

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 120

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

52. sējums
2009. gada 28. maijs

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs	Lappuse
I	<i>Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi</i>	
	ATZINUMI	
	Reģionu komiteja	
	78. plenārā sesija 2008. gada 12. un 13. februārī	
2009/C 120/01	Reģionu komitejas atzinums “pilsētu diplomātija”	1
2009/C 120/02	Reģionu komitejas atzinums “Iekšējais tirgus, sociālais redzējums un vispārējas nozīmes pakalpojumi”	6
2009/C 120/03	Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums “vietējo un reģionālo pašvaldību būtiskā nozīme integrācijas politiku izstrādē un īstenošanā”	12
2009/C 120/04	Reģionu komitejas atzinums ““Vispirms domāt par mazākajiem” – Eiropas “Mazās uzņēmējdarbības” akts”	17
2009/C 120/05	Reģionu komitejas atzinums “zaļā grāmata par teritoriālo kohēziju”	23
2009/C 120/06	Reģionu komitejas atzinuma projekts “zaļā grāmata par lauksaimniecības produktu kvalitāti”	29

LV

Cena:
18 EUR

(Turpinājums nākamajā lappusē)

<u>Paziņojums Nr.</u>	Saturs (<i>turpinājums</i>)	Lappuse
2009/C 120/07	Reģionu komitejas atzinums “zaļā grāmata “migrācija un mobilitāte””	34
2009/C 120/08	Reģionu komitejas atzinums “universālais pakalpojums elektronisko sakaru jomā un nākotnes tīkli un internets”	41

III *Sagatavošanā esoši tiesību akti*

Reģionu komiteja

78. plenārā sesija 2008. gada 12. un 13. februārī

2009/C 120/09	Reģionu komitejas atzinums “zaļāka transporta nozare”	47
2009/C 120/10	Reģionu komitejas atzinums “Eiropas vienotā gaisa telpa II”	52
2009/C 120/11	Reģionu komitejas atzinums “ekomarkējuma un EMAS pārskatīšana”	56
2009/C 120/12	Reģionu komitejas Atzinums “Pārrobežu veselības aprūpe”	65

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

REĢIONU KOMITEJA

78. PLENĀRĀ SESIJA 2008. GADA 12. UN 13. FEBRUĀRĪ

Reģionu komitejas atzinums “pilsētu diplomātija”

(2009/C 120/01)

REĢIONU KOMITEJA

- atzīstot pilsētu diplomātijas svarīgo un arvien pieaugošo lomu, kas plašākā nozīmē definēta kā instruments, ar kura palīdzību vietējās pašvaldības un to struktūras var veicināt sociālo kohēziju, vides ilgtspēju, križu novēršanu, to radīto seku likvidēšanu un atjaunošanas darbus globālā mērogā, lai radītu stabilu vidi, kas nodrošinātu iedzīvotājiem miermīlīgu līdzāspastāvēšanu demokrātijas, attīstības un labklājības gaisotnē;
- atzīstot, ka mūsdienās diplomātiju pielieto ne vien valstu valdību līmenī un ka, ņemot vērā dialogu, sadarbību un koordināciju, kas nepieciešami tādu mērķu īstenošanai kā miers, demokrātija un cilvēktiesību ievērošana visos līmeņos, par vienlīdz pašsaprotamu un nepieciešamu priekšnosacījumu kļuvusi ciešākas sadarbības sekmēšana starp valstu valdībām un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai īstenotu vairāklīmeņu un efektīvāku pieeju un stratēģiju. Pilsētām un pašvaldībām ir būtiska nozīme starptautiskajā sadarbībā, jo tās ar starptautisko tīklu starpniecību izvērs savstarpēju sadarbību;
- uzskata, ka saistībā ar pārrobežu sadarbību tās plašākā nozīmē un jo īpaši saistībā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku un Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu iespējams sekmēt sadarbību ar Eiropas Komisiju, lai izskatītu jautājumus, rīcībpolitikas un jo īpaši pasākumus, kas ir pilsētu diplomātijas kompetences jomā;
- izsaka gandarījumu par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības atjaunināšanu un atzīmē, ka svarīgi, lai minētā partnerība būtu vērsta uz dialoga stiprināšanu starp ES dalībvalstu vietējām pašvaldībām un Eiropas kaimiņattiecību politikas partneriem Vidusjūras baseinā un Austrumeiropā;
- atzīmē, ka ES pieredzei var būt izšķirīga nozīme zināšanu nodošanā pilsētu diplomātijas pasākumu īstenošanas visās jomās, sākot no labas pārvaldības, pārredzamības veicināšanas un korupcijas apkarošanas līdz pat tādām jomām kā vietējā attīstība, infrastruktūras, veselība, izglītība un apmācība, cilvēku tirdzniecības apkarošana, jaunieši, dzimumu līdztiesība un starpkultūru dialogs.

Ziņotāja: Eleni Loucaides (Kipra/PPE),
Nikosijas pašvaldības locekle

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

kā ES iestāde, kas pārstāv dalībvalstu vietējās un reģionālās pašvaldības, un saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienību,

1. atzīstot pilsētu diplomātijas svarīgo un arvien pieaugošo lomu, kas plašākā nozīmē definēta kā instruments, ar kura palīdzību vietējās pašvaldības un to struktūras var veicināt sociālo kohēziju, vides ilgtspēju, krīžu novēršanu, to radīto seku likvidēšanu un atjaunošanas darbus globālā mērogā, lai radītu stabilu vidi, kas nodrošinātu iedzīvotājiem miermīlīgu līdzaspastāvēšanu demokrātijas, attīstības un labklājības gaisotnē,

2. apzinoties, ka šī loma ir starptautiski atzīta un ka pilsētu diplomātiju jau vairākus gadus īsteno daudzas ES dalībvalstu pilsētas, vietējās pašvaldības un citas valsts iestādes, ka to pārstāvjiem, kam ir vispusīgas zināšanas šajā jomā, ir svarīga nozīme, turklāt tie efektīvi rosina sadarbības partnerus sekmēt dialogu un novērst konfliktus, veicināt to atrisinājumu, likvidēt to radītās sekas un veikt atjaunošanas darbus, kā arī sekmēt trešo valstu attīstību Eiropā, īpaši Balkānos, Tuvajos Austrumos, Latīņamerikā, Āfrikā un pārējos pasaules reģionos,

3. atzīstot, ka pasaule kļūst arvien blīvāk apdzīvota un sarežģītāka un ka pilsētas un to vietējās pašvaldības nemitīgi ir nozīmīgākās jautājumu risinātājas daudz kultūru vidē, jo to darbības mērķis ir aizstāvēt iedzīvotāju tiesības, mazināt saspīlējumu, risināt krīzes situācijas, veicināt sociālo un ekonomisko integrāciju, teritoriālo kohēziju, sekmēt dialogu starp kultūrām, reliģijām, valstīm un tautām, kā arī veicināt mieru un stabilitāti,

4. atzīstot, ka mūsdienās diplomātiju pielieto ne vien valstu valdību līmenī un ka, ņemot vērā dialogu, sadarbību un koordināciju, kas nepieciešami tādu mērķu īstenošanai kā miers, demokrātija un cilvēktiesību ievērošana visos līmeņos, par vienlīdz pašsaprotamu un nepieciešamu priekšnosacījumu kļuvusi ciešākas sadarbības sekmēšana starp valstu valdībām un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai īstenotu vairāk līmeņu un efektīvāku pieeju un stratēģiju,

5. atzīstot, ka pilsētām un pašvaldībām ir būtiska nozīme starptautiskajā sadarbībā, jo tās ar starptautisko tīklu starpniecību izvērs savstarpēju sadarbību. Svarīgi ir atzīmēt, ka pilsētas un pašvaldības minētos uzdevumus veic, pamatojoties uz pašu iniciatīvu,

6. vienlaikus atzīstot, ka pilsētu diplomātija un decentralizēta sadarbība plašākā nozīmē ir papildu instrumenti, lai nodrošinātu mieru un veicinātu savstarpējo izpratni starp tautām, ka vietējās un reģionālās pašvaldības stiprina valstu un tautu līdzaspastāvēšanas un tuvināšanas iniciatīvas un ka to darbība vienmēr atbilst starptautisko tiesību normām saistībā ar cilvēktiesībām un Eiropas Savienības principiem un vērtībām,

7. izsakot bažas par jaunajiem risināmiem uzdevumiem, ar ko saskaras cilvēce, piemēram, klimata pārmaiņas un dabas katastrofas, dzeramā ūdens un citu dabas resursu nepieejamība, risks saistībā ar epidēmijām, badu, trūkumu un migrācijas plūsmu pastāvīgu pieaugumu, kas palielina ekstrēmisma izpausmes mūsu sabiedrībā, neiecietību un saspīlējumus starp kultūru kopienām, etniskām grupām, reliģijām un atšķirīgu tradīciju piekritējiem, kas nereti ir iekšēju un ārēju konfliktu cēlonis, kā arī, atzīstot nepieciešamību pieņemt kopīgu pieeju un paredzēt tuvināšanas un kolektīvu pasākumu iespējas,

8. sekmējot ilgtspējīgu attīstību pilsētās un ES reģionos, lai panāktu tajos īstenoto pasākumu atbilstību, pamattiesību ievērošanu, dzimumu līdztiesības nodrošināšanu neatkarīgi no rases piederības, kultūras un reliģijas, vienlaikus ņemot vērā nepieciešamību sekmēt izglītības un darba tirgus pieejamību, lai veicinātu demokrātiju un vietējo autonomiju, kas ir būtiskākie faktori saliedētākas un mieru mīlošas pasaules veidošanā,

9. atzīstot, ka konflikti, kuru būtība ir mainījusies, uzliek pašvaldībām pastāvīgas saistības nodrošināt iedzīvotāju labklājību un ka, izveidojot pastiprinātu dialogu un ciešāku starptautiska līmeņa sadarbību starp vietējām un reģionālajām pašvaldībām, varētu sekmēt savstarpēju sapratni, panākt kopīgo mērķu tālākvirzību un risināt konfliktus neatkarīgi no to cēloņiem,

10. atzīstot, ka iedzīvotājus un vietējās pašvaldības vistiešāk ietekmē centrālo valdību nespēja uzsākt dialogu problēmu atrisināšanai konstruktīvā ceļā, lai panāktu situācijas normalizēšanos un stabilitātes atjaunošanu,

11. arī atzīstot, ka vietējās pašvaldības, kas ir iedzīvotājiem vistuvāk esošās iestādes, apzinās savas vajadzības un pašas vislabāk spēj tās definēt un apmierināt gan krīzes vai konflikta apstākļos, gan arī preventīvos nolūkos,

12. uzskatot, ka vietējo pašvaldību uzdevums ir strādāt brīvības, demokrātijas un progresa vārdā un tādējādi sekmēt starptautisko attīstību un miera nodrošināšanu,

13. atzīstot, ka ES un tās īstenotās politikas, piemēram, Eiropas kaimiņattiecību politika, saskarsies ar nopietnām problēmām, kas saistītas ar minēto politiku visa potenciāla attīstīšanu, ja netiks atrisināti konflikti, kuri jo īpaši apgrūtinā reģionālo sadarbību, padarot to pat neiespējamu,

14. apzinoties, ka pilsētu diplomātijas nozīmību un arvien pieaugošo ietekmi atzina tikai nesen, pirmajā pasaules konferencē par pilsētu diplomātiju un vietējo pašvaldību lomu konfliktu novēršanā, miera procesā, konfliktu seku likvidēšanā un atjaunošanas darbu veikšanā, kas notika 2008. gada 11. un 13. jūnijā Hāgā un kurā piedalījās arī Reģionu komitejas pārstāvji,

15. atzīstot, ka Eiropas Padomes Vietējo un reģionālo pašvaldību kongress, Eiropas Pašvaldību un reģionu padome, Pilsētu diplomātijas, apvienoto pilsētu un vietējo pašvaldību miera un cilvēktiesību stiprināšanas komiteja, Vietējo pārstāvju savienība demokrātijas stiprināšanai, Pilsētu mēru vispasaules kustība miera nodrošināšanai, ANO kompetentās aģentūras, Vispasaules forums un starptautiskās NVO jau ir īstenojušas un turpina īstenot mērķtiecīgu izpēti darbu pilsētu diplomātijas jomā,

16. aicina visas vietējās pašvaldības izvērtēt savus pienākumus miera uzturēšanas un tiesiskuma jomā un sekmēt ikvienas personas cilvēktiesības, veidojot mūdienu apstākļiem atbilstīgas pilsētas,

17. atgādina nepieciešamību starptautiskā līmenī attīstīt efektīvākus un pārskatāmākus atbalsta mehānismus, vienkāršot procedūras un iesaistīt vietējās pašvaldības minēto pasākumu izstrādē un īstenošanā,

18. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas 2008. gada 8. oktobra paziņojumu, kurā uzsvērts, ka vietējām pašvaldībām aktīvāk jāiesaistās ES izaugsmes veicināšanas pasākumu izstrādē un īstenošanā un ar Reģionu komitejas starpniecību jāuzsāk strukturēts dialogs ar Komisiju,

19. pauž gandarījumu par šajā paziņojumā minēto atsauci uz Reģionu komitejas ierosinātās ES vietējo pašvaldību informācijas apmaiņas platformas izveidi,

20. atkārtoti uzsver, ka ES tiešās interesēs ir censties atrisināt reģionālus konfliktus un problēmas, kas apdraud Eiropas drošību, nekontrolētu migrācijas plūsmu apkarošanu, energoapgādes nepārtrauktību un vispārīgākā nozīmē arī mieru pasaulē,

21. atkārtoti pauž pārliecību, ka kaimiņattiecību attīstības un pastāvēšanas priekšnosacījums ir vietējā un reģionālā līmeņa efektīva sadarbība,

22. uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības pašas vislabāk var noteikt iedzīvotāju vajadzības un tās apmierināt gan preventīvi, gan arī konfliktu skartajos reģionos,

23. uzskata, ka saistībā ar pārrobežu sadarbību tās plašākā nozīmē un jo īpaši saistībā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku un Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu iespējams sekmēt sadarbību ar Eiropas Komisiju, lai izskatītu jautājumus, rīcībpolitikas un jo īpaši pasākumus, kas ir pilsētu diplomātijas kompetences jomā,

24. izsaka gandarījumu par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu partnerības atjaunināšanu un atzīmē, ka svarīgi, lai minētā partnerība būtu vērsta uz dialoga stiprināšanu starp ES dalībvalstu vietējām pašvaldībām un Eiropas kaimiņattiecību politikas partneriem ne vien Vidusjūras baseinā, bet arī Austrumeiropā un Kaukāzā, kur kopš karadarbības uzliesmojuma 2008. gada augustā jāatzīmē ES svarīgā loma miera procesa sekmēšanā un humānās palīdzības sniegšanā,

25. atkārtoti savu ieceri atbalstīt Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālās un vietējās asamblejas izveidi, lai par realitāti pārvērstu Barselonas procesu un Vidusjūras savienību saskaņā ar 13. jūlijā Parīzē notikušās Eiropadomes sanāksmes lēmumu un veicinātu pilsētu diplomātijas mērķu īstenošanu,

26. izsaka gandarījumu par Marseļā 2008. gada 3. un 4. novembrī notikušās ministru konferences "Barselonas process – Vidusjūras reģiona valstu savienība" gala deklarāciju, kurā ministri konceptuāli atbalsta Marseļā 22. un 23. jūnijā notikušajā vietējo un reģionālo pašvaldību forumā izvirzīto priekšlikumu, kas atkārtoti minēts Reģionu komitejas 8. oktobra atziņumā, kurā pausta apņemšanās pievienot izveidoto Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu reģionālo un vietējo pašvaldību asambleju Vidusjūras reģiona valstu savienībai,

27. atzīst, ka, neraugoties uz visu iesaistīto pušu iepriekšminēto pieredzi, konstruktīvo un nozīmīgo darbu, nav precīza modeļa pilsētu diplomātijas pielietošanai un īstenošanai,

28. atzīmē, ka joprojām pastāv grūtības precīzi definēt nozīmīgākos faktoros, kas nosaka ar pilsētu diplomātiju saistīto pasākumu sekmīgu vai nesekmīgu īstenošanu; uzskata, ka metodēm jābūt pielāgotām katrai atsevišķai situācijai un elastīgām, lai tās spētu darboties strauji mainīgajos apstākļos,

29. izsaka pārliecību, ka pilsētu diplomātijā iesaistītajām pusēm jāapzinās, ka diplomātija ir sarežģīts process, kas vienmēr papildina citus centienus; tām labi jāpārzina konflikta zonu konkrētās īpatnības, nesaskaņu vēsturiskie iemesli un jāsaņem attiecīgo vietējo pašvaldību piekrišana ikvienas iniciatīvas vai pasākuma uzsākšanai,

30. uzskata, ka ES iestāžu sadarbībai un pieredzei šajā jomā ir izšķirīga nozīme un atgādina, ka ir nepieciešams vēl lielāks politiskais un tehniskais atbalsts, lai nodrošinātu ES kaimiņvalstu pastāvīgu pārrobežu sadarbību vietējo pašvaldību līmenī, aicina dalībvalstis un iesaistītās valstis pilnībā izmantot instrumentus, piemēram, TAIEX programmu un citus esošos sadraudzības līdzekļus, kā arī programmu "Eiropa pilsoņiem 2007–2013", kuras mērķis ir radīt pamatu, kas nepieciešams pilsētu diplomātijas pieejas attīstībai,

31. uzsver, ka ir iespējams veikt ES dalībvalstu vietējo pašvaldību ierēdņu apmaiņu, lai sekmētu pilsētu diplomātijas dimensiju un stiprinātu savstarpējo sadarbību un koordināciju pieredzes apmaiņas un darbības tīklu izveides nolūkā,

32. atzīmē, ka ES pieredzei var būt izšķirīga nozīme zināšanu nodošanā pilsētu diplomātijas pasākumu īstenošanas visās jomās, sākot no labas pārvaldības, pārredzamības veicināšanas

un korupcijas apkarošanas līdz pat tādām jomām kā vietējā attīstība, infrastruktūras, veselība, izglītība un apmācība, cilvēku tirdzniecības apkarošana, jaunieši, dzimumu līdztiesība un starpkultūru dialogs,

33. aicina Eiropas Komisiju un dalībvalstis turpināt sadarbību ar vietējām pašvaldībām un pilsonisko sabiedrību, lai sekmētu cilvēktiesību, jo īpaši vietējo mazākumtautību grupu cilvēktiesību aizsardzību, un aicina Eiropas un Vidusjūras reģiona sadarbības partnervalstis vēl vairāk ņemt vērā ieguldījumu, ko sniedz pilsoniskā sabiedrība, vietējās pašvaldības, kā arī pilsētu diplomātija,

34. piekrīt atziņai, ka starptautiskajiem pārstāvjiem jāstiprina un jāsekmē ar pilsētu diplomātiju saistītie pasākumi, tomēr vienlaikus jāatzīst, ka jebkura jauna struktūra jāizveido tikai tad, ja tas ir absolūti nepieciešams un ja tā attaisno īpašās vajadzības,

35. precizē, ka Komitejas ārējo attiecību un decentralizētas sadarbības komisija rūpīgi seko līdzi jaunākajām norisēm šajā jomā, sekmē komunikāciju starp iesaistītajām pusēm, nevalstiskajām organizācijām un Eiropas un starptautiskajiem tīkliem, kā arī vajadzības gadījumā nosaka reģionus, kuros iespējams īstenot ar pilsētu diplomātiju saistītos pasākumus un kuros Reģionu komitejas nozīme var būt īpaši svarīga,

36. ierosina informēt ES par vietējo un reģionālo pašvaldību vajadzībām konfliktu skartajos reģionos un aicina aktīvāk iesaistīties konfliktu atrisināšanā, atbalstot pilsētu diplomātiju un saistībā ar to īstenotos pasākumus,

37. aicina ES iekļaut pilsētu diplomātiju darba kārtībā sanāksmēs ar kompetentām starptautiskajām struktūrām,

38. rosina Eiropas Komisiju veicināt reģionālās programmas, kuru mērķis ir iesaistīt pilsētu diplomātijā vietējās un reģionālās pašvaldības un to kopīgās struktūrvienības, lai sekmētu kopīgos mērķus un principus,

39. izsaka gandarījumu par Eiropas Padomes vietējo un reģionālo pašvaldību kongresa iniciatīvu izstrādāt Eiropas pilsētu diplomātijas hartu, kā arī tās fonda izveides projektu; aicina ES apsvērt iespēju izveidot finansēšanas instrumentu, lai stiprinātu pilsētu diplomātijas pasākumus un popularizētu diplomātiju plašākā nozīmē,

40. ņemot vērā, ka Atvērto durvju dienu – Reģionu un pilsētu Eiropas nedēļas – ikgadējie pasākumi izpelnījās plašu rezonansi, ierosina sagatavot īpašu informatīvu semināru par pilsētu diplomātiju, kurš tiks iekļauts 2009. gada Atvērto durvju dienu pasākuma programmā,

41. vērš dalībvalstu uzmanību uz pilsētu diplomātiju, uzsverot to demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību vērtības un aicinot minētās valstis gan daudzpusējā, gan divpusējā līmenī atbalstīt uzsāktās iniciatīvas saistībā ar pilsētu diplomātiju kā ļoti daudzsoļošu instrumentu, lai veicinātu starptautiska līmeņa dialogu gan starp vietējām un reģionālajām pašvaldībām, gan

arī dalībvalstu ārpolitikas vispārējās sistēmas ietvaros, vienlaikus atbalstot pilsoniskās sabiedrības iniciatīvas miera uzturēšanai ilgtermiņā,

42. informēs Eiropas Komisijas priekšsēdētāju, ES augsto pārstāvi kopējās ārpolitikas un drošības politikas jautājumos, ārējo attiecību komisāru, attīstības un humānās palīdzības komisāru un Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju par šā atzinuma saturu, uzsverot uzdevumus, ko Komiteja iecerējusi īstenot saistībā ar pilsētu diplomātiju, kā arī Eiropas Savienībai sniegtās priekšrocības ārpolitikas stiprināšanā un mērķu izpildē miera, drošības un stabilitātes jomā.

Briselē, 2009. gada 12. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Tekšējais tirgus, sociālais redzējums un vispārējās nozīmes pakalpojumi”

(2009/C 120/02)

REĢIONU KOMITEJA

- piekrīt Komisijas viedoklim, ka vienotajam tirgum jāstiprina patērētāju, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu pozīcijas, jāpalīdz Eiropai izmantot globalizācijas sniegtās priekšrocības, jāpaver jaunas zināšanu un inovācijas robežas, jāsekmē tautsaimniecības izaugsme, lai atbilstīgi Lisabonas stratēģijas mērķiem radītu darbavietas un Eiropu padarītu konkurētspējīgu, kā arī jāietver spēcīgs sociālais un vides aspekts;
- pauž nožēlu, ka paziņojumam ir vispārējs raksturs. Tādēļ tobrīd, kad Komisija nāks klajā ar konkrētiem priekšlikumiem paziņojumā izvirzīto mērķu sasniegšanai, tie būs rūpīgi jāanalizē, it īpaši no subsidiaritātes principa ievērošanas viedokļa;
- pauž pārliecību, ka vienotais tirgus darbosies efektīvi tikai tad, ja uzņēmumi būs konkurētspējīgi un ja tas radīs patiesas sociālas priekšrocības Eiropas iedzīvotājiem; uzskata, ka tādēļ ir ļoti svarīgi paplašināt Pakalpojumu direktīvas darbības jomu, kurā paredzēts vēl vairāk attīstīt uzņēmējdarbības un pakalpojumu sniegšanas brīvību un tādējādi būtiski palielināt konkurenci un uzlabot Eiropas vienotā tirgus darbību.

Ziņotājs: Valsts sekretārs un Saksijas Anhaltes pilnvarotais pārstāvis federālajā valdībā *Michael Schneider* (DE/PPE)

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums "Vienots tirgus 21. gadsimta Eiropai"

COM(2007) 724 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums, kas pievienots paziņojumam "Vienots tirgus 21. gadsimta Eiropā", – "Vispārējās nozīmes pakalpojumi, tostarp vispārējās nozīmes sociālie pakalpojumi: jauns Eiropas uzdevums"

COM(2007) 725 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums "Iespējas, pieejamība un solidaritāte – īstenojot jaunu sociālo redzējumu 21. gadsimta Eiropai"

COM(2007) 726 galīgā redakcija

Vispārējās piezīmes

Reģionu komiteja atgādina, ka 2007. gada 23. martā tā pieņēma minētajam jautājumam veltītu perspektīvas atzinumu "Vienotā tirgus nākotne un Eiropas sabiedrības novērtēšana", kurā iekļauti svarīgi ieteikumi vienotā tirgus pilnveidošanai.

Vispārīga informācija

Globalizētajā pasaulē un Lisabonas stratēģijas īstenošanas procesā Eiropas vienotajam tirgum ir īpaša nozīme, jo tas vairo Eiropas tautsaimniecības konkurētspēju, tādējādi veicinot izaugsmi un nodarbinātību. Tam ir arī pozitīva ietekme uz Eiropas iedzīvotāju dzīves kvalitāti un labklājību. Tāpēc vienotais tirgus ir viens no līdz šim vislielākajiem Eiropas Savienības sasniegumiem.

Nemot vērā iepriekš minēto, Reģionu komiteja atzinīgi vērtē faktu, ka Komisija publicējusi dokumentu paketi par vienoto tirgu, izklāstot un ierosinot apspriest tās apsvērumus par Eiropas vienotā tirgus turpmāko attīstību un virzību. Tas ir nozīmīgs solis, lai mēs arī turpmāk spētu risināt globalizācijas radītās problēmas.

Paziņojums "Vienots tirgus 21. gadsimta Eiropai"

REĢIONU KOMITEJA

1. piekrīt Komisijas viedoklim, ka vienotajam tirgum jāstiprina patērētāju, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu pozīcijas, jāpalīdz Eiropai izmantot globalizācijas sniegtās priekšrocības, jāatver jaunas zināšanu un inovācijas robežas, jāatvieglo tautsaimniecības izaugsme, lai atbilstīgi Lisabonas stratēģijas mērķiem radītu darbavietas un Eiropu padarītu konkurētspējīgu, kā arī jāietver spēcīgs sociālais un vides aspekts;

2. pauž nožēlu, ka paziņojumam ir vispārējs raksturs. Tādēļ tobrīd, kad Komisija nāks klajā ar konkrētiem priekšlikumiem paziņojumā izvirzīto mērķu sasniegšanai, tie būs rūpīgi jāanalizē, it īpaši no subsidiaritātes principa ievērošanas viedokļa;

3. uzsver, ka subsidiaritātes princips ir svarīgs Eiropas Savienības politiskās un tiesiskās sistēmas elements, taču norāda, ka daudzas problēmas, ar kurām ES pašlaik saskaras, ir pasaules mēroga (globalizācija, sociālās aizsardzības nepieciešamība, pasaules finanšu tirgu ietekme, klimata pārmaiņas utt.), un tādēļ jomās, kurās minētās problēmas nevar atrisināt vietējā, reģionālā un dalībvalstu līmenī, ir vajadzīgi kopīgi risinājumi, kas pamatojas uz kopējiem principiem;

4. pauž pārliecību, ka vienotais tirgus darbosies efektīvi tikai tad, ja uzņēmumi būs konkurētspējīgi un ja tas radīs patiesas sociālas priekšrocības Eiropas iedzīvotājiem; uzskata, ka tādēļ ir ļoti svarīgi paplašināt Pakalpojumu direktīvas darbības jomu, kurā paredzēts vēl vairāk attīstīt uzņēmējdarbības un pakalpojumu sniegšanas brīvību un tādējādi būtiski palielināt konkurenci un uzlabot Eiropas vienotā tirgus darbību;

5. piekrīt Komisijas viedoklim, ka vairums patērētāju ir jāpārliecina par to, cik nozīmīgas viņu ikdienā ir Eiropas vienotā tirgus radītās priekšrocības. Atbalsts Eiropas Savienībai palielināsies, ja iedzīvotāji paši pārliecināsies par tās sniegtajām priekšrocībām;

6. rosina dalībvalstis mērķtiecīgāk skaidrot iedzīvotājiem sakarības starp vienoto tirgu, no vienas puses, un patērētāju aizsardzību, nodarbinātības veicināšanu, ekonomisko izaugsmi un cenu stabilitāti, no otras puses. Minētajā darbā svarīga nozīme var būt vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

7. norāda tāpēc uz atzinumā "Vienotā tirgus nākotne un Eiropas sabiedrības novērtēšana" iekļauto ieteikumu, ka Eiropas Komisijai, dalībvalstīm un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai mazinātu iedzīvotāju un uzņēmumu bažas, ir jāsniedz plašāka informācija par pielāgojumiem, kas globalizācijas un konkurences palielināšanās dēļ ir jāveic ekonomikas un sociālajā jomā;

8. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos vienotā tirgus pilnveidošanas gaitā īpašu uzmanību veltīt MVU vajadzībām, jo tie nodrošina ekonomisko izaugsmi un rada jaunas un dažādas nodarbinātības iespējas. Tāpēc jāvelta lielākas pūles, lai atvieglotu mazo un vidējo uzņēmumu piekļuvi vienotajam tirgum efektīvāk veicinātu to izaugsmi un ļautu efektīvāk izmantot to uzņēmējdarbības potenciālu. MVU jo īpaši piemērota metode vietējā, reģionālajā un valsts līmenī un arvien biežāk arī starptautiskā mērogā ir klasteri un tīkli – ar to palīdzību iespējams paplašināt MVU bāzi un sakarus, uzlabot iespējas tirgū, peļņu un līdz ar to arī iespējas radīt darbavietas;

9. tāpēc vēlreiz norāda, ka Eiropas Komisijai un dalībvalstīm vajadzētu konsultēties ar vietējām un reģionālām pašvaldībām, uzņēmēju apvienībām un sociālajiem partneriem par to, kādi birokrātiskie šķēršļi ir jālikvidē, lai tie nekavētu uzņēmumu, it īpaši MVU darbību, ko visvairāk apgrūtina vienotajā tirgū joprojām pastāvošie birokrātiskie šķēršļi. Vienlaikus jānodrošina, ka MVU darbību kavējošo birokrātisko šķēršļu likvidēšana nerada papildu slogu vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

10. tāpēc atbalsta Eiropas Komisijas abas iniciatīvas MVU darbības veicināšanai. Ar īpašiem noteikumiem, kas attiecas maziem un vidējiem uzņēmumiem, saskaņā ar principu "vispirms jādoma par mazākajiem" paredzēts īstenot dažādus pasākumus MVU atbalstam. RK atzinīgi vērtē arī Komisijas priekšlikumu izstrādāt Eiropas privātsabiedrības statusus, lai atvieglotu MVU pārrobežu darbību. Lai palielinātu Eiropas uzņēmumu konkurētspēju, būtu lietderīgi vienkāršot noteikumus, kas regulē uzņēmējdarbību. Vienkārši, ar birokrātiju nesaistīti un efektīvi noteikumi ir vispiemērotākais risinājums, lai radītu vienādus konkurences apstākļus un ekonomisko stabilitāti. Sekmīgiem pasākumiem minētajā jomā ir tieša pozitīva ietekme uz tautsaimniecību. Izmaksas par konsultācijām juridiskos un uzņēmumu dibināšanas jautājumos varētu samazināties. Visu minēto apsvērumu sakarā tomēr jānorāda, ka Eiropas līmeņa pasākumi ir jāīsteno, ievērojot dalībvalstīs pieņemtos noteikumus, kas regulē uzņēmējdarbību, saglabājot pašreizējos sociālās aizsardzības standartus;

11. piekrīt Komisijas secinājumiem par globalizācijas radītajām priekšrocībām, tomēr norāda, ka minētajā apjomā tās būs iespējams izmantot tikai tadā gadījumā, ja Eiropas standartus faktiski atzīs arī pārējie pasaules tirgus dalībnieki. Pretējā

gadījumā atšķirīgie ES standarti var arī izraisīt Eiropas tautsaimniecības konkurētspējas mazināšanos;

12. tādēļ uzsver – lai atrisinātu globalizācijas radītās problēmas, ES ir jāizstrādā stratēģija, kurā īpaša uzmanība veltīta ilgtspējīgai ekonomikas attīstībai, vispārējai nodarbinātībai, sociālajai kohēzijai un dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai. Minētie aspekti jāņem arī vērā, veicot ietekmes novērtējumus;

13. norāda, ka, paplašinoties globalizācijai un palielinoties uz zinātnes atziņām balstīto tautsaimniecību konkurencei, Eiropas uzņēmumiem, lai tie arī turpmāk būtu konkurētspējīgi, jāklūst vēl novatoriskākiem un radošākiem;

14. tāpēc piekrīt, ka Eiropadomes izvirzītais mērķis palielināt ES izdevumus pētniecībai, lai tie sasniegtu 3% no IKP, ir faktors, kas būtiski ietekmēs Eiropas ekonomikas konkurētspēju un ilgtspējību;

15. uzsver, ka apmācība un tālākā izglītība un, tāpat, arī cilvēku prasmju attīstība visa mūža garumā ir svarīgs Eiropas Savienības, dalībvalstu un reģionu uzdevums. Līdztekus konkurencei, uzņēmējdarbības iniciatīvai, jauninājumiem un ieguldījumiem cilvēku prasmju attīstība ir viens no efektīvākajiem līdzekļiem, kā paaugstināt produktivitāti. Tāpēc ir dalībvalstīm, reģioniem un vietējām pašvaldībām ir jāpalielina ieguldījumi cilvēku kapitālā, lai īstenotu dzīvē ideju par izglītību mūža garumā;

16. iesaka vairāk uzmanības veltīt tieši pārrobežu sadarbībai pētniecības, izstrādes un inovācijas jomā, jo šāda sadarbība pavērtu daudz līdz šim vēl neizmantotu iespēju;

17. norāda, ka ir svarīgi, lai vadošais personāls publiskajā un privātajā sektorā veidotu tādu vidi, kas motivē darbiniekus paaugstināt kvalifikāciju;

18. piekrīt Komisijas viedoklim, ka būtisks vienotā tirgus darbības elements ir intelektuālā īpašuma aizsardzība. Intelektuālā īpašuma efektīva aizsardzība ne tikai veicina inovāciju un jaunradi, bet arī labvēlīgi ietekmē konkurētspēju un jaunu darba vietu radīšanu;

19. piekrīt Komisijai, kas uzsvērusi ekoloģiskās un sociālās dimensijas nozīmību vienotajā tirgū. Komiteja uzskata, ka Eiropā lielāka uzmanība jāvelta sociālajiem jautājumiem, lai nodrošinātu iedzīvotāju atbalstu, un, ņemot vērā notiekošās klimata pārmaiņas, jāpalielina pūliņi vides aizsardzības jomā. Tā tomēr norāda, ka jāatrod piemēroti risinājumi problēmām, kuras rada ar ilgtspējīgas attīstības stratēģiju saistītās izmaksas, lai neradītu nepamatotu slogu ES iedzīvotājiem un Eiropā arī turpmāk varētu darboties uzņēmumi, kas jau ieguldījuši līdzekļus, cenšoties panākt atbilstību augstajiem vides standartiem;

20. piekrīt Komisijas viedoklim, ka svarīgs vienotā tirgus elements ir nodarbināto mobilitāte. Darba tirgus regulēšanas jautājumi ietilpst dalībvalstu kompetencē, kuras tos risina atbilstoši savām prasībām, taču ir svarīgi ir novērst un likvidēt šķēršļus, kas kavē darbaspēka brīvu apriti un ir pretrunā pamattiesībām un pamatbrīvībām;

21. piekrīt Komisijas viedoklim, ka vienotais tirgus ir mainījis ES iedzīvotāju attieksmi pret mobilitāti. Daļai nodarbināto vajadzīgās pārmaiņas sagādā grūtības, un tāpēc viņi uz tām raugās ar bažām. Reģionu komiteja tāpēc piekrīt Komisijas viedoklim, ka jānodrošina darba ņēmēju tiesības, īpašu uzmanību veltot ES darba tiesību normu pareizai piemērošanai;

22. norāda, ka ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija Eiropas Savienībā ir viens no integrācijas priekšnoteikumiem. Kohēzijas politikas turpmākā virzība ir cieši saistīta ar ES izaugsmes un nodarbinātības politiku. Svarīga nozīme bija un ir līdzekļiem, kas darba ņēmējiem un uzņēmumiem tiek piešķirti no Eiropas Sociālā fonda, lai atbalstītu nepieciešamo darba vides modernizāciju un palielinātu iespējas integrēties darba tirgū. Tādējādi iespējams veiksmīgāk risināt problēmas, kas saistītas ar ekonomiskās telpas globalizāciju;

23. atzinīgi vērtē faktu, ka Komisijas paziņojumā vairākkārt norādīts uz "labāku regulējumu", ietekmes novērtējumu, tiesību aktu novērtēšanu un vienkāršošanu, kā arī birokrātijas mazināšanu. Ne tikai Komisijai, Padomei un Eiropas Parlamentam, bet arī dalībvalstīm un reģioniem jāpanāk uzlabojumi minētajā jomā, jo labāku tiesību aktu izstrāde sniedz labumu gan iedzīvotājiem, gan uzņēmumiem. Tas ir ceļš, kā palielināt iedzīvotāju atbalstu sadarbībai Eiropas līmenī.

Pavaddokuments "Vispārējās nozīmes pakalpojumi, tostarp vispārējās nozīmes sociālie pakalpojumi"

REĢIONU KOMITEJA

24. pauž nožēlu, ka Komisija būtiskajam vispārējās nozīmes pakalpojumu jautājumam velta tikai pavaddokumentu, kas nekādā ziņā neatbilst vēlmēm, ko pauda RK ⁽¹⁾ un Eiropas Parlaments ⁽²⁾ konsultācijās par Balto grāmatu par vispārējās nozīmes pakalpojumiem;

25. atbalsta Komisijas viedokli, ka dalībvalstīm, kā arī reģionālām un vietējām pašvaldībām jābūt patstāvīgām, pieņemot lēmumus par minēto pakalpojumu veidu, apjomu, organizēšanu un finansēšanu;

⁽¹⁾ Atzinums par tematu "Komisijas Baltā grāmata par vispārējās nozīmes pakalpojumiem" (CdR 327/2004), OV C 164, 5.7.2005.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta rezolūcija par Komisijas Balto grāmatu par vispārējās nozīmes pakalpojumiem (2006/2101 (INI)), 27.9.2006.

26. piekrīt Komisijas viedoklim, ka vispārējās nozīmes pakalpojumiem ir svarīga nozīme iedzīvotāju labklājības, sociālās integrācijas un sociālās kohēzijas nodrošināšanā, kā arī nodarbinātības līmeņa paaugstināšanā;

27. uzsver, ka vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumus, kurus neregulē Eiropas līmenī pieņemtie nozaru tiesību akti, parasti ietekmē reģionālās un vietējās kultūras tradīcijas vai ierašas, un tādēļ ir vajadzīgi piemēroti pasākumi vietējā un reģionālajā līmenī;

28. atzinīgi vērtē Lisabonas līguma jauno 14. pantu, ar kuru tiek izveidots jauns juridiskais pamats vispārējās tautsaimniecības nozīmes pakalpojumiem (VTNP). Šis juridiskais pamats ļaus Padomei un Parlamentam ar regulu starpniecību un saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru noteikt principus un priekšnoteikumus, īpaši ekonomiskos un finanšu, kas ļauj veiksmīgi īstenot vispārējās tautsaimniecības nozīmes pakalpojumu uzdevumus, kā arī novērsīs juridisko neskaidrību, ko rada likumdošanas (nozaru direktīvas) vai tiesu prakses pieeja, kad katru gadījumu izskata atsevišķi un kurai līdz šim Komisija deva priekšroku. Līdz ar to Komiteja pauž nožēlu, ka paziņojumā par VNP 14. pants ir tikai pieminēts, neanalizējot tā ietekmi;

29. turklāt atzinīgi vērtē faktu, ka Lisabonas līgumā iekļauts "Protokols par vispārējās nozīmes pakalpojumiem", kurā uzsvērtā minēto pakalpojumu nozīme. Minētajā protokolā atzīta vispārējās nozīmes pakalpojumu daudzveidība un fakts, to sniegšana ir vienīgi dalībvalstu kompetencē. Reģionu komiteja uzsver – minētajā protokolā skaidri norādīts, ka reģionālās un vietējās iestādes var rīkoties patstāvīgi, piemērojot pakalpojumus lietotāju vajadzībām, piešķirot līguma slēgšanas tiesības un organizējot minēto pakalpojumu sniegšanu;

30. lai gan vispārējās nozīmes sociālo pakalpojumu (VNSP) attīstība dažādās dalībvalstīs ir atšķirīga, RK uzskata, ka tie ir Eiropas sociālā modeļa būtisks elements. Tāpēc Kopienas līmenī VNSP attīstībai jānodrošina stabils un pārredzams tiesiskais regulējums, stingri ievērojot subsidiaritātes principu, bet sevišķi vietējo un reģionālo pašvaldību kompetences minēto pakalpojumu uzdevumu, pārvaldības un finansēšanas noteikšanā;

31. atzīmē, ka, neraugoties uz Reģionu komitejas ⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta ⁽⁴⁾ aicinājumu Komisijas izstrādātajā priekšlikumā nodrošināt reālu juridisko noteiktību vispārējās nozīmes sociālo pakalpojumu sniegšanas jomā, paziņojumā par VNP iekļautie priekšlikumi aprobežojas ar virkni atbilžu uz "visbiežāk uzdotajiem jautājumiem". Tie ir derīgi, bet tie nav juridiski saistoši;

⁽³⁾ Atzinums par tematu "Komisijas paziņojums "Kopienas Lisabonas programmas īstenošana: vispārējās nozīmes sociālie pakalpojumi Eiropas Savienībā", COM(2006) 177 galīgā redakcija, CdR 181/2006.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2007. gada 14. marta rezolūcija par vispārējās nozīmes sociālajiem pakalpojumiem Eiropas Savienībā (2006/2134 (INI)).

32. atzinīgi vērtē faktu, ka pavaddokumentā Komisija centusies skaidri norobežot vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumus un vispārējās nozīmes pakalpojumus, kuriem nav tautsaimnieciskās nozīmes. Komisijas skaidrojums tomēr ir tik vispārīgs, ka juridiski precīza minēto pakalpojumu nošķiršana atsevišķos gadījumos nav iespējama;

33. norāda, ka vienots "Eiropas sociālais modelis" neeksistē un ka tādēļ ir jārespektē un jāņem vērā dalībvalstīs sniegto sociālo pakalpojumu daudzveidība un atšķirības. Dalībvalstu rīcības brīvību, nosakot kuriem pakalpojumiem ir vispārēja tautsaimnieciska nozīme, nedrīkst ierobežot ar jauniem saistošiem tiesību aktiem vai saskaņošanas procedūras ieviešanu citās jomās. Arī Lisabonas līguma jauno 14. pantu nedrīkst interpretēt tā, ka tiek ierobežotas dalībvalstu lēmumu pieņemšanas pilnvaras;

34. uzsver, ka ziņošanas pienākumu paplašināšana, kā arī birokrātiskā sloga palielināšana un papildu statistikas datu pieprasīšana nav pieļaujama;

35. norāda, ka Kopienas tiesību akti dažādi ietekmē dalībvalstīs izveidotās sociālās aizsardzības sistēmas. Līdz šim ES tiesību akti valsts pasūtījumu un atbalsta piešķiršanas un konkurences jomā būtiski ietekmēja arī vispārējās nozīmes pakalpojumu vietējā līmenī, nenodrošinot reālu juridisko noteiktību šo pakalpojumu sniedzējiem un saņēmējiem;

36. vēlētos šajā sakarā kā piemēru minēt ES publiskā iepirkuma tiesību aktus un pašvaldību iestāžu sadarbību. Tā ļauj ievērojami palielināt iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu efektivitāti. Tiesību normas publiskā iepirkuma jomā neattiecas uz minēto pārvaldes iestāžu sadarbības formu. Jāatzīst, ka minētā sadarbība ir iekšējās organizācijas forma, uz kuru neattiecas tiesību akti publiskā iepirkuma jomā un kura Komisijai ir jārespektē;

37. uzsver, ka Eiropas tiesību akti publiskā iepirkuma jomā būtiski ietekmē reģionālo un vietējo pašvaldību darbību. Skaidrojošais paziņojums par publisko pasūtījumu, kuri nepārsniedz zināmu vērtību, piešķiršanu liecina, ka Komisija nav ņēmusi vērā reģionālo un vietējo pašvaldību vajadzības. Tādēļ turpmākajās diskusijās par šo jautājumu ir jāatrod tādi politiski risinājumi, kas atbilst reģionālo un vietējo pašvaldību interesēm un nodrošina juridisku noteiktību;

38. rosina Komisiju neatkarīgi no iepriekš minētā tiesas procesa iznākuma apsvērt, vai skaidrojošajā paziņojumā noteiktās prasības nevarētu mīkstināt vai atcelt.

Paziņojums "Iespējas, pieejamība un solidaritāte – īstenojot jaunu sociālo redzējumu 21. gadsimta Eiropai"

REĢIONU KOMITEJA

39. uzskata, ka Lisabonas līguma noteikumi liecina par Eiropas sociālās politikas nozīmes palielināšanos, jo Līguma 2. pantā izvirzīti jauni ES sociālās politikas mērķi: "Tā apkaro sociālo atstumtību un diskrimināciju un veicina sociālo taisnīgumu un aizsardzību, sieviešu un vīriešu līdztiesību, paaudžu solidaritāti un bērnu tiesību aizsardzību." Sociālākas Eiropas iespējas ir īpaši uzsvērtas Pamattiesību hartā, obligātajā "transversālajā sociālajā klauzulā" un Protokolā par vispārējās nozīmes pakalpojumiem. Līgumā ir paredzētas arī "pastiprinātas sadarbības iespējas", ko dalībvalstis var sekmēt un izmantot sociālās politikas jomā ⁽⁵⁾;

40. piekrīt Komisijas viedoklim, ka, mainoties izaicinājumiem, ar kuriem mēs sastopamies, labklājību Eiropā iespējams vairo, palielinot iespējas, uzlabojot pieejamību un veicinot solidaritāti. Komisijas paziņojumā tādēļ pamatoti norādīts uz tādiem aspektiem kā jaunatne, karjeras veidošana, ilgāks un veselīgāks mūžs, dzimumu līdztiesība, aktīva integrācija un nediskriminācija, mobilitāte un veiksmīga integrācija, kā arī sabiedrības līdzdalība, kultūra un dialogs;

41. piekrīt Komisijas viedoklim, ka Eiropas mērogā nav iespējams rast vienotu un piemērotu risinājumu, kas ļautu nodrošināt iespēju vienlīdzību, kurai ir īpaša nozīme jaunajā sociālajā redzējumā 21. gadsimtam, un saskaņošanu kavē daudzās sociālās politikas jomās vērojamā politisko instrumentu un metožu dažādība, kā arī valstu iestāžu daudzveidība; tāpēc nepiekrīt viedoklim, ka līdzīgas vai vienādas problēmas automātiski kļūst arī par kopīgām problēmām, kas vienoti risināmas tieši ES līmenī;

⁽⁵⁾ Attiecīgi 6. pants, 5. panta a) apakšpunkts.

42. piekrīt Komisijas viedoklim, ka nepieciešamie novatoriskie risinājumi ekonomikas un sociālās politikas jomā galvenokārt meklējami vietējā, reģionālajā un valsts līmenī. RK norāda, ka šajā procesā svarīga nozīme ir (a) vietējām un reģionālām pašvaldībām un (b) sociālajiem partneriem;

43. pauž pārliecību, ka Komisijai jārikojas, stingri ievērojot tai līgumos piešķirtās pilnvaras, kas būtībā aprobežojas ar atbalsta sniegšanu un dalībvalstu rīcības papildināšanu;

44. norāda uz jauniešu izglītības un apmācības īpašo nozīmi, jo tas ir darbavietu izveidošanas, sociālās integrācijas un tātad arī vienotā tirgus veiksmīgas darbības priekšnosacījums;

45. kategoriski iebilst Komisijas viedoklim, ka "Eiropā izveidota izglītības un apmācības sistēma", un uzsver, ka ES ir pilnībā jārespektē dalībvalstu pilnvaras mācību satura noteikšanā un izglītības sistēmu izveidē;

46. atzīst, ka ES, ievērojot līgumos noteikto kompetences sadalījumu, var būtiski sekmēt pieredzes un paraugprakses apmaiņu, atbalstīt vietējo, reģionālo un valsts līmeni, kā arī veicināt sabiedrības informēšanu;

47. saistībā ar izvirzītajiem mērķiem atzinīgi vērtē pieredzes un paraugprakses apmaiņu Eiropas līmenī, šajā procesā iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības;

48. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu pārskatīt un pielāgot spēkā esošos tiesību aktus, kas attiecas uz dzimumu līdztiesību un diskriminācijas apkarošanu, jo dalībvalstīs starpcitiem problēmjautājumiem vērojamas problēmas minēto tiesību aktu īstenošanā, tomēr iebilst pret attiecīgo tiesību normu attiecināšanu uz citām jomām.

Briselē, 2009. gada 12. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums “vietējo un reģionālo pašvaldību būtiskā nozīme integrācijas politiku izstrādē un īstenošanā”

(2009/C 120/03)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka imigrantu integrācijas stratēģijas ir saistītas ar Eiropas imigrācijas politiku, kura, lai tā būtu efektīva, būtu jāpapildina ar atbilstošu atbalstu imigrantu izcelsmes valstu un tranzīta valstu attīstībai;
- uzsver, ka imigrantu integrācijas politikai jāietver pilnīga un vispārēja Eiropas kultūras pamatu veidojošo vērtību atzīšana, piemēram, cilvēktiesību un daudzveidības ievērošana, diskriminācijas apkarošana, vienlīdzīgu iespēju un tolerances veicināšana;
- uzsver nepieciešamību piemērot visaptverošu pieeju, ņemot vērā ne tikai integrācijas tautsaimnieciskos un sociālos aspektus, bet arī jautājumus, kas saistīti ar vēstures, kultūras un reliģisko daudzveidību, pilsonību, politiskajām tiesībām un legālo imigrantu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē un uzskata, ka pozitīvus rezultātus var iegūt, piemērojot kolektīvu pieeju un iesaistoties visām ieinteresētajām pusēm vietējā, reģionālajā, valsts un Eiropas līmenī;
- iesaka īstenot daudzlīmeņu pārvaldību ar mērķi sekmīgi integrēt imigrantus. Izvēloties šādu pieeju, jānodrošina tās atbilstība subsidiaritātes principam, kas ir ES, dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbības pamatā, un piekrist 2008. gada 3. un 4. novembrī Višī notikušajā trešajā ministru konferencē par integrāciju paustajam viedoklim par nepieciešamību vietējās un reģionālās pašvaldības iesaistīt integrācijas politikas izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā, kā arī par pašvaldību būtisko lomu imigrantu integrācijā vietējā sabiedrībā;
- apliecina, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ņemot vērā to kompetences, kas atsevišķos gadījumos ir ekskluzīvas, ir noteicoša nozīme integrācijas politikas īstenošanā. Šāda atbildība nozīmē ievērojamus izdevumus attiecīgajiem reģioniem un pilsētām, kam izdevumi par integrāciju jāsedz no sava budžeta, un lūdz palielināt Eiropas Integrācijas fonda apropriācijas un sniegt lielāku atbalstu integrācijas pasākumiem reģionālajā un vietējā līmenī;
- lūdz iespēju aktīvi piedalīties 2009. gadā paredzētajā Eiropas integrācijas forumā, kā arī visos citos līdzīgos Eiropas sadarbības ietvaros rīkotajos pasākumos, un ierosina iedibināt trešo valstu valstspiederīgo integrācijas balvu.

Ziņotājs: *Dimitrios Kalogeropoulos* kgs (EL/PPE), Aigaleo mērs (Atēnas)

Atsauces dokuments

Eiropas Komisijas dienestu darba dokuments "Pastiprināt pasākumus un pilnveidot instrumentus problēmu risināšanai integrācijas jomā". Ziņojums iesniegts 2008. gada ministru konferencē par integrācijas jautājumiem.

SEC(2008) 2626

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. uzskata, ka Eiropas Komisijas dienestu darba dokuments "Pastiprināt pasākumus un pilnveidot instrumentus problēmu risināšanai integrācijas jomā" atbilst Tieslietu un iekšlietu padomes 2007. gada jūnijā pieņemtajiem secinājumiem par integrācijas politikas stiprināšanu Eiropas Savienībā;

2. uzskata, ka pēdējos desmit gados vērojamā migrācijas plūsmas palielināšanās liecina, ka steidzami jāīsteno efektīva politika, lai veicinātu trešo valstu legālo imigrantu sociālo, ekonomisko un kultūras integrāciju;

3. norāda, ka līdz ar imigrantu skaita pieaugumu migrācija un migrācijas plūsmu struktūra, un arī izcelsmes valsts un uzņēmējvalsts attiecību struktūra ir paplašinājusies un kļuvusi daudzveidīgāka;

4. atgādina, ka ar imigrantu integrāciju saistītie jautājumi valsts vai reģionālā līmenī galvenokārt jārisina dalībvalstīm, kas ir kompetentas īstenot rīcībpolitikas izglītības, veselības aizsardzības, mājokļu un darba tirgus jomā. Lisabonas līgums paredz pastiprināt Eiropas Savienības lomu trešo valstu valstspiederīgo migrācijas un integrācijas politikas jautājumos, bet neparedz saskaņot dalībvalstu tiesiskos un administratīvos aktus;

5. atzīmē, ka daudzas dalībvalstis pēdējos gados ir veikušas ievērojamu darbu, lai attīstītu imigrantu (gan nesen ieradušos, gan pirmās un otrās paaudzes imigrantu) integrācijas politiku. Daudzās valstīs līdz šim īstenotās politikas tomēr nav devušas vēlamās rezultātus, jo imigrantu sociālo integrāciju joprojām kavē tādi šķēršļi kā bezdarbs, zems izglītības/prasmju līmenis, kā arī nepietiekama vēlēšanās integrēties vai iesaistīto pušu sadarbības trūkums;

6. uzskata, ka tautsaimnieciskās un demogrāfiskās tendences liek izstrādāt kopīgu Eiropas stratēģiju, kas nodrošinātu migrā-

cijas plūsmu līdzsvarotu pārvaldību, veicinātu integrāciju, ļautu apkarot nelegālo imigrāciju un cilvēku tirdzniecību;

7. uzsver nepieciešamību izstrādāt saskaņotu Eiropas imigrācijas politiku, tāpēc pauž gandarījumu par 2008. gada 15. oktobrī pieņemto Eiropas Imigrācijas un patvēruma paktu;

8. uzskata, ka imigrantu integrācijas stratēģijas ir saistītas ar Eiropas imigrācijas politiku, kura, lai tā būtu efektīva, būtu jāpapildina ar atbilstošu atbalstu imigrantu izcelsmes valstu un tranzīta valstu attīstībai; šāds atbalsts galvenokārt jāsniedz tādās jomās kā pamatizglītība, veselības aprūpe un tautsaimniecības infrastruktūras;

Galvenie principi

9. uzskata, ka integrācija jāuztver kā process, kura rezultātā trešo valstu valstspiederīgie, kas legāli uzturas kādā dalībvalstī, spēj darboties neatkarīgi no jebkādas ārējās iejaukšanās un ieņemt sociālo stāvokli, kas līdzīgs tam, kāds ir tās valsts iedzīvotājiem, kurā viņi pastāvīgi dzīvo, un citiem Eiropas iedzīvotājiem;

10. norāda, ka integrācija ir divpusējs process, kurā nepieciešama abpusēja iesaistīšanās un kas ietver gan uzņēmējvalsts sabiedrības, gan imigrantu tiesības un pienākumus. Tādēļ ir nepieciešama gan imigrantu griba uzņemties atbildību par iekļaušanos attiecīgās valsts sabiedrībā (apgūstot valodu un pieņemot uzņēmējvalsts sabiedrības tiesību normas un vērtības), gan arī uzņēmējvalsts sabiedrības vēlēšanās imigrantus pieņemt un integrēt;

11. uzsver, ka imigrantu integrācijas politikai jāietver pilnīga un vispārēja Eiropas kultūras pamatu veidojošo vērtību atzīšana, piemēram, cilvēktiesību un daudzveidības ievērošana, diskriminācijas apkarošana, vienlīdzīgu iespēju un tolerances veicināšana. Turklāt šai politikai jābūt saderīgai ar ES politikas galvenajiem virzieniem kohēzijas, nodarbinātības, attīstības, ārējo attiecību, kā arī brīvības, drošības un tiesiskuma jomā;

12. uzskata, ka vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošana izšķiroši ietekmē demokrātisko sistēmu kvalitāti. Atziņa, ka visi cilvēki ir līdzvērtīgi un tāpēc ir pelnījuši vienlīdzīgu attieksmi, ir neatņemama Eiropas Savienības kultūras sastāvdaļa;

Darbības veidi

13. uzskata, ka imigrantu integrācijai jābūt par būtisku ES prioritāti;

14. uzsver nepieciešamību piemērot visaptverošu pieeju, ņemot vērā ne tikai integrācijas tautsaimnieciskos un sociālos aspektus, bet arī jautājumus, kas saistīti ar vēstures, kultūras un reliģisko daudzveidību, pilsonību, politiskajām tiesībām un legālo imigrantu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē;

15. iesaka īstenot daudzlīmeņu pārvaldību ar mērķi sekmīgi integrēt imigrantus. Izvēloties šādu pieeju, jānodrošina tās atbilstība subsidiaritātes principam, kas ir ES, dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbības pamatā;

16. uzskata, ka pozitīvus rezultātus var iegūt, piemērojot kolektīvu pieeju un iesaistoties visām ieinteresētajām pusēm vietējā, reģionālajā, valsts un Eiropas līmenī. Jāiesaista attiecīgās Eiropas Savienības iestādes, valstu, reģionālās un vietējās iestādes, NVO, sociālie partneri un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, tostarp paši imigranti (gan nesen ieradušies, gan pirmās un otrās paaudzes imigranti), kā arī visi dalībnieki, kas efektīvi darbojas sporta, kultūras un sociālās kohēzijas jomā;

17. atbalsta tādu pasākumu veicināšanu, kuru mērķis ir atvieglot imigrantu piekļuvi darba tirgum un profesionālo prasmju apguvei. Darba atrašana imigrantiem ir būtisks elements, lai viņi pilnībā integrētos uzņēmējvalsts sabiedrībā;

18. uzsver izglītības, īpaši uzņēmējvalsts oficiālās valsts valodas vai valodu apguves lielo nozīmi integrācijas procesā;

19. atbalsta izcelsmes valsts valodu mācīšanu, jo tas veicina gan uzņēmējvalsts oficiālās valsts valodas vai valodu apgušanu, gan zināšanu apguvi citos mācību priekšmetos;

20. atbalsta pasākumus un darbības, kuru mērķis ir izglītības procesu pārveidot par kultūras tiltu, kas vieno sabiedrību un trešo valstu valstspiederīgos;

21. uzskata, ka imigrantu bērnu izglītībai jābūt prioritātei, un atbalsta daudzveidības veicināšanu valstu izglītības sistēmās;

22. uzskata, ka īpaša uzmanība jāpievērš imigrantēm ne tikai tāpēc, ka viņām ir noteicošā loma bērnu audzināšanā un kultūras modeļu pārņemšanā, bet arī tāpēc, ka tieši viņas ir visvairāk pakļautas atstumtībai, vardarbībai un diskriminācijai;

23. uzskata, ka integrācijas jomā ārkārtīgi svarīga nozīme ir starpkultūru dialogam un ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir būtiska loma šāda dialoga veicināšanā un līdz ar to arī rasisma un ksenofobijas izpausmju apkarošanā;

24. uzskata, ka plašsaziņas līdzekļiem ir izšķiroša nozīme, lai veicinātu sabiedriskās domas izpratni par imigrācijas lomu un lai ierobežotu marginalizāciju, rasismu un ksenofobiju;

25. norāda, ka imigrantu vienlīdzīgu izglītības, apmācības un nodarbinātības iespēju veicināšana ir piemērotākā pieeja, lai novērstu viņu sociālo atstumtību. Pozitīva perspektīva uzņēmējvalsts sabiedrībā ieņemt vienlīdzīgu stāvokli ir labākais veids, kā novērst sociāli atstumto grupu vardarbības risku;

26. uzskata, ka integrācijas politika noteikti jāizvērtē un, lai to izdarītu, Eiropas līmenī integrācijas jomā jāizstrādā kopīgi rādītāji un modeļi;

27. uzskata, ka ir svarīgi izveidot Eiropas fondu trešo valstu valstspiederīgo integrācijai un ka tas būs izšķirošs ieguldījums integrācijas politikas virzienu izstrādē;

Vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījums

28. apliecina, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ņemot vērā to kompetences (kas atsevišķos gadījumos ir ekskluzīvas), ir noteicošā nozīme integrācijas politikas īstenošanā. Atgādina arī, ka vietējās un reģionālās pašvaldības bieži darbojas kā pakalpojumu sniedzēji vai citu pārvaldības līmeņu, piemēram, interešu kopienu partneri. Šāda atbildība nozīmē ievērojamus izdevumus attiecīgajiem reģioniem un pilsētām, kam izdevumi par integrāciju jāsedz no sava budžeta;

29. atgādina, ka dažiem Eiropas reģioniem ir būtiska loma nepavadītu nepilngadīgu imigrantu integrācijā. Šādi nepilngadīgie nonāk kompetentu reģionālo iestāžu uzraudzībā, un daudzām no tām tas rada papildu izmaksas, nodrošinot šo nepilngadīgo efektīvu integrāciju, uzturēšanu, izglītību un visu nepieciešamo viņu labklājībai līdz pilngadības sasniegšanai. Tādēļ RK prasa, lai reģionālās, valsts un Eiropas iestādes uzņemtos atbildību par minētā jautājuma pārvaldību un atbilstīgu finansējuma sadalījumu;

30. turklāt uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām jāsniedz iespēja jau no sākuma aktīvi piedalīties integrācijas stratēģiju izstrādāšanā, kā arī visā to īstenošanas procesā;

31. piekrīt 2008. gada 3. un 4. novembrī Višī (*Vichy*) notikušajā trešajā ministru konferencē par integrāciju paustajam viedoklim par nepieciešamību vietējās un reģionālās pašvaldības iesaistīt integrācijas politikas izstrādē, īstenošanā un novērtēšanā, kā arī par pašvaldību būtisko lomu imigrantu integrācijā vietējā sabiedrībā;

32. norāda, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga loma Eiropā gūtās pieredzes izmantošanā, īstenojot paraugprakses apmaiņu un izplatot rezultātus, jo īpaši tos, kas gūti pašvaldībām piedaloties Kopienas programmu īstenošanā (piemēram, *CLIP*, *ERLAIM*, *ROUTES*, *City2City*, *INTI-EUROCI-TIES*) un starpvalstu reģionālajos tīklos;

33. uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības sniedz izšķirošu ieguldījumu, lai nodrošinātu trešo valstu valstspiederīgo piekļuvi informācijai, nodarbinātības dienestu pakalpojumiem, izglītībai, veselības aprūpei, mājoklim un kultūras pasākumiem, kā arī citiem sabiedriskiem labumiem, tādējādi dodot viņiem iespēju nodibināt stabilu saikni ar vietējo sabiedrību uzņēmējvalstī;

34. norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības īpašu nozīmi piešķir sadarbībai, saziņai un informācijas apmaiņai ar iedzīvotājiem, imigrantu organizācijām un NVO. Tādējādi pašvaldības būtiski sekmē uzticības gaisotnes veidošanos, kohēzijas uzturēšanu uzņēmējvalsts sabiedrībā un līdz ar to arī migrācijas atzīšanu par attīstības un progresu faktoru;

Mērķu sasniegšana

35. atbalsta kopš 1999. gada uzsāktās Eiropas Savienības iniciatīvas, kuru mērķis ir īstenot Tamperes Eiropadomes lēmumus par priekšlikumu izstrādi un efektīvas politikas īstenošanu imigrantu no trešām valstīm integrācijai;

36. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas izveidoto integrācijas jautājumiem veltīto tīmekļa vietni, jo tā sekmēs informācijas pieejamību un apmaiņu;

37. aicina dalībvalstis un Eiropas Komisiju īstenot iniciatīvas ar mērķi plašāk izmantot iespējas, ko sniedz jaunās tehnoloģijas (e-demokrātija, e-pārvaldība, e-pakalpojumi u.c.), lai sabiedrībai un imigrantiem būtu vieglāk paust viedokli un priekšlikumus par integrācijas jomā īstenoto politiku un pasākumiem;

38. uzsver vajadzību veikt kopīgus pasākumus un veicināt integrācijas jomā iesaistīto vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmeņa dalībnieku sadarbību un dialogu;

39. ierosina atbalstīt integrācijas stratēģiju rezultātu salīdzinošu novērtēšanu reģionālā un vietējā līmenī un izmantot reģionālā un vietējā līmenī integrācijas jomā gūto sekmīgo pieredzi un paraugpraksi, kas var būt paraugs citiem reģioniem;

40. uzskata, ka jāveicina darbība un pasākumi, kas paredzēti, lai radītu stabilu gaisotni un izveidotu imigrantu un sabiedrības, kas viņus uzņem, savstarpējo uzticību;

41. uzskata: lai izstrādātu un īstenotu efektīvu un atbilstošu politiku, ir būtiski ņemt vērā izglītības, mājokļa un veselības jautājumus;

42. uzskata, ka Eiropas Savienībai būs jāveido īpašas attiecības ar imigrantu izcelsmes valstīm, sniedzot tām patiesu un atkarībā no konkrētajām vajadzībām diferencētu atbalstu;

43. uzskata, ka jāizvērtē un, ja vajadzīgs, jāpielāgo pašreizējās apmācību programmas un profesionālās apmācības, izglītības un apmācības piedāvājums trešo valstu valstspiederīgajiem, jo īpaši profesijās, ko apgūst darba vietā;

44. ierosina palīdzēt ES dalībvalstīs pastāvošajām struktūrām izmantot imigrantu prasmes un pieredzi;

45. uzskata, ka dalībvalstīs jārada nepieciešamie priekšnosacījumi imigrantu izcelsmes valstī iegūtās izglītības un kvalifikācijas atzīšanai, apstiprināšanai un praktiskai izmantošanai, lai uzlabotu imigrantu turpmākās izglītības un darba iespējas, tādējādi sekmējot viņu spēju nodrošināt savu iztiku, vienlaikus stiprinot uzņēmējvalsts cilvēkkapitālu;

46. aicina Eiropas Komisiju atbalstīt paraugprakses apmaiņu starp vietējām un reģionālajām pašvaldībām, jo tās būtiski sekmē harmonisku un efektīvu integrāciju;

47. lūdz palielināt Eiropas Integrācijas fonda apropriācijas un sniegt lielāku atbalstu integrācijas pasākumiem reģionālajā un vietējā līmenī;

48. aicina Komisiju sekmēt mērķsadarbību starp Eiropas valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām un tām līdzīgām iestādēm imigrantu izcelsmes valstīs;

49. aicina Komisiju un dalībvalstis izvērtēt iespēju reģionālajā un vietējā līmenī izveidot integrācijas kontaktpunktus, kas atbilstu valsts līmeņa kontaktpunktiem vai tos aizstātu;

50. vēlas sniegt savu ieguldījumu Komisijas rokasgrāmatā par integrāciju, iepazīstinot ar vietējo un reģionālo pašvaldību paraugpraksi;

51. lūdz iespēju aktīvi piedalīties 2009. gadā paredzētajā Eiropas integrācijas forumā, kā arī visos citos līdzīgos Eiropas sadarbības ietvaros rīkotajos pasākumos;

52. ierosina iedibināt trešo valstu valstspiederīgo integrācijas balvu, kas varētu būt viena no Reģionu komitejas iedibinātajām reģionālajām balvām un kuru piešķirtu imigrantiem un/vai integrācijas procesā iesaistītajiem dalībniekiem (vietējām vai reģionālajām pašvaldībām, uzņēmumiem, organizācijām, savienībām, fondiem, privātpersonām, ierēdņiem u.c.).

Briselē, 2009. gada 12. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums ““Vispirms domāt par mazākajiem” – Eiropas “Mazās uzņēmējdarbības” akts”

(2009/C 120/04)

REĢIONU KOMITEJA

- **atzinīgi vērtē** Komisijas paziņojumu par tematu “Eiropas “Mazās uzņēmējdarbības” akts” (MUA) un **atbalsta** tās īstenošanas politikas programmu, lai būtiski uzlabotu ES mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) politiku un radītu pamata nosacījumus, kas veicinātu uzņēmējdarbību un MVU interesēm atbilstošu tiesību aktu izstrādi, kā arī, ievērojot principu “vispirms domāt par mazākajiem”, sekmētu Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu izaugsmi;
- **atzīmē**, ka MUA nav juridiski saistošs, taču **uzskata**, ka tam jābūt politiski saistošam, lai nodrošinātu tā pilnīgu īstenošanu un tajā izvirzīto mērķu sasniegšanu, un tam jāklūst par MVU politikas ceļvedi un jānodrošina stabila pārvaldības struktūra minētās politikas īstenošanai; tāpēc Komiteja **aicina** Eiropas domi attiecīgi rīkoties un **rosina** Eiropas Komisiju un dalībvalstis sadarboties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un citām ieinteresētajām personām;
- **norāda**, ka pašreizējā ekonomikas lejupslīde un starptautiskā banku krīze neproporcionāli spēcīgi ietekmē MVU spēju iegūt finansējumu, un **aicina** Komisiju un dalībvalstis rūpēties par to, lai bankas ņemtu vērā smagos apstākļus, kuros pašlaik spiesti darboties mazie un vidējie uzņēmumi, un lai tiktu pilnībā īstenoti tie ieteikumi, kurus pieņēma piektajā apaļā galda sarunu kārtā starp banku un MVU pārstāvjiem ⁽¹⁾ un kuri paredz uzlabot finansējuma pieejamību mazajiem uzņēmumiem;
- **atzīst**, ka Mazās uzņēmējdarbības akta iekļaušana Lisabonas stratēģijā un nacionālajās reformu programmās ir pareizs risinājums, kas atvieglos akta īstenošanas uzraudzību, un tāpēc **rosina** katru gadu rūpīgi novērtēt MVU politikas īstenošanu dalībvalstīs, ņemot vērā izvirzītos mērķus un noteiktos termiņus, un izstrādāt ieteikumus turpmākiem saskaņotiem pasākumiem, kas pilnībā nodrošinās MUA un tā mērķu īstenošanu.

⁽¹⁾ Eiropas Komisija: Banku un MVU pārstāvju apaļā galda sarunas, 2007. gada maijs.

Ziņotāja: *Constance Hanniffy* kdze (IE/PPE), Ofali grāfistes padomes locekle, Midlendās reģionālās pašpārvaldes locekle un Piekraštes, Midlendās un Rietumu reģionālās asamblejas locekle

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par tematu "Vispirms domāt par mazākajiem" – Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts "Small Business Act"

COM(2008) 394 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. **atzinīgi vērtē** Komisijas paziņojumu par tematu "Eiropas "Mazās uzņēmējdarbības" akts" (MUA) un **atbalsta** tās īstenoto politikas programmu, lai būtiski uzlabotu ES mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) politiku un radītu pamata nosacījumus, kas veicinātu uzņēmējdarbību un MVU interesēm atbilstošu tiesību aktu izstrādi, kā arī, ievērojot principu "vispirms domāt par mazākajiem", sekmētu Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu izaugsmi;

2. **atzīmē**, ka MUA nav juridiski saistošs, taču **uzskata**, ka tam jābūt politiski saistošam, lai nodrošinātu tā pilnīgu īstenošanu un tajā izvirzīto mērķu sasniegšanu, un tam jāklūst par MVU politikas celvedi un jānodrošina stabila pārvaldības struktūra minētās politikas īstenošanai; tāpēc Komiteja **aicina** Eiropadomi attiecīgi rīkoties un **rosina** Eiropas Komisiju un dalībvalstis sadarboties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un citām ieinteresētajām personām;

3. **uzskata**, ka pašreizējā ekonomiskajā situācijā MUA un tā mērķi ir kļuvuši vēl nozīmīgāki, jo tieši mazie un vidējie uzņēmumi paver neizmantotas iespējas, lai nodrošinātu ekonomisko izaugsmi, saglabātu pašreizējo nodarbinātības līmeni un radītu jaunas darba vietas; **uzskata** arī, ka MUA paver iespēju apliecināt politisko apņēmiņu un vairo ticību Eiropas uzņēmumiem;

4. **iesaka** ES politikas izstrādes un īstenošanas procesā ņemt vērā, ka MVU pēc to lieluma, veida un darbību reglamentējošajiem nosacījumiem (tiesiskais regulējums un uzņēmējdarbības kultūra) var būt ļoti dažādi, kā arī pievērst uzmanību uzņēmumu struktūras (mikrouzņēmumi, mazi un vidēji uzņēmumi) un to darbības rādītāju atšķirībām dažādos reģionos, un tāpēc **ierosina** Mazās uzņēmējdarbības aktā skaidrāk atzīt vietējās un reģionālās dimensijas nozīmi, pilnībā ievērojot visus minētos faktorus;

5. **uzsver** atbalsta pasākumu nozīmi, lai nodrošinātu uzņēmumu stabilitāti ilgtermiņā, un **brīdina**, ka pārāk liels uzsvars uz jaunu uzņēmumu dibināšanu un jauniem MVU var negatīvi

ietekmēt jau izveidotus uzņēmumus un tos uzņēmumus, kas atrodas tālākas attīstības un pārstrukturēšanās posmā;

6. **atzīst**, ka ir svarīgi veicināt un attīstīt uzņēmējdarbības kultūru; **atzinīgi vērtē** ierosinātās iniciatīvas "Eiropas MVU nedēļa" un "Erasmus jaunajiem uzņēmējiem", taču **uzskata**, ka valstu un Eiropas līmenī jāpalielina izpratne par uzņēmējdarbībai nepieciešamā domāšanas veida nozīmību, un tas jā dara jau skolās, veidojot saturīgu dialogu starp mazajiem uzņēmējiem, skolēniem un skolotājiem; tāpēc **aicina** dalībvalstis vairāk veicināt uzņēmējdarbībai nepieciešamo īpašību un prasmju apguvi skolās un uzņēmējdarbībai nepieciešamā domāšanas veida attīstību studiju un skolotāju apmācības laikā, kā arī atbilstoši pārskatīt darba programmu "Izglītība un apmācība 2010";

7. **atzinīgi vērtē** faktu, ka Mazās uzņēmējdarbības aktā ir atzītas sieviešu, kuras veic uzņēmējdarbību, īpašās vajadzības, taču **vērš uzmanību** uz imigrantu izcelsmes uzņēmēju vajadzībām, jo viņi, apstākļu spiesti, ir uzņēmīgāki un nebaidās no riska, un **iesaka** ņemt vērā arī jauniešu, mazākumtautību pārstāvju un gados vecāku uzņēmēju vajadzības, kā arī ievērot atšķirīgās problēmas un prasības, ar kurām saskaras uzņēmēji, kas iesaistīti citām ES dalībvalstīm un ES sastāvā neietilpstošām valstīm;

8. **uzsver**, ka darba devējiem un darba ņēmējiem mazajos un vidējos uzņēmumos īpaši nozīmīga ir elastdrošība, un **aicina** Mazās uzņēmējdarbības aktā vairāk uzmanības veltīt elastdrošības jautājumiem;

Labākas īstenošanas nodrošināšana un novērtēšanas procedūru izstrāde

9. **atzīst**, ka Mazās uzņēmējdarbības akta iekļaušana Lisabonas stratēģijā un nacionālajās reformu programmās ir pareizs risinājums, kas atvieglos akta īstenošanas uzraudzību, un tāpēc **rosina** katru gadu rūpīgi novērtēt MVU politikas īstenošanu dalībvalstīs, ņemot vērā izvirzītos mērķus un noteiktos termiņus, un izstrādāt ieteikumus turpmākiem saskaņotiem pasākumiem, kas pilnībā nodrošinās MUA un tā mērķu īstenošanu;

10. **lūdz** sniegt Reģionu komitejai pilnīgu informāciju par ikgadējiem novērtējumiem un **norāda**, ka Komitejas izveidotais Lisabonas stratēģijas īstenošanas uzraudzības forums, kas guvis vispārēju atzinību, pārraudzīs akta īstenošanu vietējā un reģionālajā līmenī;

11. **norāda**, ka Mazās uzņēmējdarbības aktā ierosināti vairāk nekā 90 pasākumi, un tāpēc **uzskata**, ka jānosaka prioritātes, lai tādējādi sekmētu tā īstenošanu, sasniegtu konkrētus rezultātus, kas sekmēs MVU darbību, kā arī uzsvērtu pasākumu steidzamību. Tāpēc Komiteja **ierosina** šādas prioritārās rīcības jomas: a) finansējuma pieejamība, b) pasākumi, kas vērsti uz to, lai pilnībā īstenotu principu "vispirms domāt par mazākajiem" un uzlabotu tiesisko un administratīvo vidi, un c) pasākumi, lai uzlabotu tirgus, tajā skaitā publiskā iepirkuma pieejamību;

12. **atzinīgi vērtē** nodomu stiprināt subsidiaritātes un proporcionalitātes principu piemērošanu un **uzsver**, ka ES šie principi jāievēro ne tikai attiecībā pret valsts, bet arī reģionālo un vietējo līmeni;

13. **aicina** Komisiju sniegt sīkāku informāciju par Mazās uzņēmējdarbības aktā paredzēto ietekmes novērtēšanu ("MVU tests"), un norādīt, cik plaši un kāda veida ietekme tiks vērtēta un kādā līmenī un cik ilgi konsultācijas notiks;

14. **uzsver**, ka paziņojumā nepietiekama uzmanība veltīta MVU īpašā pārstāvja nozīmei un **aicina** Komisiju nodrošināt, ka MVU īpašais pārstāvis saņem pietiekamus politiskus un finanšu resursus, lai varētu veiksmīgi īstenot MUA mērķus, un palielināt ar MVU saistīto politisko pasākumu atpazīstamību, kā arī sabiedrības informētību par minētajiem pasākumiem;

15. **atbalsta** Eiropas privātā uzņēmuma (EPU) statūtos izvirzītos mērķus – samazināt uzņēmumu dibināšanas izmaksas un vienkāršot normatīvo sistēmu un citus ierobežojošus pasākumus, lai veicinātu pārrobežu tirdzniecību;

16. **uzsver**, cik būtiski ir nodrošināt, ka Mazās uzņēmējdarbības aktā paredzētie pasākumi un jaunās likumdošanas iniciatīvas neietekmē paraugpraksi un labu pārvaldību dalībvalstīs un vietējās un reģionālajās pašvaldībās, kas veicina uzņēmējdarbību un īsteno politiku, kura sekmē MVU darbību;

17. **uzskata**, ka paļaušanās uz dažādām iepriekš izveidotām un savstarpēji atšķirīgām programmām un finanšu instrumentiem MUA mērķu sasniegšanai, nepiesaistot papildu finansējumu, nav lietderīga, un tāpēc **iesaka** izveidot īpašu budžeta posteni izmēģinājuma pasākumiem;

Finansējuma pieejamība un tās uzlabošana

18. **norāda**, ka pašreizējā ekonomikas lejupslīde un starptautiskā banku krīze neproporcionāli spēcīgi ietekmē MVU spēju iegūt finansējumu, un **aicina** Komisiju un dalībvalstis rūpēties par to, lai bankas ņemtu vērā smagos apstākļus, kuros pašlaik spiesti darboties mazie un vidējie uzņēmumi, un lai tiktu pilnībā īstenoti tie ieteikumi, kurus pieņēma piektajā apaļā galda sarunu kārtā starp banku un MVU pārstāvjiem⁽²⁾ un kuri paredz uzlabot finansējuma pieejamību mazajiem uzņēmumiem. Minētie ieteikumi ir šādi: i) palielināt banku un MVU darbības pārskatāmību, ii) piesaistīt gan aizņēmumus, gan pašu kapitālu, iii) palielināt ar vērtspapīriem nodrošināto aizdevumu apjomu, iv) atvieglot piekļuvi riska kapitālam citās valstīs, v) uzlabot noteikumus mikrokreditu saņemšanai;

19. **ļoti pozitīvi vērtē** Eiropas Komisijas un Eiropas Investīciju bankas (EIB) centienus mazajiem un vidējiem uzņēmumiem padarīt pieejamus dažādus finanšu instrumentus, taču **uzskata**, ka Komisijai **noteikti** vēlreiz jānovērtē JEREMIE iniciatīva, pievēršot uzmanību faktam, ka tā netiek īstenota visā ES teritorijā, un vairāk ņemot vērā tās iespējamo ietekmi uz citām politikas jomām (piemēram, konkurences politiku), kas dažos reģionos traucē pilnībā vai daļēji īstenot minēto iniciatīvu. RK arī **iesaka** EIB aktīvāk informēt par tās nozīmi, pievienoto vērtību un metodēm, lai piekļūtu JEREMIE iniciatīvai un CIP programmai;

20. **iesaka** ES finanšu pasākumus papildināt ar papildinstrumentiem, lai nodrošinātu iespējas MVU veiksmīgākai darbībai, un **uzsver**, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir pašsaprotami partneri tāda atbalsta sniegšanā;

21. **atzinīgi vērtē** ierosinātos grozījumus Direktīvai par maksājumu kavējumu novēršanu, kuri nodrošinātu, ka MVU laicīgi saņem samaksu, taču **uzsver**, ka svarīgākais ir panākt minētās direktīvas piemērošanu kopumā, tāpēc dalībvalstīm jācenšas uzlabot valsts pārvaldes iestāžu darbību, lai tās savlaicīgi norēķinātos ar uzņēmumiem, kā arī **aicina** Eiropas Komisiju un citas ES iestādes reaģēt uz Eiropas ombuda nesen izteiktajām bažām un paātrināt maksājumu līgumdarba izpildītājiem, uzņēmumiem un citām organizācijām⁽³⁾;

22. **uzskata**, ka, ņemot vērā MVU dažādo lielumu un veidu, vairākās ES programmās varētu iekļaut pasākumus, kas īpaši pielāgoti mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai mikrouzņēmumiem nebūtu jākonkurē ar vidēja lieluma uzņēmumiem, kuriem ir plašākas piekļuves iespējas resursiem, tajā skaitā finanšu līdzekļiem un citiem atbalsta pasākumiem;

⁽²⁾ Eiropas Komisija: Banku un MVU pārstāvju apaļā galda sarunas, 2007. gada maijs.

⁽³⁾ 2005.–2007. gadā Komisijai izdevās uz pusi samazināt nokavēto maksājumu skaitu. Tomēr 2007. gadā vairāk nekā 22 % visu Komisijas maksājumu tika veikti ar kavēšanos.

23. **atzinīgi vērtē** Komisijas priekšlikumu vienkāršot PVN režīmu, ieviešot vienotu sliekšņa vērtību atbrīvojumam no PVN un pieņemot direktīvu par PVN reģistrācijas sliekšņa paaugstināšanu, un **ierosina** dalībvalstīm pārskatīt citus fiskālās politikas aspektus, lai uzlabotu nosacījumus ienākumu atkārtotai ieguldīšanai uzņēmumā, kā arī naudas plūsmu un uzņēmumu pārņemšanu;

24. **atzinīgi vērtē** jauno Vispārīgā grupālā atbrīvojuma regulu, saskaņā ar kuru dalībvalstis drīkst piešķirt valsts atbalstu MVU, reģionālajai attīstībai, jauninājumiem, pētniecībai, apmācībai, nodarbinātībai un riska kapitālam, iepriekš par to neinformējot Komisiju, un **atzīmē**, ka *de minimis* regulā augšējā robeža ir paaugstināta no 100 000 līdz 200 000 euro;

25. **mudina** Eiropas Komisiju un, ja nepieciešams, dalībvalstis novērtēt daudzās uzņēmējdarbības atbalsta programmas, iniciatīvas un atbalsta tīklus, pēc iespējas apvienojot instrumentus un naudas līdzekļus, lai palielinātu pārskatāmību un to atbilstību MVU vajadzībām (šis punkts ir saistīts ar 44. punkta d) apakšpunktu par vienotiem kontaktpunktiem);

26. Īpaši **iesaka** Eiropas Komisijai tās turpmākajās diskusijās Eiropas līmenī iekļaut vietējo un reģionālo paraugpraksi. Vietējās un reģionālās pašvaldības var stimulēt pieejamo **potenciālo privāto kapitālu**, veidojot un finansējot “neoficiālā kapitāla” tīklus, kuru ietvaros privātie investori kontaktējas ar ieceres un dibināšanas posmā esošiem uzņēmumiem;

Labāks regulējums – ieguvums MVU

27. **atzinīgi vērtē** ierosinājumu ieviest vienotus spēkā stāšanās datumus regulām, kas attiecas uz MVU; **nav pārliecināta**, vai tas patiešām mazinās MVU administratīvo slogu, tāpēc **iesaka** pēc sākotnēja pārbaudes laika veikt ietekmes novērtējumu;

28. **piekrīt** Komisijas priekšlikumam, kas paredz, ka mikro-uzņēmumiem nav jāsniedz vietēja līmeņa statistikas pārskats biežāk kā reizi trijos gados, taču **atzīmē**, ka politikas analīzei nepieciešamie dati ir jāvāc katru gadu, un tāpēc **ierosina** piemērot principu “tikai vienreiz”, lai samazinātu to gadījumu skaitu, kad savstarpēji pārklājas informācijas pieprasījumi no dažādām valsts iestādēm, piemēram, nodokļu un statistisko datu apkopošanai;

29. **norāda**, ka tiesību aktu “pārpilnība” joprojām būtiski kavē mikrouzņēmumu ienākšanu tirgū un to izaugsmi, un tāpēc **lūdz** Mazās uzņēmējdarbības aktā pievērst tam lielāku uzmanību un paredzēt pasākumus minētās problēmas risināšanai;

30. **atzinīgi vērtē** apņemšanos likvidēt šķēršļus, kas kavē uzņēmumu nodošanu citam īpašniekam, un **norāda**, ka šim jautājumam ir īpaša nozīme, jo tas ir saistīts ar uzņēmumu

nodošanu ģimenes locekļiem (daudzi MVU īpašnieki kļūst vecāki un nākamās desmitgades laikā plāno pārtraukt darbību uzņēmumā); **uzsver**, ka līdzīgas problēmas pastāv arī attiecībā uz MVU, kuros uzņēmuma īpašnieks vienlaicīgi ir arī tā vadītājs;

31. **atzinīgi vērtē** Komisijas priekšlikumu, kas paredz, ka neļaujprātīgas maksātnespējas gadījumā visām dalībvalstīm jācenšas pabeigt uzņēmumu likvidēšanas juridiskās procedūras viena gada laikā un jānodrošina vienāda attieksme pret otro reizi uzņēmumu veidojošajiem uzņēmējiem un jaunajiem uzņēmējiem, taču **aicina** Komisiju risināt arī tās problēmas, kas saistītas ar neveiksmi cietušiem uzņēmējiem, kuri nav oficiāli atzīti par bankrotējušiem;

32. **pauž cerību**, ka tiks panākta vienošanās par ES mēroga patentu jurisdikcijas sistēmas izveidi, un **atzinīgi vērtē** Eiropas privātā uzņēmuma (EPU) statūtu vienotos nosacījumus, kuri ļaus MVU ietaupīt laiku un samazināt izmaksas, un **aicina** Komisiju un dalībvalstis aktīvi atbalstīt minēto mērķu sasniegšanu;

33. **uzsver**, ka augstais izmaksu slogs, ko rada dažādie apdrošināšanas maksājumi, kurus MVU nepieciešams veikt (piem., vispārējā un uzņēmuma civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, kā arī apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem darbā, kas jāsedz uzņēmējam), var kavēt MVU attīstību un pat izdzīvošanu, un **aicina** Komisiju un dalībvalstis sadarboties ar apdrošināšanas nozares uzņēmumiem, lai meklētu īpaši MVU situācijai piemērotus risinājumus;

Tirgus pieejamības uzlabošana

34. **uzskata**, ka Mazās uzņēmējdarbības aktā jāatzīst, ka vietējās un reģionālās pašvaldības var sekmēt MVU pārrobežu darbību, jo īpaši nodrošinot tos ar informāciju, kas nepieciešama, lai MVU varētu darboties starptautiskā mērogā, piemēram, informāciju par citu valstu normatīvo sistēmu un prasībām, nodokļu sistēmu, strīdu izšķiršanas procedūrām, kā arī par MVU pieejamajiem konsultāciju un atbalsta pasākumiem;

35. **atzīst**, ka tiešas investīcijas citās valstīs var būt veids, kā MVU var piekļūt starptautiskiem tirgiem, un **aicina** Komisiju izstrādāt pasākumus MVU eksporta darbības veicināšanai, jo MVU līdzdalība sekmētu tehnoloģiju izplatīšanos un radītu efektīvākus uzņēmējdarbības modeļus, tādējādi paaugstinot MVU konkurētspēju starptautiskā mērogā; **atbalsta** Komisijas neseno paziņojumu par pasaules līmeņa kopām (*), kā arī tās izvirzīto mērķi labāk integrēt MVU minētajās kopās un atbalstīt zināšanu nodošanu un internacionalizāciju;

36. **uzsver**, ka arvien lielākas raizes rada “melnsais tirgus”, un **aicina** Komisiju meklēt risinājumus problēmām, ko tas rada MVU, īpašu uzmanību pievēršot pasākumiem, lai uzlabotu intelektuālā īpašuma aizsardzību un stiprinātu cīņu pret viltojumiem;

(*) Eiropas Komisijas paziņojums “Ceļā uz pasaules līmeņa kopām Eiropas Savienībā”, COM(2008)652.

Tirgus pieejamības uzlabošana – plašāka līdzdalība publiskajā iepirkumā

37. **atzīmē**, ka publiskā iepirkuma tirgus vēl aizvien ir sadrumstalots un pārrobežu publiskā iepirkuma iespējas ir ierobežotas, un tāpēc **mudina** Komisiju un dalībvalstis izveidot pārredzamāku publiskā iepirkuma sistēmu, kas atvērtu ES publiskā iepirkuma tirgu un pavērtu jaunas iespējas MVU;

38. **atzinīgi vērtē** Komisijas publicēto Eiropas Paraugprakses kodeksu par publiskā iepirkuma līgumu pieejamības atvieglošanu MVU ⁽⁵⁾, un **aicina** Komisiju un dalībvalstis īstenot novatoriskus līgumu slēgšanas pasākumus, lai palielinātu MVU līdzdalību publiskajā iepirkumā, piemēram, iepirkumus biežāk sadalot vairākās daļās vai, ja iespējams, konkursa noteikumus paredzot sadarbības iespējas;

39. **atzinīgi vērtē** Eiropas Komisijas apņemšanos 2009. gadā izmantot Eiropas Uzņēmumu tīklu (*Enterprise Europe Network*), lai vietējās un reģionālajās pašvaldībās popularizētu paraugprakses kodeksu, veicinātu paraugprakses apmaiņu un veidotu līdzsvarotu publiskā iepirkumu kultūru, un **uzsver**, ka Eiropas Uzņēmumu tīklam jāsadarbības ar attiecīgajām pārstāvības apvienībām visās dalībvalstīs, lai risinātu minētos jautājumus;

40. **norāda**, ka svarīga nozīme ir tam, lai mazie un vidējie uzņēmumi pārvarētu sākotnējās grūtības, kas kavē piekļuvi publiskā iepirkuma tirgum, jo veiksmīgiem MVU ir liela pieredze publiskā iepirkuma konkursos, un tāpēc **rosina** uzlabot MVU informēšanu par iespējām publiskā iepirkuma tirgū un rūpēties par to, lai MVU, pamatojoties uz vispusīgu informāciju, izstrādātu stratēģisku pieeju ienākšanai tirgū;

41. **atzīmē**, ka MVU administratīvais slogs konkursu piedāvājumu sagatavošanā ir pārāk liels, un **ierosina** dalībvalstīs plašāk pielietot sākotnējās pretendenta atlases anketas, kuras ievērojami samazina darba apjomu, kad nākamajos piedāvājumu konkursos jāsniedz tāda pati informācija;

42. **norāda**, ka pilnībā netiek izmantotas iespējas, ko paver elektroniskā veidā organizētais publiskais iepirkums; **rosina** plašāk izmantot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT), lai mazinātu izmaksas, jo pašlaik tikai viena trešdaļa publiskā iepirkuma pieteikumu ES tiek pieņemti elektroniskā formā, un tāpēc **aicina** Komisiju un dalībvalstis Mazās uzņēmējdarbības aktā pievērst lielāku uzmanību šim jautājumam un tā risināšanai;

⁽⁵⁾ Komisijas dienestu darba dokuments "Eiropas Paraugprakses kodekss par publiskā iepirkuma līgumu pieejamības atvieglošanu MVU", SEC(2008) 2193.

Vietējā un reģionālā dimensija

43. **atzīmē** vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi Mazās uzņēmējdarbības aktā izvirzīto mērķu sasniegšanā un **iesaka** dalībvalstīm konstruktīvi sadarboties ar pašvaldībām, jo īpaši, lai valsts politikas izstrādē iedzīvinātu principu "vispirms domāt par mazākajiem", tādējādi nodrošinot, ka visu līmeņu valsts pārvaldes iestādes sniedz atbalstu uzņēmējiem;

44. **uzsver**, ka vietējās un reģionālās pašvaldības rada MVU darbībai labvēlīgu vidi, ir svarīgi to preču un pakalpojumu pircēji, kā arī nodrošina virkni konsultāciju, finanšu un cita veida atbalsta pakalpojumu, piemēram, izīrējot telpas uzņēmumiem par pieņemamu cenu;

45. **aicina** vietējās un reģionālās pašvaldības aktīvi iesaistīties MUA īstenošanā un, cik iespējams, sniegt MVU lielāku politisku atbalstu, vairāk iedziļinoties to problēmās, ņemot vērā to izteiktos ierosinājumus un vajadzības, kā arī atbalstot to attīstību;

46. tāpēc **mudina** visas vietējās un reģionālās pašvaldības savlaicīgi rīkoties, ievērojot mazo un vidējo uzņēmumu vajadzības šādās jomās:

- izveidot konsultatīvus forumus, apvienojot vietējo/reģionālo pašvaldību un MVU interešu pārstāvjus, lai uzlabotu konsultāciju kvalitāti un veidotu valsts politiku, kas sekmē mazo uzņēmumu darbību,
- atvieglot un uzlabot valsts publiskā iepirkuma pieejamību, veidojot līdzsvarotu publiskā iepirkuma kultūru un procedūras attiecīgajās iestādēs, lai mazie uzņēmumi varētu piedalīties pieteikumu konkursos individuāli vai sadarbībā ar citiem uzņēmumiem; vietējās un reģionālās pašvaldības varētu arī plašāk izmantot elektroniskā veidā organizētas iepirkuma procedūras, tādējādi samazinot MVU administratīvo slogu pieteikumu konkursa laikā,
- novērtēt nodokļus, maksājumus un nodevas, kas uzņēmumiem jāmaksā dažādām iestādēm, kā arī meklēt iespējas līdzsvarot iemaksas vietējo un reģionālo iestāžu budžetā, ievērojot principu "maksā lietotājs", un samazināt MVU finansiālo slogu,
- sadarboties ar aģentūrām attiecīgās jomās, lai labāk koordinētu MVU piekļuvi informācijai, tālākizglītībai un konsultācijām, izstrādājot saskaņotas vietējās/reģionālās informācijas nodrošināšanas stratēģijas un izveidojot plaši pazīstamus vienotus kontaktpunktus – vietējā/reģionālā līmeņa zināšanu bāzes, kuru uzdevums ir atbildēt uz MVU jautājumiem jebkurā uzņēmējdarbības attīstīšanas posmā; vienoti kontaktpunkti vietējā/reģionālā līmenī, kas ir tuvāks uzņēmumiem un tiem vieglāk pieejams, var mazināt vilšanos par neveiksmi, velti iztērētu laiku un garām palaistām iespējām,

- e) mudināt MVU izmantot e-pārvaldes pakalpojumus un piedalīties digitālajā informācijas apmaiņā;

Pētniecības un izstrādes, inovācijas un prasmju attīstības veicināšana

47. **uzskata**, ka Mazās uzņēmējdarbības aktā lielāka uzmanība jāpievērš tam, lai tiktu paaugstināta tehnoloģiju pārneses efektivitāte starp augstākās izglītības mācību iestādēm un MVU un radīta inovācijai un tehnoloģijas pārnesei labvēlīga vide un infrastruktūra, kas būtiski ietekmē konkurētspējas nodrošināšanu, jaunu uzņēmējdarbības virzienu rašanos, bezdarba mazināšanu un MVU attīstības paātrināšanu;

48. **norāda**, ka pašreizējās debates par pētniecību un izstrādi, kā arī inovāciju ir vairāk vērstas uz lieliem uzņēmumiem un jauniem uzņēmumiem ar augstu potenciālu, negatīvi ietekmējot teritoriālās attīstības līdzsvaru, jo tādējādi vēl vairāk tiek veicināta ekonomiskās darbības koncentrācija lielās aglomerācijās, tāpēc **aicina** Komisiju un dalībvalstis meklēt risinājumus grūtībām, ko šis apstāklis rada maziem un vidējiem uzņēmumiem, kuri darbojas ārpus minētajiem attīstības centriem;

49. **atzīmē**, ka Mazās uzņēmējdarbības aktā lietotā jauninājumu definīcija ir ļoti šaura un attiecas tikai uz augsto tehnolo-

ģiju jauninājumiem, tāpēc **rosina** Komisiju paplašināt jauninājumu definīciju, ņemot vērā dažādos jauninājumu veidus un līmeņus, kuri sastopami dažādās rūpniecības nozarēs un MVU darbības jomās visā ES teritorijā;

50. **atzinīgi vērtē** priekšlikumu sagatavot pārskatu par tām prasmēm, kas ES būs nepieciešamas nākotnē, taču **aicina** Komisiju sadarboties ar reģioniem, lai minēto pārskatu gatavotu ne tikai valstu, bet arī reģionu un, iespēju robežās, vietējā līmenī, ņemot vērā reģionālo ekonomiku un tajās nepieciešamo prasmju dažādību;

Vides problēmu pārvēršana iespējās

51. **norāda**, ka paziņojumā nav minēta Palīdzības programma vides tiesību aktu ievērošanai (ECAP), un **iesaka** iekļaut paziņojumā norādi uz minēto programmu, lai nodrošinātu, ka vides tiesību aktu ievērošanas prasības atbilstu uzņēmumu ietekmei uz vidi;

52. **uzskata**, ka veicināšanas mehānismu ieviešana un novatoriskāka fiskālā politika dalībvalstīs, lai mudinātu MVU veikt ieguldījumus videi draudzīgos produktos un procesos, būtiski palielinātu informētību par šādiem produktiem un procesiem un sekmētu to izmantošanu mazos uzņēmumos.

Briselē, 2009. gada 12. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “zaļā grāmata par teritoriālo kohēziju”

(2009/C 120/05)

REĢIONU KOMITEJA

- atgādina, ka teritoriālā kohēzija kļūs par ES politikas horizontālo mērķi, papildinot ekonomisko un sociālo kohēziju;
- apliecina, ka saskaņā ar minēto mērķi katrai Kopienas teritorijai jānodrošina piekļuve infrastruktūrām un vispārējas nozīmes tautsaimnieciskiem pakalpojumiem, lai uzlabotu Eiropas iedzīvotāju dzīves apstākļus; tādēļ jāievieš mehānismi, kas spēj nodrošināt visas Kopienas līdzsvarotu attīstību;
- uzskata, ka reģionālā politika ir jāpārskata, to pielāgojot jaunajam mērķim; tas nozīmē neparedzēt šīs politikas atdošanu dalībvalstu kompetencē, bet veidošanā panākt pareizo izdevumu un konkurētspējas līdzsvaru, turklāt izdevumi jāparedz teritoriālo atšķirību mazināšanai, tādēļ Komiteja aicina Komisiju veikt līdzekļu piešķiruma pārskatu;
- iesaka izstrādāt jaunus rādītājus, kas visās valstu politikās ļautu labāk ņemt vērā teritoriālās atšķirības;
- aicina piešķirt papildu resursus visiem trim teritoriālās sadarbības virzieniem, jo to ieguldījums Eiropas integrācijā nav apšaubāms;
- uzskata, ka teritoriālās kohēzijas mērķi var panākt, saskaņojot nozaru politikas un kohēzijas politiku un visu nozaru politiku ietekmi ņemot vērā jau to izstrādes laikā;
- atgādina, ka vispārējas nozīmes pakalpojumiem un vispārējas tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumiem ir svarīga nozīme teritoriālās kohēzijas veicināšanā, un šajā sakarā pauž nožēlu, ka Kopienas politiku vispārējas nozīmes un īpaši vispārējas tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu jomā teritoriālā ietekme netiek ne izpētīta pirms Komisijas tiesību aktu priekšlikumu iesniegšanas, ne arī novērtēta pēc tam;
- uzskata, ka laba teritoriālā pārvaldība ir izvirzītā mērķa sasniegšanas stūrakmens, un uzsver nepieciešamību šo pārvaldību uzlabot, nostiprinot partnerību ar teritoriālajām pašvaldībām atbilstoši daudzlīmeņu pārvaldības principam.

Ziņotājs: Jean-Yves le Drian (PSE/FR), Bretaņas reģionālās padomes priekšsēdētājs

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Reģionu komitejai un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai "Zaļā grāmata par teritoriālo kohēziju "Teritoriālās daudzveidības priekšrocību izmantošana""

COM(2008) 616 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes par Komisijas zaļajā grāmatā sniegtajiem priekšlikumiem

1. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Komisija 2008. gada 6. oktobrī pieņēma zaļo grāmatu par teritoriālo kohēziju, ļaujot uzsākt plašas apspriedes Eiropas līmenī par konceptu, kas saskaņā ar patlaban ratificēšanas stadijā esošo līgumu (LES 3. pants) kļūs par Eiropas Savienības politikas horizontālo mērķi ⁽¹⁾, papildinot sociālo un ekonomisko kohēziju;

2. uzskata, ka konkrētāk jādefinē teritoriālās kohēzijas piemērošanas joma. Iesaka Komisijai, lai, izstrādājot šādu definīciju, tā pamatojas uz Trešajā ziņojumā par teritoriālo kohēziju iezīmētajām teritoriālās kohēzijas trim dimensijām, proti, korigējošo, "samazinot pastāvošās atšķirības", otru – preventīvo, "vairāk saskaņojot (...) nozaru politikas, kam ir teritoriāla ietekme", un trešo – rosinājošo dimensiju, ko īsteno, sekmējot "reģionu sadarbību," lai uzlabotu "teritoriālo integrāciju";

3. uzskata, ka teritoriālajai kohēzijai jāietver jūras dimensija;

4. uzskata, ka skatījumam turpmāk jābūt vēl tālejošākam par Komisijas zaļajā grāmatā izvirzītajiem jautājumiem, lai Kopienas līmenī nostiprinātu teritoriālās kohēzijas koncepta politisko nozīmi; atbalsta priekšlikumu sekmēt attiecīgo iestāžu un ieinteresēto personu sadarbību. Piekrīt, ka teritoriālās kohēzijas pamatideja ietver tautsaimniecības efektivitāti, sociālo kohēziju un ekoloģisko līdzsvaru, izvirzot ilgtspējīgu attīstību jebkādas politikas izstrādes fokusā un pamatojoties uz reģionu teritoriālajām īpatnībām;

5. aicina Komisiju pēc konsultāciju perioda sagatavot balto grāmatu, kurā būtu precizēts teritoriālās kohēzijas jēdziens un ar to saistītie mērķi ES līmenī, novērtējot visu Kopienas politikas pasākumu teritoriālo ietekmi;

Eiropas Savienības jaunā politiskā mērķa pamatprincipi

6. atgādina atzinumā par 4. kohēzijas ziņojumu pausto viedokli, ka turpmāk kohēzijas politikā papildus sociālajai un ekonomiskajai kohēzijai lielāka uzmanība jāpievērš teritoriālās kohēzijas jautājumiem ⁽²⁾, kas ir svarīgs Kopienas mērķis atšķirību mazināšanai;

7. uzsver teritoriālās kohēzijas kā politiskā mērķa, kas papildina sociālo un ekonomisko kohēziju, nozīmību, ar ko tiek sniegta vēl lielāka iespēja Kopienas pasākumos stiprināt solidaritāti Eiropas Savienībā un efektīvi sekmēt ilgtspējīgu attīstību, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu un kompetenču sadalījumu starp dažādiem pārvaldības līmeņiem;

8. uzstājīgi atgādina, ka teritoriālās kohēzijas mērķis jāīsteno visā ES teritorijā, t.i., visos Eiropas Savienības reģionos, vienlaikus ievērojot prioritātes, kas noteiktas reģionālās politikas un struktūrfondu pasākumu ietvaros;

9. aicina Komisiju veikt pamatīgāku izpēti, lai precizētu atbilstīgus rādītājus (vajadzības gadījumā iekšreģionālajā līmenī), īpaši saistībā ar dažādu veidu reģionu, piemēram, – bet ne tikai – kalnu, salu, mazapdzīvotu reģionu un robežreģionu sociāli ekonomiskajām problēmām, kā arī ar attālākajiem reģioniem, kuru īpašais stāvoklis minēts EKDL 158. un 299. pantā, lai uzsvērtu visu minēto reģionu īpašās priekšrocības un trūkumus;

⁽¹⁾ Kā norādīts pašiniciatīvas atzinumā CdR 388/2002 fin "Teritoriālā kohēzija" (ziņotājs: Valcarcel Siso).

⁽²⁾ Skatīt atzinumu CdR 97/2007 fin "Ceturtais ziņojums par ekonomisko un sociālo kohēziju" (ziņotājs: Michael Schneider).

10. aicina Komisiju būtiski uzlabot statistiskos datus un to kartogrāfisko atspoguļojumu, lai tie atbilstu faktiskajam stāvoklim;

11. apstiprina, ka teritoriālās kohēzijas mērķis ir nodrošināt visos Kopienas reģionos piekļuvi infrastruktūrām un vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumiem, lai sekmētu iedzīvotāju dzīves apstākļu uzlabošanu atbilstīgi 21. gadsimta Eiropas standartiem, vienlaikus atzīstot, ka šī piekļuve ir atkarīga ne tikai no ģeogrāfiskajiem apstākļiem, bet arī no satiksmes kvalitātes un infrastruktūru un pakalpojumu pieejamības un kvalitātes;

12. uzskata, ka teritoriālās kohēzijas jēdziena pamatā ir solidaritātes princips, kas paredz pasākumus, lai nodrošinātu visas Kopienas harmonisku attīstību un dažādu teritoriju attīstības līmeņa atšķirību mazināšanu;

13. norāda, ka pēdējie ziņojumi par kohēziju liecina par dažu teritoriālo atšķirību palielināšanos starp ES reģioniem un viena reģiona līmenī. Minēto atšķirību raksturīgās iezīmes ir telpiskā segregācija, kuras rezultātā rodas sava veida geto, kā arī atsevišķu nomaļu reģionu lejupslīde. Tas vairāk nekā jebkad liecina par nepieciešamību izvirzīt teritoriālo kohēziju par vienu no Eiropas Savienības horizontālajiem mērķiem;

14. uzskata, ka minēto nepieciešamību vēl vairāk pamato Eiropā teritoriālās kohēzijas trūkuma dēļ radušās papildu izmaksas: papildu izmaksas vides jomā, kuras galvenokārt rada pilsētu teritoriju pārslogotība un globālā sasīšana; papildu sociālās izmaksas, ko rada sociālo problēmu telpiskā koncentrācija; visbeidzot, teritoriālās kohēzijas trūkums apdraud arī Eiropas vienotā tirgus darbību, ierobežojot atsevišķiem reģioniem iespējas īstenot Līgumos noteiktās brīvības;

15. aicina noteikt teritoriālo kohēziju par ES stratēģijas stūrakmeni pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes risināšanā; tādēļ, ņemot mērā turpmākajos gados paredzamās sarežģītās problēmas un uzdevumus, aicina vismaz saglabāt budžeta līdzekļu pašreizējo līmeni, vai pat tos palielināt;

16. iebilst pret jebkuru iniciatīvu, kas, atsaucoties uz apstākļiem, vai cita iemesla dēļ vērsta uz kohēzijas politikas pat tikai daļēju vai netiešu nodošanu valstu kompetencē;

Ceļā uz pārskatītu reģionālo politiku teritoriālās kohēzijas veicināšanai

17. uzskata, ka teritoriālās kohēzijas mērķis papildina ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķi un ka trim kohēzijas veidiem jābūt savstarpēji cieši saistītiem; tas nozīmē, ka ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas mērķis jāņem vērā visās

Kopienas politikās, kurām ir teritoriāla ietekme, un jo īpaši reģionālajā politikā; aicina Komisiju izstrādāt modeļus reģionālā mēroga nozaru integrācijai, kas stiprinātu teritoriālo kohēziju;

18. aicina Komisiju veikt pārskatu par Lisabonas un Gēteborgas stratēģiju ieguldījumu teritoriālās kohēzijas sekmēšanā saistībā ar struktūrfondu līdzekļu piešķirumu laika posmā no 2007. līdz 2013. gadam;

19. ierosina Komisijai paredzēt izmaiņas stratēģiskajās nostādnēs, ņemot vērā ne tikai sociālo un ekonomisko kohēziju, bet arī teritoriālās kohēzijas mērķus no 2014. līdz 2020. gadam; šajā sakarā rosina reģionālajā politikā panākt taisnīgu līdzsvaru starp izdevumiem konkurētspējas jomā, ar ko sekmē ekonomikas izaugsmi globalizētā vidē, un izdevumiem, kas paredzēti reģionālo atšķirību mazināšanai, lai sasniegtu kohēzijas mērķus;

20. iesaka izstrādāt jaunus instrumentus un rādītājus atbilstoši teritoriālās kohēzijas īstenošanas vajadzībām⁽³⁾, tostarp izmantojot reģionālā līmenī veiktus novērtējumus. Lai izstrādātu piemērotas reģionālās stratēģijas un politikas pasākumus, jārada atbilstīgi instrumenti, kas valstu politikās ļautu ņemt vērā teritoriālās atšķirības (piemēram, ienākumi uz vienu iedzīvotāju, ņemot vērā pārvedumus, kas papildina IKP uz vienu iedzīvotāju, ienākumi no nodokļiem, dažādu pakalpojumu pieejamība (transports, energoapgāde, veselības aprūpe, izglītība), demogrāfiskā struktūra un apdzīvotība (dati par iedzīvotāju izkļūdētību, novecošanās pakāpi un atkarības līmeni), vai pat izstrādāt sabiedrības attīstības kopējos rādītājus⁽⁴⁾);

Teritoriālā sadarbība

21. norāda uz teritoriālās sadarbības nenoliedzamo pievienoto vērtību Eiropas līmenī un uz tās ieguldījumu teritoriālās kohēzijas mērķa īstenošanā; tādēļ aicina būtiski palielināt ES kopējo budžetu, lai šai reģionālās politikas jomai varētu piešķirt papildu finanšu līdzekļus, lai tādējādi reģionālās politikas ietvaros varētu īstenot ne tikai paraugprakses apmaiņu, bet arī citus pasākumus, tomēr tas nedrīkst notikt uz pārējo divu ES kohēzijas mērķu rēķina;

22. aicina Komisiju padziļināti izpētīt sadarbībai atvērtās jaunās stratēģiskās iespējas eioreģionu līmenī, kas ir stratēģisks pārvaldības un palīdzības sniegšanas līmenis un ir pilnīgi piemērots, lai risinātu teritoriālās kohēzijas problēmas; atgādina, ka ETSG⁽⁵⁾, kuras ietvaros izveidota Eiropas sadarbības struktūra, kas attiecināma uz pārrobežu, starpvalstu un reģionālajiem projektiem, veicina gan efektīvu sadarbību dažādās darbības jomās, gan arī kaimiņattiecību stiprināšanu, iedzīvotāju tuvināšanu, zināšanu nodošanu un labas prakses apmaiņu;

⁽³⁾ Saskaņā ar atzinumu CdR 97/2007 fin par tematu "Ceturtais ziņojums par ekonomisko un sociālo kohēziju" (ziņotājs: Michael Schneider).

⁽⁴⁾ Atsaucoties uz ANO attīstības programmas izstrādāto metodi.

⁽⁵⁾ Saskaņā ar atzinumu CdR 308/2007 fin "Eiropas teritoriālās sadarbības grupa: jauns stimuls teritoriālajai sadarbībai Eiropā" (ziņotāja: Mercedes Bresso).

Pārrobežu sadarbība

23. uzsver pārrobežu sadarbības īpašo nozīmi Eiropas integrācijā un sasniegto rezultātu nozīmīgumu, proti, "ekrāna efekta" samazināšanu uz ES iekšējām robežām, izmaiņas ārējo robežu funkcijās (saskaņota attīstība, nelegālās imigrācijas un nelegālās tirdzniecības apkarošana, atbalsts trešo valstu reģioniem, kas robežojas ar ES), atbalsts ārējo robežu pārveidošanai par iekšējām robežām pēc jauno dalībvalstu pievienošanas;

24. aicina Komisiju turpināt centienus pārrobežu programmu pārvaldības vienkāršošanas un uzlabošanas jomā, piemēram, nosakot kopīgus, abpus robežai piemērojamus atbalstus, kā arī atbalsta Komisijas ieceri izstrādāt pārskatu par ETSG īstenošanu;

Starpvalstu sadarbība

25. iesaka atbalstīt sadarbību atbilstīgos reģionos (piemēram, jūru un upju baseini, kalnu masīvi), lai uzlabotu teritoriālo integrāciju un samazinātu atšķirības starp reģioniem un viena reģiona robežās un kopīgi noteikto teritoriālpārvaldības stratēģiju ietvaros efektīvi risinātu vides aizsardzības, piesārņojuma novēršanas un transporta tīklu uzlabošanas problēmas, vienlaikus ņemot vērā pašreizējo publisko iestāžu lomu un kompetenci un kohēzijas stratēģiskās prioritātes attiecīgajā reģionā;

26. uzskata, ka jāsekmē tādi stratēģiski risinājumi kā makroreģionu veidošana (piemēram, ES nākotnes stratēģija Baltijas jūras reģionam); attiecībā uz starpvalstu jūru baseiniem jāievieš inovatīvas pārvaldības formas, lai sekmīgi īstenotu integrētu jūras politiku, ko tikko pieņēmusi ES, un nodrošinātu labāk saskaņotu Kopienas rīcību Savienības ietvaros un ar iesaistītajām trešām valstīm;

Reģionālā sadarbība

27. uzsver reģionālās sadarbības nozīmi (kuru Eiropas Komisija neskata zaļajā grāmatā), jo tas ir izcils pieredzes un labas prakses apmaiņas instruments tādām teritorijām bez savstarpējām robežām, kas piedalās kopīgos attīstības papildprojektos. Komiteja tomēr vēlas, lai nākotnē starpreģionālās sadarbības instruments tiktu labāk pielāgots vietējo un reģionālo pašvaldību vajadzībām, sadarbības tematiskajā izvēlē piemērojot lielāku elastību;

Teritoriālā sadarbība ārpus ES

28. uzsver nepieciešamību labāk saskaņot teritoriālās sadarbības pasākumus un tās ārējo aspektu, ņemot vērā sadarbību ar

Eiropas kaimiņattiecību politikā iesaistītajām valstīm, Krievijas Federāciju un attālāko reģionu kaimiņvalstīm, kā arī ES turpmāko paplašināšanu (Rietumbalkānu reģiona valstis un Turcija);

Kopienas valstu teritoriālās kohēzijas politikas saskaņošana

29. uzskata, ka teritoriālās kohēzijas mērķis jāattiecinā uz visām Kopienas politikām. Šajā sakarā jāstiprina nozaru politiku mijiedarbība ar reģionālo politiku, nodrošinot to saskaņotību neatkarīgi no tā, vai tās ir atbalsta vai regulatīvas politikas;

30. šajā sakarā pauž nožēlu, ka Kopienas politikas pārāk bieži tiek izstrādātas un īstenotas, nepietiekami novērtējot to teritoriālo ietekmi, un tādēļ vietējās un reģionālās pašvaldības saskaras ar to negatīvajām sekām (ekonomiskās aktivitātes un darba vietu samazināšanās, nelabvēlīga ietekme uz vidi, pārāk liela iedzīvotāju koncentrācija vai iedzīvotāju skaita krasa samazināšanās);

31. atgādina par nozīmi, kāda ir teritoriālajai plānošanai, kas ļauj kompleksi izmantot vairākas metodes, lai saskaņotu dažādus teritoriju izmantošanas veidus un pasākumus un garantētu Kopienas valstu politiku un teritoriālās kohēzijas mērķu atbilstību;

32. atzīst, ka daļa no šīm nepilnībām atrisinātas ar Kopienas reģionālās politikas, īpaši ar ekonomisko pārmaiņu atbalsta programmu (rūpniecības pārkārtošana, lauku attīstība saistībā ar KLP reformu) palīdzību;

33. pauž nožēlu par pētniecības tehnikas attīstības un jauninājumu politikas un teritoriālās kohēzijas neatbilstības pakāpi un uzsver, ka ir vajadzīga gan ES, gan valstu pētniecības un jauninājumu politiku lielāka "teritorializācija";

34. uzskata, ka pēc analogijas ar Lisabonas līgumā paredzēto horizontālo sociālo klauzulu, nozaru politiku teritoriālā ietekme jāņem vērā jau politiku izstrādes posmā (*looking at the map before implementing policies*), lai paredzētu to teritoriālo ietekmi;

35. uzsver, ka Eiropas transporta, enerģētikas un telekomunikāciju tīkliem ir izšķiroša nozīme teritoriālās kohēzijas mērķa sasniegšanā, un aicina Komisiju pievērst īpašu uzmanību šim aspektam;

36. īpaši uzsver nepieciešamību saskaņot Kopienas valstu politikas jūras un sauszemes saskarsmes zonās;

Kopējā lauksaimniecības politika (KLP)

37. uzskata, ka KLP, kurai ir būtiska teritoriālā ietekme, ir vairāk jāsekmē teritoriālā kohēzija, nevis jāpalielina reģionālās atšķirības; to var panākt prognozējot KLP reformas teritoriālo ietekmi, lai mazinātu negatīvās sekas, kā arī paredzot pielāgošanās pasākumus reģioniem, kuros minētās reformas sekas varētu būt nelabvēlīgas;

38. iesaka labāk saskaņot 2. pīlāra ietvaros paredzētos lauku attīstības pasākumus ar reģionālo politiku, lai nodrošinātu lauku un pilsētas attīstības savstarpējo papildināmību, lai gala rezultātā panāktu abu minēto politiku iespējami lielāku vienkāršošanu un savstarpējo mijiedarbību, un tādējādi nodrošinātu to tehnisko un politisko īstenošanu, izmantojot programmas, kas paredzētas periodam pēc 2013. gada;

Kopējā transporta politika

39. uzskata, ka saistībā ar kopējās transporta politikas attīstību un tās ietekmi uz klimata pārmaiņām ir jāņem vērā minētās politikas īpašā nozīme attiecībā uz teritorijām, kuru pieejamība ir atkarīga vienīgi no atsevišķiem transporta veidiem, jo sevišķi gaisa transporta;

40. ierosina gaidāmajā Eiropas transporta tīklu pārveidošanas procesā īpašu uzmanību veltīt teritoriju pieejamības jautājumam, atbilstīgi piemērotiem standartiem, uzstājot uz to integrāciju pilsētu transporta tīklos, tādējādi ievērojami sekmējot vispārēju savienojamību un kohēziju;

Vide

41. uzskata, ka klimata pārmaiņu problēmjautājums neskar visus reģionus vienādi (piemēram, attiecībā uz Kopienas sistēmas izveidi saistībā ar siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu tirdzniecību, piekrastes zonu pārvaldību u.c.);

Priekšlikumi saistībā ar vispārējās nozīmes un vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu attīstības teritoriālo ietekmi

42. atgādina, ka vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumiem ir svarīga nozīme teritoriālās kohēzijas veicināšanā, kā minēts Kopienas primārajos tiesību aktos (EKDL 16. pants), un šajā sakarā pauž nožēlu, ka Kopienas politiku vispārējās nozīmes un īpaši vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu jomā teritoriālā ietekme nav izpētīta ne pirms Komisijas tiesību aktu priekšlikumu iesniegšanas, ne arī novērtēta pēc tam;

43. uzsver iekšējā tirgus sadrumstalotības risku, ja iedzīvotājiem nav nodrošināta piekļuve vietējiem pakalpojumiem, neraugoties uz apstiprināto mērķi par universālā pakalpojuma saglabāšanu;

44. uzsver nozīmi, kāda ir vispārējai piekļuvei minētajiem pakalpojumiem sabiedrisko pakalpojumu parasto uzdevumu izpildes ietvaros, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi, un ņemot vērā, ka tas ir nosacījums reģionu integrācijai globālajā ekonomikā;

45. saskaņā ar Līgumā minēto subsidiaritātes principu, kā arī ar Lisabonas līguma Protokolu par vispārējās nozīmes pakalpojumiem aicina nodrošināt vietējo un reģionālo pašvaldību tiesības un brīvību pieņemt noteikumus attiecībā uz vispārējās tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšanu, pārvaldību un izmantošanu;

46. atkārtoti uzsver, ka pašvaldībām, kuras ir tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniedzējas, pārvaldītājas vai arī izmantotājas, ir vajadzīga juridiska noteiktība; lai to panāktu, uzskata par nepieciešamu, lai attiecīgajā Kopienas regulējumā tiktu atzīta to īpatnību savietojamība attiecībā uz publisko iepirkumu un valsts atbalsta tiesībām;

Priekšlikumi teritoriālās pārvaldības uzlabošanai

47. norāda, ka vienā un tajā pašā reģionā vairāku pārvaldības līmeņu īstenoto pasākumu ietekme ir atšķirīga un dažkārt pretrunīga, un tas rada vajadzību uzlabot pārvaldības kvalitāti, īpaši tās teritoriālo dimensiju iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, lai novērstu valsts politiku integrēšanas nepilnības; jaunā teritoriālās pārvaldības shēma ir teritoriālās kohēzijas mērķa īstenošanas būtisks nosacījums;

48. uzskata, ka Komisijai vajadzētu apzināt instrumentus, ar kuru palīdzību varētu sekmēt dažādu pārvaldes līmeņu vertikālu sadarbību ārpus esošajām institucionālajām attiecībām;

49. atgādina, ka teritoriālās kohēzijas mērķa īstenošana nedrīkst radīt izmaiņas kompetenču sadalījumā, īpaši teritoriālplānojuma jomā; tam arī turpmāk jāpaliek dalībvalstu un to teritoriālo pašvaldību kompetencē. Dalībvalstu valdībām, jo īpaši centralizētākās valstīs, tomēr būtu jāsekmē vietējā un reģionālā līmeņu dalībnieku iesaistīšana, lai uzlabotu nozaru politiku koordinēšanu reģionālā/ vietējā līmenī;

50. aicina precizēt dalībvalstu dažādo pārvaldības līmeņu kompetences jomas un izstrādāt transversālas jeb horizontālas politikas un saskaņošanas funkcijas;

51. pieprasa, lai reģionālajām pašvaldībām būtu plašākas lēmumu pieņemšanas pilnvaras struktūrfondu pārvaldībā, ņemot vērā to, ka visiem ES reģioniem būtu jāpiešķir pārvaldības iestādes statuss;

52. iesaka stiprināt daudzlīmeņu pārvaldību ⁽⁶⁾, lai noteiktu kopīgus stratēģiskos mērķus, piemēram, pieejamības, ilgtspējīgas attīstības un jūras politikas jomā, kurus katrs dalībnieks īsteno savu iespēju robežās, un tādā veidā nodrošināt partnerības principa pilnīgu piemērošanu. Patiesa daudzlīmeņu pārvaldība ietver arī mērķu kopīgu īstenošanu un kontroles pasākumus;

53. minētā sakarā atgādina, ka kompetentie ministri 2007. gada 23. novembrī pieņemtajā Pirmajā Eiropas Savienības Teri-

torialās attīstības programmas īstenošanas rīcības plānā puda "pārliecību, ka daudzlīmeņu pārvaldība ir būtisks instruments, lai ES nodrošinātu līdzsvarotu teritoriālo plānošanu" un ierosināja "sadarboties ar iesaistītajiem dalībnieku un vietējo pašvaldību pārstāvjiem, lai apspriestu Teritoriālās attīstības programmā izvirzītās prioritātes";

54. aicina Komisiju sīkāk analizēt esošo partnerības īstenošanas praksi ES 27 dalībvalstīs, lai sekmētu vietējo un reģionālo pašvaldību un to apvienību veikspēju un lai tās varētu kļūt par proaktīviem partneriem.

Briselē, 2009 gada 12. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁶⁾ Saskaņā ar RK iepriekšējiem atzinumiem CdR 149/2008 fin "Pārvaldība un partnerība valsts, reģionālajā un projektu līmenī reģionālās politikas jomā" (ziņotājs: Vladimir Kisyov), CdR 397/2006 fin "Tiesību aktu labākas izstrādes pasākumu kopums 2005. un 2006. gadā" (ziņotājs: Luc van den Brande) un CdR 103/2001 fin "Baltā grāmata par Eiropas pārvaldību" (ziņotājs: Michel Delebarre).

Reģionu komitejas atzinuma projekts “zaļā grāmata par lauksaimniecības produktu kvalitāti”

(2009/C 120/06)

REĢIONU KOMITEJA

- aicina izstrādāt atbalsta sistēmu, ar ko nodrošināt ilgtermiņa stabilitāti investīciju lēmumiem, veicinot uz tirgu orientētus pasākumus, tai skaitā tiesību aktus, ar kuriem ievieš produkta audzēšanas valsts marķējumu, un veicinot ES ražošanas standartus;
- iesaka atbalstīt ĢN un lauksaimnieku privātās sertifikācijas sistēmas ar noteikumu, ka valsts iestādes nodrošina produktu kvalitāti un izcelsmi;
- prasa noteikt skaidru Kopienas definīciju dažiem “rezervētiem apzīmējumiem”, kas norāda uz teritoriālās ražošanas veidiem, piemēram, “tradicionālie produkti”, “kalnu produkti”, ĢMO nesaturošie un līdzīgi;
- prasa, lai obligāto marķējumu, kas norāda valsti, kurā produkti ir audzēti, attiecinātu arī uz visiem pirmapstrādes produktiem, daļēji apstrādātiem produktiem;
- uzskata, ka ĢN sistēma būtu jāattiecina arī uz pārstrādātiem produktiem;
- uzsver, ka vispirms būtu nevis jāapsver jaunu sistēmu izveide, bet gan jāatbalsta esošās sistēmas;
- ierosina ieviest ACN un AĢN aizsardzību arī PTO;
- uzskata, ka nepārprotami ir jāaizliedz izmantot visus ģenētiski modificētus organismus tādu produktu visos ražošanas posmos, uz kuriem attiecas apzīmējumi “aizsargāts cilmes vietas nosaukums” (PDO), “aizsargātas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes” (PGN) un “garantēts tradicionāls produkts” (TSG), lai garantētu un nodrošinātu tradicionālo ražošanas metožu saglabāšanu un atšķirīgas produktu iezīmes;
- aicina Komisiju apsvērt veicināšanas budžeta lielāku elastīgumu un tā palielināšanu;
- ierosina Komisijai pārskatīt “garantētu tradicionālu produktu” (TSG).

Ziņotājs: Milner Whiteman OBE (UK/UEN-AE), Bridgnorth apgabala padomes loceklis

Atsauces dokuments

Zaļā grāmata par lauksaimniecības produktu kvalitāti – produktu standarti, lauksaimniecībai noteiktās prasības un kvalitātes shēmas

COM(2008) 641 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REGIONU KOMITEJA,

Vispārīga informācija

1. atzinīgi vērtē minēto zaļo grāmatu, tāpēc ka tās mērķis ir izstrādāt pamatprincipus, lai panāktu atbalstu un aizsardzību patērētāju saiknei ar kvalitatīvu lauksaimniecības produktu ražošanu ES un lai minēto saikni vēl vairāk pastiprinātu, apkarojot konkurences traucējumus, kas saistīti ar esošo nosaukumu negodīgu izmantošanu. Tas radīs reģionu un lauksaimnieku un viņu produkcijas izveidoto reģionālo ainavu un to identitātes ilgtermiņa noturību, tādējādi veicinot turpmāko reģionālo attīstību un aizkavējot cilvēku aizplūšanu no lauku apvidiem;

2. aicina izstrādāt atbalsta sistēmu, ar ko nodrošināt ilgtermiņa stabilitāti investīciju lēmumiem, veicinot uz tirgu orientētus pasākumus, tai skaitā tiesību aktus, ar kuriem ievieš produkta audzēšanas valsts marķējumu, un veicinot ES ražošanas standartus, jo īpaši pārtikas nekaitīguma un higiēnas, vides un tradicionālo ražošanas paņēmieni aizsardzības jomā;

3. uzskata, ka zaļajai grāmatai jāsniedz jauns impulss un jānostiprina kopējās lauksaimniecības politikas ieguldījums augstas kvalitātes produktu nodrošināšanā. Nav šaubu, ka Regula Nr. 2081/92 un Regula Nr. 2082/92 par cilmes vietu nosaukumiem līdz šim tika nepietiekami izmantotas, radot iemeslu uzskatīt, ka liela daļa patērētāju skaidri nezina tādu saīsinājumu un norāžu nozīmi kā, piemēram, ACN, AĢN, TSG un bioloģiskā lauksaimniecība. Jāpārdomā un jāsistemātizē veicināšanas un informatīvo pasākumu kopums par šādiem produktiem, kā arī vairāk jāsaista KLP pirmā un otrā pilāra pasākumi ar kvalitatīvu produktu atbalstu un sertifikācijas un kontroles procedūru izmaksu samazināšanu;

4. uzsver, ka tādi faktori kā produktu standartizācija, ražošanas koncentrācija un monokultūras audzēšana pakļauj lauksaimniekus globālā tirgus svārstībām un apdraud teritoriālo daudzveidību;

5. atzinīgi vērtē to, ka minētajā zaļajā grāmata ir atzīts, ka lauksaimniecības produktu kvalitāte būtiski ir saistīta ar reģionālajām tradīcijām, attīstību un ilgtspēju, bet minētie faktori ir jāpastiprina un jāaizsargā, izmantojot attiecīgas sistēmas, piemēram, ģeogrāfiskās izcelsmes norādes (ĢN) sistēmas, un

to intelektuālais īpašums jāaizsargā no pārāk izplatītas nosaukumu viltošanas, izveidojot starptautisku reģistru;

6. uzskata, ka ir jāatbalsta iniciatīvu attīstība, piemēram, lauksaimniecības preču tirgi un tiešā pārdošana, kas, izslēdzot starpniekus, saīsina tirdzniecības ķēdi. Šīs iniciatīvas ne vien samazina patēriņa cenas un naftas patēriņu un līdz ar to vides piesārņojuma avotus, bet, ņemot vērā attiecīgo produktu sezonālo raksturu, arī popularizē tradicionālos vietējos produktus, kuriem ir lielākas garantijas attiecībā uz svaigumu, autentiskumu un garšu un kuri ir arī vieglāk pārbaudāmi;

7. stingri piekrīt tam, ka ES lauksaimnieku spēcīgākais ierocis ir "kvalitāte" un ka patērētāji pieprasa, lai pārtika būtu garšīga, ražota atbilstoši tradīcijām, autentiska un, galvenais, ražota no vietējām izejvielām, kā arī atbilstoši vides aizsardzības un dzīvnieku labturības prasībām; tāpēc ES lauksaimniekiem ir reālas iespējas laist tirgū produktus, kas ir skaidri atšķirami no citiem, pretim pieprasot arī augstākas cenas;

8. piekrīt tam, ka PTO sarunu perspektīvā ir absolūti nepieciešams, lai arvien atvērtāka globālā tirgus apstākļos ES pārtikas kvalitātes un nekaitīguma standartus varētu popularizēt un skaidrot patērētājiem kā labvēlīgu un daudzos gadījumos izcilu produktu īpašību; aicina Eiropas Komisiju nodrošināt, lai ES tirdzniecības partneri atzītu ģeogrāfiskās izcelsmes norādes;

9. uzsver, ka ir vajadzīga sistēma, kas spēj darboties, neatpaliekot no aizvien pieaugošajām patērētāju un ES lauksaimnieku vispārējām prasībām. Tādēļ lauksaimniekiem ir vajadzīgi atbalsta pasākumi, piemēram, lauksaimnieku pārvaldītu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu vai privātu sertifikācijas sistēmu veicināšanas budžeta lielāks elastīgums un palielināšana ar noteikumu, ka valdība garantē šādu produktu kvalitāti un izcelsmi. Minētās sistēmas ir elastīgas un ātri reaģē uz lauksaimnieku un tirgus jaunām prasībām;

Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

10. uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir plaša pieredze un vispāratzīta kompetence ietekmēt un atbalstīt kvalitatīvu lauksaimniecības produktu ražošanu, veicot pasākumus saistībā ar ES lauku attīstības plānu pārvaldību, teritoriju plānošanu un reģionālo attīstību. Daudzos gadījumos minētās pašvaldības ir veicinājušas produktu kvalitāti, atbalstot dažādas sistēmas, piemēram, ĢN sistēmu;

11. atzīmē KLP jauno struktūru (atsaistītais atbalsts) un to, kā ES lauksaimniekus aizvien vairāk ietekmē pasaules tirgus. Tāpēc svarīgi ir atzīt, ka ES lauksaimnieku sasniegtie ražošanas un kvalitātes standarti (tādās jomās kā, piemēram, ilgtspējība, kultūraugu un produktu higiēnas un veselības garantijas, darba drošības un darbaspēka tiesību ievērošana, dzīvnieku labturība un reģionu teritoriālā attīstība) ir augstāki par trešo valstu standartiem, un minētie augstākie standarti joprojām jākompensē ar ES tiešo maksājumu palīdzību arī pēc 2013. gada. Tas jo īpaši svarīgi ir vietējām un reģionālajām pašvaldībām, tā kā pasākumi ES lauksaimniecības nozarē veido ekonomiku, ainavu un kopienas visos reģionos;

12. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām jānodrošina apstākļi, lai tās varētu sekmēt lauksaimniecības produktu kvalitāti ar ES lauku attīstības programmu starpniecību. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir noteicošā loma prioritāšu noteikšanā un to programmu īstenošanā, kuras ir bijušas sekmīgas patiesu atvieglojumu izstrādāšanā un nodrošināšanā ES lauksaimniekiem;

13. norāda uz iniciatīvu lauksaimniecības atjaunotai "teritorializācijai" pozitīvajiem rezultātiem, ļaujot izveidojot ciešāku saikni starp izcelsmes teritoriju, patērētājiem un lauksaimniecības nozari; tirgi, kuros piedalās lauksaimnieki, un pasākumi, kuros rīko skolās, ir konkrēti piemēri tam, kādā veidā bērni un plaša sabiedrība var labāk iepazīt lauksaimniecības produktu klāstu, to ražošanas metodes, organoleptiskās īpašības un uzzināt, kurā gadalaikā tie tiek audzēti; aicina Eiropas Komisiju atbalstīt labas prakses izplatīšanu;

14. atzīst, ka vietējo un reģionālo pašvaldību pasākumi kvalitatīvu lauksaimniecības produktu pieprasījuma veicināšanai, pilnveidojot publisko pasūtījumu visās jomās, ieskaitot ēdināšanu skolās un slimnīcās, varētu ievērojami veicināt zaļajā grāmatā izvirzīto mērķu sasniegšanu; tādēļ aicina ar atbilstošu atbalsta starpniecību pakāpeniski izplatīt šādus pasākumus visā ES; aicina Komisiju ņemt vērā vietējo un reģionālo pašvaldību ierosināto projektu rezultātus, ievērojot vairākus faktoros, piemēram, pārtikas atkritumu apjoma samazināšanu ēdnīcās un lauksaimniecības produktu kvalitāti;

15. uzsver arī pasākumus, ko vairākas ES vietējās un reģionālās pašvaldības ir uzsākušas ārpuskopienas valstīs attīstības programmu ietvaros, lai atbalstītu tradicionālās lauksaimniecības metodes, saudzētu ekosistēmas un ievērotu bioloģisko daudzveidību un vietējo patērētāju vajadzības;

Ražošanas prasības un tirdzniecības standarti

16. vēlas atgādināt Komisijai, ka lauksaimnieki, patērētāji un ražotāji joprojām noraida ES sistēmu un logotipu (to nesen atzīmēja Komisijas konferencē par standartiem 2007. gada februārī). Patērētājus var labāk piesaistīt un informēt, marķējumā skaidri norādot produkta izcelsmi un tā specifiskās īpašības. Bez tam vērā netiek ņemts ne logotipa izstrādāšanai vajadzīgais laiks, ne lauksaimnieku atbilstības pārbaūžu un patērētāju informēšanas izmaksas. Tirgus un lauksaimnieki ir izstrādājuši arī paši savas sistēmas minēto mērķu sasniegšanai un tādēļ, lai panāktu līdzekļu efektīvāku izlietojumu un patērētāju labāku informēšanu, mēs ieteiktu atbalstīt ĢN un lauksaimnieku privātās sertifikācijas sistēmas ar nosacījumu, ka valsts garantē šādu produktu kvalitāti un izcelsmi, sniedzot patērētājiem skaidru informāciju un neradot papildu finanšu vai administratīvo slogu;

17. atbalsta vienkāršošanu tirdzniecības standartu jomā, bet uzsver, ka ir jāizveido ciešāka saikne starp ražošanas vajadzībām un iegūto produktu, precizējot terminoloģiju un piemērojot to juridiski, kā arī pienācīgi informējot patērētājus ar marķējuma starpniecību. Uzskata, ka ir jālikvidē mazsvarīgie šķēršļi, kā arī kvantitatīvās novirzes saistībā ar pārtikas produktu kvalitāti; tāpēc atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas neseno priekšlikumu, ar kuru tiek atcelti dažādu augļu un dārzeņu izmēru un formas standarti. Stingri pasākumi jāsaģlabā, lai nodrošinātu lauksaimnieku un patērētāju aizsardzību un viņu uzticēšanos. Īpaši svarīgi tas ir attiecībā uz ģenētiski modificētiem pārtikas produktiem, kuros izmantoti ĢMO. Taču šādiem pasākumiem nevajadzētu dublēt normatīvajos aktos paredzēto citu veidu aizsardzību pret patērētāju maldināšanu. To varētu panākt, nosakot ražošanas prasību skaidras definīcijas un īpašības attiecībā uz atsevišķu formulējumu, piemēram, "brīvās turēšanas apstākļi" un "zems oglekļa emisijas līmenis", izmantošanu. Būtu lietderīgi noteikt gan vispārīgus produktus, gan to tirdzniecības pamatstandartus. Turklāt būtu lietderīgi noteikt skaidru Kopienas definīciju dažiem "rezervētiem apzīmējumiem", kas norāda uz teritoriālās ražošanas veidiem, piemēram, "tradicionālie produkti", "kalnu produkti", ĢMO nesaturošie utt. Šos apzīmējumus, izmantojot atbilstošu paškontroles līmeni, kas būtu pastāvīgi pārbaudāms, varētu fakultatīvi norādīt uz etiķetes;

18. uzsver ES patērētāju nepārtrauktās prasības būt informētiem par to, kurā valstī ir audzēti attiecīgie pārtikas produkti. Aizvien vairāk pieaug patērētāju maldināšanas gadījumu skaits minētajā jomā. Tādēļ Komiteja prasa, lai obligāto marķējumu, kas norāda valsti, kurā produkti ir audzēti, attiecinātu arī uz visiem pirmapstrādes produktiem, daļēji apstrādātiem produktiem un gatavo produktu galvenajām sastāvdaļām, piemēram, šķiņķi un sieru;

19. mudina dalībvalstīs vienādot pievienotās vērtības nodokli (PVN) ražotai (audzētai) lauksaimniecības produkcijai, jo lauksaimnieku godīga konkurence nodrošinās labākas kvalitātes produktus;

Specifiskas ES kvalitātes shēmas

20. uzsver, ka jāiegūst visas pasaules patērētāju uzticēšanās ES ĢN sistēmai. Patērētājiem neapšaubāmi jābūt labāk informētiem par minēto sistēmu būtību, to intelektuālā īpašuma tiesību ievērošanu starptautiskā mērogā un par to, kā tās faktiski ir saistītas ar reģionālajām kopienām, tādēļ ir ļoti svarīgi uzsākt patērētāju informēšanas kampaņas, to organizēšanai piešķirot īpašu finansējumu. Eiropas Savienības dalībvalstis saskaņā ar Regulas (EK) 510/06 13. panta 1. punktu oficiāli veiks pasākumus, kas vajadzīgi, lai to teritorijā novērstu ACN un AĢN nosaukumu nelikumīgu lietošanu;

21. uzsver, ka patērētāju uzticēšanās jāiegūst ar pilnīgas pārredzamības starpniecību, tādēļ ĢN sistēma jāattiecinā arī uz pārstrādātiem produktiem. Lai saglabātu ĢN turpmāko integritāti, ja ĢN produkti ir uzskaitīti galaprodukta etiķetē, jānodrošina, ka attiecīgās sastāvdaļas īpatsvars ir pietiekami liels, lai kļūtu par produkta noteicošo iezīmi, un ĢN izmantošanai jāsaņem atļauja no attiecīgās aizsardzības apvienības un iestādēm;

22. saistībā ar ĢN norādi uzskata, ka ir svarīgi noteikt kritērijus, kurus var izmantot, pieņemot lēmumu par to, vai nosaukums ir nepatentēts vai arī to var aizsargāt kā ĢN norādi. Produktu sarakstu varētu paplašināt, iekļaujot tajā meža ogas un sēnes, kā arī no tām izgatavotos produktus. Jānodrošina, ka produktu sarakstā iekļauti arī ogu un augļu produkti. Tādējādi Komisijai būtu jāņem vērā, ka ir dalībvalstīs vispārēji atzītas sertificētas preču zīmes (īpaša kvalitāte) un jāierosina dalībvalstīm kopēji standarti minēto kvalitātes instrumentu atzīšanai;

23. uzskata, ka jāpanāk lielāks iestāžu tipoloģijas un bioloģiskās lauksaimniecības produktu sertifikācijas un kontroles procedūru viendabīgums, lai veicinātu drošību un patērētāju uzticēšanos jaunajam Eiropas logotipam bioloģiskās lauksaimniecības jomā; tas liecinātu par to, ka Kopienas līmenī pastāv tādi paši ražošanas, kontroles un sertifikācijas kritēriji, sekmētu problēmu risināšanu un labāk veicinātu Kopienas vienotā tirgus darbību bioloģiskās lauksaimniecības produktu jomā un varēs atbilstīgi uzlabot informāciju patērētājiem par kopīgiem un efektīviem bioloģiskās lauksaimniecības produktu standartiem un kontroli Eiropas Savienībā;

24. apgalvo, ka vispirms būtu nevis jāapsver jaunu sistēmu izveide, bet gan jāatbalsta esošās sistēmas tādās jomās kā, piemēram, dzīvnieku labturība. Komisijas atbalsts ar vadlīniju un uzticamības pastiprināšanas starpniecību būtu vēlams, tomēr priekšlikumi par jaunu logotipu izveidi nav lietderīgi patēriņa tirgū, kurā atzīst un novērtē esošos logotipus (piemēram, Francijas logotips “*label rouge*”);

25. uzskata, ka tā vietā būtu jāievieš sodi par aizsargāto nosaukumu nelikumīgu izmantošanu un visās ES dalībvalstīs jāieceļ personas, kas sekotu, vai aizsargātos nosaukumus neizmanto nelikumīgi, un ierosinātu sodus par pārkāpumiem;

26. sakarā ar aizsargājamiem apzīmējumiem uzskata, ka ir lietderīgi ieviest pienākumu visām dalībvalstīm administratīvā kārtā veikt cilmes vietas nosaukumu aizsardzību, lai cīnītos ar produkta nosaukuma piesavināšanos vai imitāciju. Turklāt ierosina dažādot aizsargātā apzīmējuma produktu aizsardzības kārtību un noteikumus, nodalot tos, kas ir plaši pazīstami starptautiskā līmenī un tiek eksportēti lielā daudzumā un tādējādi ir pakļauti lielākam viltošanas un nosaukuma piesavināšanas riskam, salīdzinot ar produktiem, kuri pārsvarā tiek izplatīti vietējos tirgos un līdz ar to ir mazāk pakļauti cilmes vietas neatbilstošai izmantošanai. Runājot par šo produktu kategoriju, ierosina vienkāršotu atzīšanas procedūru, kas nodrošinātu valsts vai reģionālo aizsardzību. Saistībā ar ražošanas un pārstrādes metožu attīstību, kas dažās jomās ir sevišķi ātra, uzskata, ka ir lietderīgi paredzēt iespēju tās pielāgot, izmantojot vienkāršotas procedūras un ražošanas noteikumus;

27. būtu jāveicina ACN un AĢN aizsardzības paplašināšana PTO. Būtu jāslēdz līgumi ar trešām valstīm par lauksaimniecības pārtikas produktu marķējumu savstarpēju atzīšanu. Tā kā trešās valstis ir iesniegušas daudzus ĢN pieprasījumus, ierosina apsvērt iespēju izveidot Eiropas lauksaimniecības produktu kvalitātes aģentūru. Neatkarīgi no tā, vai produktus eksportē vai neeksportē, tiem būtu jāpiešķir atzīšana ES. Starptautiskā aizsardzība varētu būtu atšķirīga atkarībā no produkta viltošanas riska. Piemēram, eksportētiem produktiem ar augstu viltošanas risku būtu vajadzīga starptautiska aizsardzība PTO. Attiecībā uz produktiem, kuru viltošanas risks ir neliels un kas ir paredzēti vietējam tirgum, varētu paredzēt vienkāršotu kārtību, kad attiecīgā dalībvalsts atzīst produktu un informē Briseli (kas līdzinātos pašreizējām pagaidu aizsardzības līmenim), un produktiem tiktu piemērota aizsardzība saskaņā ar Eiropas likumiem. Tāpat ir svarīgi paredzēt, lai ĢN būtu aizsargātas ES, uzliekot pienākumu dalībvalstīm ieviest noteiktus oficiālus pasākumus savā teritorijā, ja produkti ir viltoti vai ir imitēti reģistrēti produkti. RK ierosina Regulas 510/06 13. pantā paredzēt īpašus noteikumus. Komisijai ir jāatbalsta oficiālā aizsardzība starptautiskā līmenī un jo īpaši ES līmenī;

28. uzskata, ka nepārprotami ir jāaizliedz izmantot ģenētiski modificētus organismus tādu produktu visos ražošanas posmos, uz kuriem attiecas apzīmējumi “aizsargāts cilmes vietas nosaukums” (PDO), “aizsargāts ģeogrāfiskās izcelsmes norādes” (PGN) un “garantēts tradicionāls produkts” (TSG), lai garantētu un nodrošinātu tradicionālo ražošanas metožu saglabāšanu un atšķirīgas produktu iezīmes;

Sertifikācijas shēmas

29. iesaka veicināt ražotāju organizāciju aktīvāku līdzdalību un ierosina, ka tirgiem būtu jāuzņemas iniciatīva minētajā jomā. Labi strukturētas privātās sistēmas, ko pārvalda ražotājs, ir jutīgākas nekā tiesiskā sistēma un tāpēc var ātrāk reaģēt un pielāgoties vietējām prasībām; šāda tipa sistēmas darbojas Zviedrijā, AK un Vācijā;

30. uzskata, ka esošās pievienotās vērtības produktu sertifikācijas sistēmas labāk atbilstu sabiedrības prasībām, ja tās sniegtu skaidru un uzticamu informāciju par lauksaimnieciskās ražošanas izvietojumu, metodēm un pārtikas produktu sastāvu;

31. uzskata, ka lietderīgi būtu noteikt kopīgas pamatnostādnes un tādējādi sniegt labāku informāciju patērētājiem par produktu minimālajām kvalitātes prasībām. Pamatnostādnes būtu jāizstrādā neatkarīgām komitejām, nodrošinot visu attiecīgo pārtikas ķēdes dalībnieku vienprātību neatkarīgi no minēto dalībnieku ģeogrāfiskās atrašanās vietas;

32. atbalsta uzskatu, ka noteicošais faktors privāto sistēmu sekmīgai darbībai ir ražotāju iesaistīšana. Svarīgs ir arī visaptverošs atbalsts ražotāju grupām. Tas nodrošinās, ka kontrole, izmaksas un standarti ir patiesi izdevīgi ES lauksaimniekiem;

33. uzsver nepieciešamību ņemt vērā finansiālās un administratīvās izmaksas sīkražotājiem, kuri izmanto tradicionālās ražošanas metodes; šajā sakarā aicina saglabāt spēkā izņēmumus attiecībā uz šiem ražojumiem, jo strukturālā ziņā sīkražotājus nav iespējams pakļaut dažām normām;

Citi jautājumi

34. aicina Komisiju apsvērt veicināšanas budžeta lielāku elastīgumu un tā palielināšanu. Tādēļ ir jāpārskata minētā budžeta prioritātes, lai vairāk ņemtu vērā jebkāda veida sertifikācijas sistēmas;

35. uzskata, ka ES lauksaimnieki gūtu lielāku atpazīstamību un izstrādātu labākas tirdzniecības sistēmas, ja noteikumi par valsts atbalstu pārtikas produktu jomā nebūtu tik stingri un

tiktu nostiprinātas un uzlabotas Kopienas publiskās kvalitātes sertifikācijas sistēmas (ACN, AĢN, TSG, nomaļo reģionu grafišķais simbols, bioloģiskās lauksaimniecības produkti);

36. aicina ieviest mikrokreditu saņemšanas iespējas tiem sīkražotājiem, kuri veicina kvalitatīvu ražojumu pieaugumu un nodrošina vietējās pārtikas nekaitīgumu. Šajā sakarā aicina apsvērt iespēju novirzīt līdzekļus, kas šobrīd ir piemēroti intervences pasākumiem, ražotājiem, kuri izmanto taisnīgai un ilgtspējīgai lauksaimniecībai labvēlīgas ražošanas metodes;

37. uzskata, ka nav jāveicina jaunu Kopienas sertifikācijas sistēmu veidošana, lai neradītu sajukumu un administratīvus sarežģījumus. Tomēr uzskata, ka varētu būt lietderīgi izstrādāt pamatnostādnes, kas nodrošina citu sertifikāciju (ISO, BIO u.c.) objektivitāti produktiem, uz kuriem neattiecas ACN vai AĢN. Turklāt uzskata, ka jāpastiprina un labāk jākoordinē dažādu kontroles iestāžu sadarbība;

38. ierosina Komisijai pārskatīt "garantētu tradicionālu produktu" (TSG) sertifikāciju un ieviest īpašu kategoriju "Eiropas pārtikas proves zīme", kas būtu jauna kvalitātes sertifikācijas sistēma tradicionāliem/vietējiem/ar tradicionālām metodēm apstrādātiem produktiem, kuri, ievērojot nepieciešamos kvalitātes parametrus, asociējas ar citām vērtībām, kas saistītas piemēram, ar to ražošanas reģionu, vietējo/reģionālo ekonomiku, ilgtspējīgu zemes izmantošanu, ieguldījumu lauku apdzīvotības saglabāšanā, tūrismu, vietējās dzīves kvalitāti utt. Šajā sertifikācijas sistēmā vajadzētu izmantot tādas terminus kā "tradicionāls produkts", "vietējs produkts", "reģionāls produkts" utt.;

39. aicina Komisiju sniegt finansiālu atbalstu informēšanas un reklāmas kampaņām gan iekšējā tirgū, gan trešās valstīs, lai veicinātu un izskaidrotu dažādu Eiropas saimniecību produktu kvalitātes marķējuma nozīmi, kā arī daudzos ražošanas apstākļus un noteikumus, kas Eiropas lauksaimniekiem jāievēro salīdzinājumā ar citu valstu ražotājiem (attiecībā uz vidi un dzīvnieku labklājību, augstiem pārtikas nekaitīguma standartiem utt.).

Briselē, 2009. gada 13. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “zaļā grāmata “migrācija un mobilitāte””

(2009/C 120/07)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka kopīgo problēmu, ar kurām saskaras dalībvalstu izglītības sistēmas, risināšana Eiropas līmenī rada ievērojamu Eiropas pievienoto vērtību, kas var būtiski veicināt dalībvalstu izglītības politikas izstrādi. Izglītība ir panākumu atslēga, lai integrētos un sekmīgi iesaistītos sabiedriskajā un profesionālajā dzīvē;
- tāpēc norāda, ka Reģionu komitejai ir īpaša nozīme, jo dažās dalībvalstīs Eiropas reģionālās un vietējās pašvaldības ir atbildīgas par skolu izglītību, turklāt atsevišķās dalībvalstīs šī joma ir pašvaldību kompetencē;
- norāda, ka imigrējušo bērnu un jauniešu integrācijas procesā īpaša nozīme ir pirmsskolas un skolas izglītībai, un šajā sakarā uzsver, ka svarīgi ir prast valodas vai vienu no valodām, ko mītnes zemē lieto mācību procesā un saziņā;
- uzskata, ka imigrācijas palielināšanās vairo ne tikai Eiropas Savienības kultūrālo, bet arī lingvistisko daudzveidību, kura, atbilstoši novērtējot valodu prasmes nozīmīgumu, varētu kļūt par vēl vienu Eiropas kā uzņēmējdarbības vietas priekšrocību, kas palīdz tai konkurēt pasaules tirgū; tādēļ brīdina, ka imigrācijas palielināšanos nedrīkstam vērtēt tikai kā slogu, kas apgrūtina ES dalībvalstis, un, ņemot vērā demogrāfisko attīstību Eiropā, rosina izmantot imigrācijas pavērtās iespējas;
- aicina Eiropas Komisiju, padziļināti apspriežot minētos jautājumus Eiropas līmenī, pievērsties arī šādām jomām, kuras zaļajā grāmatā nav aplūkotas:
 - imigrējušo bērnu un jauniešu, kuri apmeklē mācību iestādes, skaita palielināšana;
 - imigrējušo vecāku rosināšana izmantot viņiem pavērtās izglītības iespējas;
 - imigrējušo bērnu un jauniešu profesionālā izglītība (tostarp konsultācijas profesijas izvēles jomā un atbalsts profesionālajai darbībai vajadzīgo valodas prasmju apguvei);

Ziņotāja: Ursula Männle (DE/PPE), Bavārijas parlamenta deputāte

Atsauces dokuments

Zaļā grāmata "Migrācija un mobilitāte – ES izglītības sistēmu problēmas un iespējas"

COM(2008) 423 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA,

1. uzsver, ka ES sadarbībai izglītības jomā ir īpaša nozīme Eiropas sabiedriskajā un ekonomiskajā attīstībā, īstenojot Lisabonas stratēģiju, un tāpēc uzskata, ka ļoti svarīgi ir palielināt izglītības nozīmi "zināšanu trijstūrī" (izglītība, pētniecība un jaunrade);

2. norāda, ka ES sadarbība izglītības jomā jāattīsta, ievērojot EKL 149. un 150. pantu un subsidiaritātes principu;

3. tāpēc atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas zaļajā grāmatā iekļauto norādi, ka par izglītības politiku ir atbildīgas vienīgi dalībvalstis;

4. zaļās grāmatas nosaukuma sakarā uzsver, ka iespējas un problēmas sastopamas galvenokārt ES dalībvalstu izglītības sistēmu līmenī un, ņemot vērā Līguma noteikumus, nedrīkstam runāt par ES izglītības sistēmām, jo politiskie lēmumi attiecībā uz izglītības sistēmām tiek pieņemti valstu un – atsevišķos gadījumos – reģionālā vai vietējā līmenī;

5. iepriekšējā punktā gan ir norādījusi uz līmeni, kurā minētie jautājumi galvenokārt tiek risināti, tomēr uzskata, ka kopīgo problēmu, ar kurām saskaras dalībvalstu izglītības sistēmas, risināšana Eiropas līmenī rada ievērojamu Eiropas pievienoto vērtību, kas var būtiski veicināt dalībvalstu izglītības politikas izstrādi;

6. uzskata, ka padziļināta informācijas un pieredzes apmaiņa starp dalībvalstīm būs ļoti lietderīga un šajā ziņā liela nozīme ir tam, ka Eiropas Komisija apņēmusies izplatīt labas prakses piemērus no dažādām dalībvalstīm;

7. tāpēc norāda, ka Reģionu komitejai ir īpaša nozīme, jo dažās dalībvalstīs Eiropas reģionālās un vietējās pašvaldības ir atbildīgas par skolu izglītību, turklāt atsevišķās dalībvalstīs šī joma ir pašvaldību ekskluzīvā kompetencē;

8. uzskata, ka dalībvalstu sadarbībai, īstenojot darba programmu "Izglītība un apmācība 2010", ir ļoti nozīmīgi rezultāti. Komiteja īpaši atzinīgi vērtē īstenotos *peer learning* (mācīšanās vienam no otra) pasākumus, kuros var piedalīties brīvprātīgi un kuri paver plašas savstarpējas mācīšanās iespējas, un izsaka pateicību *peer learning* grupas "Izglītības pieejamība un sociālā integrācija" locekļiem par paveikto darbu;

9. tāpēc atbalsta Eiropas Komisijas iniciatīvu Eiropas Kultūru dialoga gadā (2008), publicējot Zaļo grāmatu par migrāciju un mobilitāti, veicināt imigrējošu bērnu un jauniešu integrāciju, kas stiprinās arī sociālās kohēziju;

10. atzinīgi vērtē Eiropas Kultūru dialoga gadā paveikto sabiedrisko attiecību jomā un šī darba paliekošo vērtību, īpaši norādot uz skolās sevišķi pieprasīto Eiropas gadam (2008) veltīto plakātu;

11. atbalsta Eiropas Komisijas nolūku sākt plašu apspriešanos, lai Eiropas sabiedrību informētu par stāvokli imigrējošu bērnu un jauniešu izglītības jomā, un ar lielu interesi iepazīties ar minētās apspriešanās rezultātiem;

12. uzskata, ka apspriešanās procesam paredzētie pieci mēneši ir pietiekams laiks, lai formulētu skaidru nostāju minētajā jautājumā, un aicina Komitejas locekļus reģionālā un vietējā līmenī atbalstīt visus, kas vēlas iesaistīties tā apspriešanā Eiropas mērogā;

13. atzīmē arī, ka Komisija jau 2008. gada decembrī, tātad, vēl pirms apspriešanās perioda beigām izteiks jaunus priekšlikumus par jomām, kurās jālieto atklātās koordinācijas metode, un, iespējams, ka minētie priekšlikumi paredzēs arī politiskās pieredzes apmaiņu par imigrantu izcelsmes bērnu un jauniešu integrāciju; Reģionu komiteja pauž cerību, ka Komisija atbilstoši ņems vērā Komitejas atzinumu;

14. piekrīt Eiropas Komisijai, kas jēdzienu "imigranta statuss" definējusi plaši, līdzīgi kā ESAO veiktajos pētījumos par skolēnu starptautisko novērtējumu (PISA) attiecinot to arī uz personām, kuras pēc dzimšanas vai naturalizēšanās ieguvušas tās dalībvalsts pilsonību, kurā minētās personas dzīvo, vai arī ir šādu personu bērni;

15. atzinīgi vērtē faktu, ka Eiropas Komisija zaļajā grāmatā galveno uzmanību veltījusi imigrējušiem bērniem un jauniešiem, kuriem vienlaikus jāpārvar arī sociālas un ekonomiskas grūtības, jo, pēc Reģionu komitejas domām, tieši šīm personu lokam ir jāvelta visaktīvākie pūliņi;

16. uzskata, ka, palielinoties to cilvēku skaitam, kuri ES dalībvalstīs ieceļo no citām ES dalībvalstīm un ES sastāvā neietilpstošām valstīm, ES dalībvalstīm izglītības jomā jāveic valsts līmeņa pasākumi, kurus varētu papildināt, izplatot apspriešanās procesā gūtās atziņas un minētajam jautājumam veltot lielāku uzmanību Eiropas līmenī;

17. piekrīt Eiropas Komisijas paustajam viedoklim, ka izglītība ir panākumu atslēga, lai integrētos un sekmīgi iesaistītos sabiedriskajā un profesionālajā dzīvē;

18. norāda, ka imigrējušo bērnu un jauniešu integrācijas procesā īpaša nozīme ir pirmskolas un skolas izglītībai, un šajā sakarā uzsver, ka svarīgi ir prast valodas vai vienu no valodām, ko mītnes zemē lieto mācību procesā un saziņā;

19. uzskata, ka imigrācijas palielināšanās vairo ne tikai Eiropas Savienības kulturālo, bet arī lingvistisko daudzveidību, kura, atbilstoši novērtējot valodu prasmes nozīmīgumu, varētu kļūt par vēl vienu Eiropas kā uzņēmējdarbības vietas priekšrocību, kas palīdz tai konkurēt pasaules tirgū;

20. šajā sakarā aicina kopumā lielāku uzmanību veltīt imigrantu kultūras, valodas un intelektuālajām spējām un palielināt legālo ieceļotāju nozīmi dažādu kultūru savstarpējās apmaiņas procesā;

21. tādejā brīdina, ka imigrācijas palielināšanos nedrīkstam vērtēt tikai kā slogu, kas apgrūtina ES dalībvalstis, un, ņemot vērā demogrāfisko attīstību Eiropā, rosina izmantot imigrācijas pavērtās iespējas;

22. uzsver, ka Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par pamatprasmēm mūžizglītībā ir svarīga nozīme arī imigrējušo bērnu un jauniešu integrācijas jomā;

Stāvoklis imigrējušo bērnu un jauniešu izglītības jomā

23. pauž bažas par Eiropas Komisijas sniegto informāciju par stāvokli, kāds izveidojies imigrējušo bērnu un jauniešu izglītības jomā; Komiteja uzskata, ka imigrējušo bērnu un jauniešu integrācija ir svarīgs politisks uzdevums, un uzsver, ka jārikojas steidzami;

24. piekrīt Eiropas Komisijas viedoklim, ka imigrējušo bērnu un jauniešu nesekmīga integrācija skolā var būt pirmā neveiksme, kurai var sekot mācību pārtraukšana un pēc tam bezdarbs nepietiekamas kvalifikācijas dēļ, un tas nozīmētu, sociālā integrācija nav izdevusies;

25. uzskata, ka imigrējušo bērnu un jauniešu atšķirīgās sekmes ir izskaidrojamas ar vairākiem faktoriem (piemēram, nepietiekamas mācību valodas zināšanas vai to pilnīgs trūkums, kas neļauj iesaistīties mācību procesā un mazina vēlmi mācīties; izglītības sistēmu nepietiekamā elastība un nevēlēšanās piedāvāt izglītības programmas, kas atbilst imigrējušo bērnu un jauniešu vajadzībām; vecāku un izglītības sistēmas atsvešinātība, kā arī vecāku nepietiekama uzmanība un rūpes par bērniem laikā, ko tie pavada ārpus skolas);

26. pilnībā piekrīt Eiropas Komisijas paziņojumā "Uzlabot prasmes 21. gadsimtam – programma Eiropas sadarbībai skolu jomā" paustajam viedoklim, ka skola viena pati nevar mazināt skolnieku sociālās grūtības;

27. ir cieši pārliecināta, ka imigrantu integrācijas process būs veiksmīgs, ja visas iesaistītās puses būs patiesi ieinteresētas un atvērtas un veltīs tam daudz laika un pūliņu;

28. tāpēc pauž nožēlu, ka zaļajā grāmatā nav minēta individuālā atbildība, kas jāuzņemas vecākiem un zināmā mērā vecumam atbilstoša atbildība jāuzņemas arī pašiem bērniem un jauniešiem, kuriem, neraugoties uz viņu katrā gadījumā atšķirīgo situāciju, ir jāapliecina vēlme integrēties un iespēju robežās pašiem jāizrāda iniciatīva, lai uzlabotu vai pilnībā mainītu savu nelabvēlīgo sociālo un ekonomisko stāvokli, piemēram, piedaloties izglītības vai kvalifikācijas celšanas pasākumos;

29. uzskata, ka obligātā izglītība ir priekšnosacījums imigrējušo bērnu un jauniešu sekmīgai integrācijai, un stingri iestājas par skolas un vecāku ciešu sadarbību, lai nodrošinātu, ka bērni apmeklē skolu. Tas attiecas arī uz bērnu un jauniešu iespējām piedalīties sporta un peldēšanas nodarbībās un klases ekskursijās;

30. piekrīt Eiropas Komisijas viedoklim, ka efektīvus problēmu risinājumus var rast, padziļinot partnerību ar izglītības jomā un darbā ar jaunatni iesaistītajām pusēm (bērnudārzs, skola, iestādes darbam ar jauniešiem), taču Reģionu komiteja uzskata, ka īpaša nozīme ir arī ģimenei, kas būtiski ietekmē un veido vispārējo attieksmi pret dzīves mērķiem un tādējādi arī panākumiem izglītības jomā;

31. uzskata, ka bērni no imigrantu ģimenēm pēc iespējas ātrāk ir jāiesaista pirmmācības programmās, jo viņiem ir obligāti jāiemācas pareizi un tekoši runāt mītnes zemes valodās vai vienā no tām, lai viņi varētu izmantot izglītības sistēmas piedāvātās iespējas. Šādā veidā vēl pirms sākumskolas var risināt vai jau pilnībā novērst valodas grūtības un arī radīt būtiskus priekšnosacījumus bērnu pilnvērtīgai dalībai mācību procesā;

32. tādēļ aicina valstu, kā arī vietējo un reģionālo pašvaldību līmenī lielāku uzmanību veltīt imigrējušo bērnu un jauniešu integrācijai;

33. īpaši rosina vietējās un reģionālās pašvaldības šajā sakarā veikt visus iespējamus pasākumus, kas ietilpst to kompetences jomā;

Konkrētie pasākumi, kurus ierosināts īstenot politiskajā līmenī, lai labvēlīgi ietekmētu imigrējušo bērnu un jauniešu stāvokli izglītības jomā

34. ļoti atzinīgi vērtē to, ka, izstrādājot zaļo grāmatu, Eiropas Komisija ne tikai raksturojusi imigrējušo bērnu un jauniešu stāvokli, bet arī sniegusi pārskatu par dažādiem politiskiem risinājumiem šobrīd pastāvošajām problēmām;

35. atzinīgi vērtē arī to, ka zaļajai grāmatai pievienotajā Komisijas darba dokumentā [SEC(2008) 2173] ir iekļauts salīdzinoši apjomīgs saraksts ar citām izglītības politikas ierosmēm, kas sekmē imigrējušo bērnu un jauniešu integrāciju, kā arī vairākas norādes uz internetā pieejamajiem dokumentiem. Minētais uzskaitījums sniedz visaptverošu pārskatu par dalībvalstu un arī valstu, kas neatrodas Eiropā, centieniem šajā jomā;

36. īpaši uzsver, ka vietējām un reģionālām pašvaldībām ir svarīga nozīme, meklējot praktiski īstenojamus risinājumus, kas ļauj labāk integrēt imigrējušos bērnus un jauniešus;

37. uzskata, ka izglītības darbs ar bērniem pirmsskolas izglītības iestādēs un mācības pirmajos skolas gados ir īpaši nozīmīgas, jo tieši šis posms būtiski ietekmē imigrējušo bērnu un jauniešu sekmes skolā un viņu turpmākās izglītības iespējas;

38. tāpēc ierosina padziļināt skolu un sabiedrisko bibliotēku sadarbību, lai bērnus un jauniešus iepazīstinātu ar grāmatu pasauli un tādējādi veicinātu bērnu un jauniešu lingvistisko attīstību, kā arī nostiprinātu pārliecību, ka viņi ir daļa no sabiedrības;

39. šajā sakarā norāda, ka bērnudārzos un skolās īpaša uzmanība jāvelta bērnu savlaicīgai atbalstīšanai un viņu pašapziņas un patstāvības veidošanai, jau agrā vecumā palīdzot saskatīt dažādu kultūru vērtības. Pašapziņu veidojošiem pasākumiem, dažādām izpausmes iespējām un rosinājumiem vērtēt visa veida pieredzi ir īpaša nozīme, lai bērnos pēc iespējas agrāk nostiprinātu izpratnes un vērtību pamatsistēmu, kas viņiem palīdz atrast savu ceļu sarežģītajā pasaulē un pārvarēt dažādas krīzes, satricinājumus un pārmaiņas;

40. iesaka jau bērnudārzu un sākumskolu mācību plānos sociālas apmācības izpratnē paredzēt tādu mācības sasniedzamu mērķi kā "empātija", lai bērnos attīstītu spēju viegli iejusties citu cilvēku domu un jūtu pasaulē, kā arī būt atvērtiem un pieņemt līdzcilvēku viedokli;

41. ierosina īpašu uzmanību pievērst dzimuma aspektiem;

42. norāda, ka skolnieču un skolnieku no imigrantu ģimenēm sekmes ir atšķirīgas, un uzskata, ka šo problēmu vislabāk var risināt, īstenojot virkni pasākumu un atzīstot, ka valodu apmācība ir transversāls uzdevums visos izglītības ieguves posmos;

43. iesaka arī skolās, mācot visus priekšmetus, veidot pozitīvu "imigrācijas" tēlu, lai skolēni paši savu vai savu klasesbiedru izcelsmi no imigrantu ģimenes varētu uzskatīt par kaut ko pozitīvu un bagātinošu;

44. uzsver, ka skolas izglītību neieguvušie jaunieši un viņu vecāki jāinformē par pieejamajām izglītības un profesionālajām iespējām, lai viņi varētu arī vēlāk iegūt profesionālo kvalifikāciju;

45. vērs uzmanību uz faktu, ka valstu, reģionālā un vietējā līmeņa atbildīgajās iestādēs Eiropas Savienības dalībvalstīs vērojamās dzimstības samazināšanās dēļ atbrīvojušos finanšu līdzekļus arī turpmāk varētu atstāt izglītības jomā turpmākai izglītības kvalitātes uzlabošanai un izglītības iestāžu materiālajam nodrošinājumam;

46. iesaka iesaistīt plašsaziņas līdzekļus un rīkot informācijas kampaņas par imigrējošo bērnu, jauniešu un pieaugušo integrāciju, lai veidotu sabiedrības viedokli. Minētajās kampaņās, piemēram, varētu norādīt uz sabiedriskajā dzīvē aktīvu cilvēku, kuri nāk no imigrantu vidus, integrāciju;

47. uzsver, ka imigrantiem ir tiesības turpināt lietot viņu dzimto valodu un aicina veicināt daudzvalodību;

48. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības, kas ir arī darba devējas, rūpēties par darbinieku iespējām apgūst starpkultūru prasmes un vajadzības gadījumā pieņemt darbā vairāk imigrējošo personu, ņemot vērā viņu piemērotību, iemaņas un spējas un pienācīgi novērtējot viņu valodas zināšanas un starpkultūru prasmes;

Jautājuma risināšana Eiropas līmenī

49. piekrīt Eiropas Komisijas viedoklim, ka Eiropas līmeņa pievienoto vērtību var radīt, iepazīstinot ar dalībvalstīs, reģionos un pilsētās pārbaudītiem labas prakses piemēriem un tādējādi īstenojot dalībvalstu pausto vēlmi sadarboties imigrējošo bērnu un jauniešu integrācijas jomā;

50. šajā sakarā tomēr uzsver, ka minētajā jomā vērojamās problēmas, pretēji zaļajā grāmatā apgalvotajam, nav risināmas, bet tikai apspriežamas Eiropas līmenī, jo lēmumu pieņemšana par jebkādu politisko pasākumu īstenošanu ir vienīgi valstu, reģionālā vai vietējā līmeņa kompetencē;

51. aicina Eiropas vietējās un reģionālās pašvaldības rūpīgi izvērtēt, cik lielā mērā Kopienas programmās, piemēram, rīcības programmā mūžizglītības jomā (2007–2013) vai struktūrfondu programmās noteiktos atbalsta piešķiršanas principus var izmantot, lai finansētu pasākumus imigrējošo bērnu vai jauniešu integrācijai un kultūru dialoga veicināšanai, kā arī to, kādā veidā projektus, kas ir plānošanas stadijā, varētu pielāgot Kopienas direktīvām par atbalsta piešķiršanu, lai šiem projektiem patiešām būtu izredzes saņemt finansējumu;

52. šajā sakarā norāda uz Eiropas fonda trešo valstu pilsoņu integrācijai lietderību un lūdz fonda dalībniekus vietējā un reģionālā līmenī popularizēt minētā fonda izmantošanu, lai finansētu imigrējošo bērnu un jauniešu integrācijas pasākumus;

53. pauž cerību, ka imigrējošo bērnu un jauniešu integrācijai būs vēltīta pietiekama uzmanība arī projektā, kurā būs noteikti stratēģiskie pamatprincipi Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā un kuru Eiropas Komisija paredzējusi publicēt 2008. gada decembrī. Minētā sadarbība aizstās pašlaik īstenoto darba programmu "Izglītība un apmācība 2010";

54. aicina Eiropas Komisiju, padziļināti apspriežot minētos jautājumus Eiropas līmenī, pievērsties arī šādām jomām, kuras zaļajā grāmatā nav aplūkotas:

- imigrējošo bērnu un jauniešu, kuri apmeklē mācību iestādes, skaita palielināšana,

- imigrējošo vecāku rosināšana izmantot viņiem pavērtās izglītības iespējas,

- imigrējošo bērnu un jauniešu profesionālā izglītība (tostarp konsultācijas profesijas izvēles jomā un atbalsts profesionālajai darbībai vajadzīgo valodas prasmju apguvei);

55. atzīmē, ka Eiropas Komisija atbalsta imigrējošo bērnu un jauniešu sekmju un skolas apmeklējumu raksturojošu rādītāju un salīdzināšanas kritēriju (*benchmarks*) izmantošanu Eiropā;

56. atgādina, ka, pieņemot salīdzināšanas kritērijus (*benchmarks*) Eiropas vispārējās un profesionālās izglītības jomā, Padomes 2003. gada 5. maija secinājumos uzsvērts, ka salīdzināšanas kritēriju pieņemšana nenozīmē, ka valstīm jāsasniedz konkrēti mērķi un valstu valdībām jāpieņem attiecīgi lēmumi, taču valsts prioritātēm atbilstoši valsts līmeņa pasākumi palīdzēs izpildīt šos kritērijus;

57. norāda, ka Vācijas prezidentūras laikā 2007. gada maijā pieņemts saskaņots rādītāju un kritēriju kopums, lai analizētu, kā tiek īstenoti Lisabonas stratēģijā izvirzītie mērķi vispārējās un profesionālās izglītības jomā. Komiteja norāda arī, ka dalībvalstis nav atsaukušās Eiropas Komisijas priekšlikumam pieņemt jaunus izglītību raksturojošus rādītājus gan principiālu apsvērumu dēļ, gan arī tādēļ, ka jaunu rādītāju izstrāde ir saistīta ar administratīvām un finansiālām izmaksām;

58. stingri uzsver, ka, īstenojot ES sadarbību izglītības jomā, kopīgu salīdzināšanas kritēriju (*benchmarks*) noteikšanai Eiropas līmenī jābūt izņēmumam un to piemērošanas joma nedrīkst būt plašāka par piecu jau šobrīd izmantoto kritēriju piemērošanas jomu, tāpēc ka aizvien mazāk šaubu ir par to, ka četrus no brīvprātīgi izvirzītajiem mērķiem Eiropas līmenī līdz 2010. gadam neizdosies sasniegt;

59. stingri norāda, ka jaunu rādītāju izstrāde, iespējams, var radīt ievērojamu papildu administratīvo slogu valstu, reģionālajā un vietējā līmenī, un, ņemot vērā Komisijas centienus mazināt birokrātiju, tas būtu pieļaujams tikai gadījumā, ja izsmelšana izmaksu un ieguvumu analīze izrādītos pozitīva;

60. tāpēc norāda, ka uzmanība galvenokārt jāvelta jau izstrādātajiem rādītājiem un salīdzināšanas kritērijiem Eiropas līmenī;

61. tādēļ uzskata, ka Eiropas pievienoto vērtību neradīs jaunu rādītāju un salīdzināšanas kritēriju (*benchmarks*) pieņemšana, bet gan labākās prakses reģistra izveide tādās jomās kā imigrējušo bērnu un jauniešu sekmes un skolas apmeklējums;

62. ir pārliecināta, ka, veidojot ES turpmāko sadarbību izglītības jomā, šādam reģistram būs īpaša nozīme, lai notiktu saturīga informācijas un pieredzes apmaiņa, un tas būtiski sekmēs patstāvīgu integrācijas politikas veidošanu valstu, reģionu un vietējā līmenī;

63. tādēļ aicina Komisiju pēc apspriešanas rezultātu izvērtēšanas un debatēm attiecīgajās struktūrās, iesaistot reģionālās un vietējās pašvaldības, kā arī vajadzības gadījumā – *peer learning* grupu “Izglītības pieejamība un sociālā integrācija”, izstrādāt šādu reģistru ar konkrētiem un praktiski izmantojamiem risinājumiem pašreizējām problēmām imigrējušo bērnu un jauniešu sekmju un skolas apmeklējuma jomā;

64. uzskata arī, ka pēc reģistra izstrādes pabeigšanas Komisijai tas jānodod valsts, reģionālā un vietējā līmeņa atbildīgo iestāžu rīcībā; šāds reģistrs varētu aptvert labākās prakses piemērus turpmāk minētajās jomās:

— bērni: pēc iespējas ātrāka iesaistīšana agrīnās izglītības pasākumos, vienlaicīgi visaptveroši veicinot bērna individuālajām vajadzībām piemērotu valodas apmācību un diagnosticējot valodas apguves problēmas, kā arī vajadzības gadījumā piedāvājot logopēdu palīdzību;

— bērni un jaunieši: valodas apguvi veicinoši pasākumi visos obligātās izglītības posmos, vajadzības gadījumā uz laiku, kamēr valodas prasmes nepilnības novērstas, valodu kursi bērniem un jauniešiem, kuru mācību valodas prasme ir nepietiekama. Tā dēvēto “izglītības konsultantu” tīklu izveide, lai atbalstītu bērnus un jauniešus skolas un turpmākās apmācības laikā;

— vecāki: sistemātiska un mērķtiecīga informēšana par izglītības sistēmas piedāvātajām iespējām, šajā nolūkā izmantojot atbildīgo izglītības iestāžu sagatavotas informatīvas brošūras

vairākās valodās. Plašākas valodas apguves iespējas imigrantu izcelsmes vecākiem, un, ņemot vērā mātes lomu bērnu audzināšanā, īpašas iespējas uzlabot valodas zināšanas tām mātēm, kuras nepietiekami pārvalda savu bērnu mācību valodu. Apsverama iespēja sagatavot un piesaistīt vairākās valodās runājošus brīvprātīgos, kuri varētu palīdzēt vecākiem pārvarēt grūtības valodas, kultūras un sociālajā jomā;

— skolotāji: svarīgu imigrācijas aspektu iekļaušana skolotāju apmācības programmās (sākotnējā izglītība, kā arī tālākā un papildu izglītība). Veicināma personu no imigrantu ģimenēm pievēršanās pedagogijas studijām, jo viņi būtu paraugs imigrējušiem bērniem un jauniešiem un liecinātu par izglītības pavertajām iespējām;

— skolas: mērķtiecīga palīdzība skolām, kurās mācās daudz bērnu no imigrantu ģimenēm, īpaši rodot iespēju komplektēt klases ar mazāku skolnieku skaitu, darbā ar jaunatni iesaistīto sociālo pedagogu atbalsts skolotājiem, atbalsta organizēšana mājasdarbu izpildei pēc stundām, kā arī palīdzības sistēmu radīšana, iesaistot vecākus skolniekus un studentus, tai skaitā no imigrantu ģimenēm. Ar dažādu kultūru attiecībām saistītu darbības virzienu attīstīšana skolās un to atspoguļošana skolu dzīvē, pie tam īpaša nozīme varētu būt darba grupās iesaistīto imigrantu dzimtajai valodai;

— jaunatnes un sociālie darbinieki: ciešāka saikne ar skolām, lai varētu vairāk rūpēties par imigrējušiem bērniem un jauniešiem, kuriem vienlaikus jāpārvar arī sociālas un ekonomiskas grūtības;

65. norāda, ka aizvien nozīmīgākas kļūst e-mācības, kurām raksturīga neatkarība no laika un telpas, kuras paver jaunas valodu apguves iespējas, kā arī ļauj iepazīt attālu reģionu cilvēkus un kultūras; tādēļ aicina Komisiju apzināt, kādās jomās e-mācību metodes varētu izmantot, lai integrētu imigrējušos bērnus un jauniešus;

66. šajā sakarā piebilst, ka ļoti nozīmīga ir sadarbība ar starptautiskajām organizācijām (ESAO, UNESCO), un aicina pastiprināt sinerģiju, it īpaši sadarbībā ar Eiropas Padomi;

Direktīvas 77/486/EEK par migrējušo darba ņēmēju bērnu izglītību nozīme

67. atzīmē, ka Direktīva 77/486/EEK par migrējušo darba ņēmēju bērnu izglītību attiecas tikai uz ES pilsoņiem, un saskaņā ar Eiropas Komisijas sniegto informāciju direktīvas transponēšanas process līdz šim ir visai nepilnīgs;

68. atzīmē, ka direktīva neattiecas uz trešo valstu pilsoņiem un dalībvalstis var noslēgt divpusējus nolīgumus ar citām dalībvalstīm vai ES sastāvā neietilpstošām valstīm, lai noregulētu jautājumus, kas imigrējušo bērnu un jauniešu integrācijas jomā tām šķiet īpaši svarīgi. Tas skaidri liecina, ka ne direktīvas saturs, ne arī direktīva kā izvēlētais tiesību instruments nav piemērots, lai reaģētu uz attīstības tendencēm, kas Eiropā pašlaik vērojamas migrācijas jomā;

69. secina, ka zaļajā grāmatā Eiropas Komisija paudusi lielas šaubas par minētās direktīvas turpmāko lietderību;

70. tādēļ iesaka Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai atcelt Direktīvu 77/486/EEK par migrējošo darba ņēmēju bērnu izglītību.

Briselē, 2009. gada 13. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “universālais pakalpojums elektronisko sakaru jomā un nākotnes tīkli un internets”

(2009/C 120/08)

REĢIONU KOMITEJA,

- uzsver, ka prasība nodrošināt funkcionālu interneta piekļuvi par pieņemamām cenām ir būtiska, lai Eiropas Savienībā veicinātu ekonomisko, sociālo un teritoriālo izaugsmi un iekļaušanu;
- uzsver, ka platjoslas piekļuve ir pielīdzināma citiem komunālajiem pakalpojumiem, piemēram, ūdens apgādei un elektroapgādei, tādēļ to arvien vairāk uzskata par ceturto pakalpojumu;
- uzsver, ka Eiropas Savienībai jāgarantē, lai pakalpojumi un augstas kvalitātes sakari visiem iedzīvotājiem vai patērētājiem tiktu piedāvāti par pieņemamām cenām neatkarīgi no viņu sociālās vai ģeogrāfiskās situācijas;
- uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko nozīmi un pienākumu palīdzēt nodrošināt platjoslas pieslēgumu par pieņemamu cenu tādās teritorijās, kuros šā mērķa sasniegšanai tirgus mehānismi nav pietiekami, un ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir jāvada izmēģinājuma projekti, lai mazinātu plaisu e-pieejamības jomā, un jāizstrādā jaunas pieejas iedzīvotājiem paredzētu publisko e-pakalpojumu jomā;
- vairākkārt ir analizējusi un apspriedusi virkni pieeju, ko piemēro Eiropas vietējās un reģionālās pašvaldības, un norāda, ka nav iespējams rast vienu, visām situācijām atbilstošu risinājumu. Tas, kas piemērots lieliem pilsētu centriem, var nebūt piemērots citiem apgabaliem, piemēram, nelieliem kalnu reģioniem ar sarežģītu un daudzveidīgu reljefu vai reti apdzīvotiem rajoniem, kur jebkāda veida pakalpojuma sniegšana ir saistīta ar papildu pūlēm.

Ziņotājs: Robert Bright kgs (UK/PSE), Newport pilsētas domes loceklis

Atsauces dokumenti

Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par universālā pakalpojuma darbības jomas otro periodisko pārskatu saistībā ar elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem saskaņā ar Direktīvas 2002/22/EK 15. pantu

COM(2008) 572 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Paziņojums par nākotnes tīkliem un internetu"

COM(2008) 594 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

A. Universālais pakalpojums elektronisko sakaru jomā.

Vispārējās piezīmes

1. ņemot vērā RK uzdevumu veicināt, lai visi, kas vēlas saņemt universālo pakalpojumu elektronisko sakaru (e-sakaru) jomā, būtu nodrošināti ar minētajiem pakalpojumiem, kuri ir būtiski līdzdalībai sabiedrībā un tās attīstībai, RK atzinīgi vērtē otro periodisko pārskatu par universālā pakalpojuma darbības jomu attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem. Tas ir svarīgs solis, lai veiktu Eiropas mēroga analīzi par iespēju vienlīdzību attiecībā uz piekļuvi, iekļaušanu un līdzdalību saimnieciskajās darbībās. Tā kā platjoslas pakalpojums ir salīdzināms ar citiem pakalpojumiem, piemēram, ūdens un elektrības nodrošināšanu, to aizvien vairāk uzskata par "4. pakalpojumu". Reģionu komiteja, ņemot vērā ES atjaunināto Lisabonas stratēģiju, ir norādījusi, ka informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) ir virzītājspēks konkurētspējas un publisko pakalpojumu kvalitātes uzlabošanā, lai

— informācijas un saziņas tehnoloģijas būtu tādas informācijas sabiedrības pamatā, kas ir atvērta visam un ņem vērā visu sabiedrības locekļu, tostarp cilvēku ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēku un visu to personu, kam draud sociālā atstumtība, vajadzības;

— ar elektronisko sakaru palīdzību iedzīvotājiem, kas dzīvo reģionos (īpaši lauku apvidos), kuros pašreiz nav atbilstošas piekļuves informācijas un sakaru tīkliem un pakalpojumiem, nodrošinātu šo piekļuvi;

— elektronisko sakaru universālais pakalpojums, kura uzdevums ir nodrošināt noteiktas kvalitātes vai ātruma minimālos pakalpojumus visiem lietotājiem par pieņemamu cenu, būtu vairāk piemērots digitālās plaiss efektīvai pārvarēšanai nākotnē;

— modernizētu universālo pakalpojumu, jo kopš tā ieviešanas tā darbības joma principā nav mainījusies un tas joprojām aprobežojas ar vienu pieslēgumu;

— interneta lietošanas apjoms nākotnē var pieaugt, un Eiropas Savienībā to neierobežos IP (interneta protokola) adresu nepietiekamība vai drošības jautājumi. Šajā sakarā RK atzinīgi vērtē apspriešanās procesu, ko Eiropas Komisija ir uzsākusi attiecībā uz "lietisko internetu", un uzsver, ka ir vajadzīga pāreja no IPv4 interneta protokola uz uzlaboto IPv6, kas atvieglo interneta plašāku izmantošanu, kas tieši ietekmē Eiropas konkurētspēju;

2. atbalsta četrus īpašos elementus universālā pakalpojuma direktīvas darbības jomā un uzsver, ka platjoslas piekļuves, universālā pakalpojuma un interneta turpmākā attīstība ievērojami ietekmēs sociālo, ekonomisko un teritoriālo kohēziju ES dalībvalstīs. Eiropas Savienībai jāgarantē, lai pakalpojumus un augstas kvalitātes sakarus iedzīvotājiem vai lietotājiem piedāvātu par pieņemamām cenām neatkarīgi no viņu sociālās vai ģeogrāfiskās situācijas, kā arī jānodrošina, lai, apsverot pasākumu ietekmi, vairāk tiktu ņemta vērā reģionālā dimensija; ⁽¹⁾

3. uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko nozīmi un pienākumu palīdzēt nodrošināt platjoslas pieslēgumu par pieņemamu cenu tādās teritorijās, kuros šā mērķa sasniegšanai tirgus mehānismi nav pietiekami, un uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir jāvada izmēģinājuma projekti, lai mazinātu plaisu e-pieejamības jomā, un jāizstrādā jauna pieeja iedzīvotājiem paredzētu publisko e-pakalpojumu jomā; ⁽²⁾

4. uzsver nepieciešamību veidot kopumā elastīgu un plašu ES telekomunikāciju politiku, lai spētu pielāgoties ātrām, neparedzamām tehnoloģiskām un tirgus pārmaiņām, kas ietekmē visas sabiedrības jomas; ⁽³⁾

5. uzsver nepieciešamību attīstīt pamatpasākumus horizontālo prioritāšu jomās, lai sekmētu vienlīdzīgas iespējas (piemēram, publisko mājas lapu vispārēja pieejamība, kā arī platjoslas infrastruktūras attīstīšana). Lai to nodrošinātu, būtiska ir vietējā, reģionālā vai valsts līmeņa struktūru līdzdalība; ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ CdR 520/99 fin.

⁽²⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽³⁾ CdR 520/99 fin.

⁽⁴⁾ CdR 5/2008 fin.

6. atzinīgi vērtē Komisijas centienus uzsākt diskusijas par universālā pakalpojuma turpmāko nozīmi e-sakaru pakalpojumu sniegšanā, it īpaši attiecībā uz to, lai visiem lietotājiem, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti, nodrošinātu plašāku piekļuvi elektronisko sakaru pakalpojumiem;

Pietiekama universāla piekļuve, ko nodrošina e-sakaru tirgus

7. atbalsta Komisijas nodomu veikt universālā pakalpojuma elektroniskajos sakaru tīklos regulāru un biežu pārskatīšanu;

8. uzsver, ka prasība nodrošināt funkcionālu interneta piekļuvi par pieņemamām cenām ir būtiska, lai Eiropas Savienībā veicinātu ekonomisko, sociālo un teritoriālo izaugsmi un iekļaušanu;

9. pilnībā atzīst, ka ES dalībvalstīs pastāv nevienlīdzība un atšķirības attiecībā uz piekļuvi, pakalpojumu ieviešanu un attīstīšanu, un tās ir vislielākās tajos reģionos (īpaši lauku rajonos), kuros salīdzinājumā ar pilsētu un lielpilsētu rajoniem trūkst iespēju par pieņemamām cenām piekļūt funkcionālam internetam;

10. pauž bažas, ka ir izveidojusies ne tikai digitāla, bet arī sociāla un ekonomiska plaisa, kas aizvien vairāk ir atkarīga no digitālajām tehnoloģijām un to pieejamības;

11. atzīst, ka tirgus spēki saskaras ar grūtībām ātrdarbīgu platjoslas tīklu nodrošināšanā par pieņemamām cenām noteiktos ģeogrāfiskos apgabalos, un aicina Eiropas Komisiju izstrādāt pasākumus un vadlīnijas, kuros atzīta tirgus mehānismu nepietiekamība un kas veicina publiskā sektora iniciatīvas attīstīt atvērtus tīklus, kuri funkcionāli būs atdalīti no pakalpojumiem šādos reģionos;

Pietiekams datu pārraides ātrums, lai nodrošinātu funkcionālu interneta pieslēgumu

12. uzsver, ka platjoslas pieslēgums par pieņemamām cenām visā ES ir galvenais priekšnoteikums, lai garantētu publisko pakalpojumu kvalitāti, veicinātu konkurētspēju un ražīgumu.⁽⁵⁾ Augstas kvalitātes platjoslas pieslēgums par pieņemamām cenām var uzlabot vietējo un reģionālo pašvaldību sniegto pakalpojumu pieejamību un to kvalitāti, vienlaikus palielinot mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu iespējas piedāvāt savus produktus tirgū. Paredzams, ka plašāka un ātrāka piekļuve platjoslas pakalpojumiem sniegs vislielākās priekšrocības nomaļākajiem reģioniem, īpaši visattālākajām kopienām;⁽⁶⁾

13. uzsver, ka īpaša uzmanība jāveltī saimnieciski mazāk attīstītiem reģioniem, lai tie varētu izmantot IKT sniegtās iespējas veicināt efektīvu konvergenci un izvairīties no atstumtības riska;⁽⁷⁾

14. atkārtoti uzsver Rīgā izvirzīto mērķi līdz 2010. gadam 90 % ES iedzīvotāju nodrošināt ar platjoslas pieslēgumu, vienlaikus vērojot uzmanību uz to, ka tas pats par sevi nav pietiekams, ja nav saistīts ar citiem faktoriem, piemēram, ģeogrāfisko izplatību, iedzīvotāju blīvumu u.c. Dalībvalstu vidū vēl joprojām pastāv ievērojamas atšķirības, un Eiropas Komisijas veiktā analīze liecina, ka platjoslas pieslēgums ir pieejams tikai 70 % ES lauku reģionu iedzīvotāju;⁽⁸⁾

15. uzsver, ka ir jāveicina tādi vietējo un reģionālo pašvaldību īstenotie pasākumi, kas var būt paraugs uz lietotāju virzītas e-pārvaldes jomā, lai sekmētu digitālās prasmes un radītu labvēlīgus apstākļus ar IST saistītai uzņēmējdarbībai un pētniecībai;⁽⁹⁾

16. aicina Komisiju steidzami definēt platjoslas pieslēgumu kā pakalpojumu, kas darbojas "vienmēr ieslēgts" režīmā un dod iespēju vienlaikus izmantot balss un datu pakalpojumus ar minimālu lejupielādes un augšupielādes ātrumu, kas savukārt ir pietiekams, lai nodrošinātu funkcionālu interneta pieslēgumu visos reģionos;

Platjoslas piekļuves saikne ar izmaiņām universālā pakalpojuma saistību apjomā

17. uzsver, ka ilgstoša digitālā plaisa izraisa sociālo un ekonomisko atstumtību. Nodrošināt vienlīdzīgas iespējas digitālās piekļuves un prasmju ziņā ir sociāla nepieciešamība; vienlaikus jāatzīmē, ka digitālajai piekļuvei ir līdz šim neizmantots saimnieciskais potenciāls. Svarīgi ir izmantot informācijas un saziņas tehnoloģijas kā jaunu "sociālu instrumentu", kas sasaista IKT stratēģijas ar Kopienas sociālo politiku⁽¹⁰⁾ un kā vietējās un reģionālās attīstības instrumentu – ar kohēzijas politiku;

18. pauž nopietnas bažas par to, ka platjoslas pieslēguma ieviešanai var traucēt ar tirgus mehānismu nepilnībām saistītās parādības, kad investīcijas attālu, lauku, mazapdzīvotu reģionu infrastruktūrās privātie uzņēmēji uzskata par nerentablām vai kur tas ir īpaši sarežģīts un apgrūtināošs uzdevums kalnaina un grūti pieejama reljefa dēļ;⁽¹¹⁾

19. ierosina iekļaut mehānismus, kas veicina funkcionāla platjoslas interneta pieejamību lauku vai mazapdzīvotos apgabalos un īpaši nomaļos reģionos. Vajadzības gadījumā būtu jāatbalsta vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījumus, vai, sadarbībā ar tām, mazo un vidējo uzņēmumu ieguldījumus vai vietēja mēroga iniciatīvas, lai pilnveidotu IKT un attiecīgo infrastruktūru;⁽¹²⁾

20. aicina izstrādāt īpašus pasākumus, piemēram, izmantojot ES struktūrfondus, lai pirms šo programmu termiņa vidusposma pārskata (kas paredzēts 2010. gadā) nodrošinātu skaidras un konsekventas metodes funkcionālas interneta piekļuves izplatīšanai visos ES reģionos;

⁽⁸⁾ CdR 272/2006 fin.

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽¹⁰⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 272/2006 fin.

⁽¹²⁾ CdR 4/2008 fin.

⁽⁵⁾ CdR 5/2008 fin, CdR 272/2006 fin.

⁽⁶⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽⁷⁾ CdR 5/2008 fin.

21. atzīst, ka ES portāli ir ievērojami veicinājuši paraugprakses apmaiņu starp visām iesaistītajām pusēm attiecībā uz platjoslas brīvas piekļuves tīklu izveidi un attīstīšanu, izmantojot ES, valstu un reģionālos fondus saskaņā ar ES noteikumiem par valsts atbalstu (piemēram, <http://www.broadband-europe.eu>);

22. ņemot vērā, ka platjoslas tehnoloģijas lielā mērā ietekmē Eiropas vienotā tirgus tālāku saskaņotu attīstību, Komiteja aicina Eiropas Komisiju atjauninātās politikās, kuru mērķis ir risināt pašreizējās ekonomiskās problēmas, apsvērt iespēju izmantot visus tās rīcībā esošos mehānismus, lai veicinātu ieguldījumus šajā infrastruktūrā;

23. uzskata, ka ES konkurētspēja, pakalpojumu apjoms un kvalitāte, ražīgums un, visbeidzot, nodarbinātības līmenis daudzās citās nozarēs lielā mērā ir atkarīgi no ātrdarbīga funkcionāla interneta pieejamības;

24. ņemot vērā, ka valsts iestādes, vietējās un reģionālās pašvaldības un citas struktūras iedzīvotājiem sniedz aizvien lielāku pakalpojumu klāstu, izmantojot elektroniskus līdzekļus (e-pārvaldība, e-veselība, e-mācības, e-ierīkums), atbilstoša piekļuve platjoslas tehnoloģijām ir aizvien nozīmīgāks faktors no demokrātiskās līdzdalības viedokļa (e-iekļaušana).⁽¹³⁾ Vietējo, reģionālo, valsts un Eiropas struktūru sadarbību var stiprināt arī, uzlabojot platjoslas piekļuvi publiskās administrācijas jomā, it īpaši ņemot vērā ES Pakalpojumu direktīvu, kas šobrīd tiek transponēta;

Pietiekami elastīgas universālā pakalpojuma saistības, lai visās dalībvalstīs veicinātu tirgus kopējo attīstību

25. atgādina, ka Reģionu komiteja vairākkārt ir analizējusi un apspriedusi virkni pieeju, ko piemēro Eiropas vietējās un reģionālās pašvaldības, un norāda, ka nav iespējams rast vienu, visām situācijām atbilstošu risinājumu. Tas, kas piemērots lieliem pilsētu centriem, var nebūt piemērots citiem apgabaliem, piemēram, nelieliem kalnu reģioniem ar sarežģītu un daudzveidīgu reljefu vai reti apdzīvotiem rajoniem, kur jebkāda veida pakalpojuma sniegšana ir saistīta ar papildu pūlēm;⁽¹⁴⁾

26. uzskata, ka atšķirības digitālo prasmju ziņā vēl joprojām ir lielas, un tās īpaši ietekmē vecāka gadagājuma cilvēkus, ekonomiski neaktīvus iedzīvotājus, personas ar zemu izglītības līmeni un personas, kas nav apguvušas datorzināšanas, kas nepieciešamas, lai darbavietā varētu attīstīt savas digitālās prasmes;

⁽¹³⁾ Reģionu komiteja arī iepriekš izstrādātajos atzinumos ir vērsusi uzmanību uz to, ka piekļuve platjoslas pakalpojumiem lielā mērā ietekmē daudzas citas ekonomikas jomas un publisko administrāciju; skatīt Reģionu komitejas 2007. gada 13. februāra atzinumu par tematu "Atšķirību izlīdzināšana platjoslas pakalpojumu jomā un i2010. E-pārvaldības rīcības plāns", OV C 146, 30.06.2007., 63.–68. lpp., 1.3.–1.5. punkts, un Reģionu komitejas 2000. gada 13. aprīļa atzinuma (1. zemsvītras piezīme) 2.3. punktu.

⁽¹⁴⁾ CdR 272/2006 fin.

27. uzsver tādas apmācības un izglītības nozīmi, kas pielāgota visas sabiedrības nepārtrauktas digitālās attīstības vajadzībām, īpaši pievērsoties minētajām mazāk aizsargātajām iedzīvotāju grupām;⁽¹⁵⁾

28. uzver nepieciešamību vērst uzmanību uz atšķirību starp platjoslas pakalpojumu ieviešanu un to efektīvu izmantošanu, kas nav pilnībā panākta, jo iedzīvotāju digitālās prasmes nav pietiekami pilnveidotas. Minēto atšķirību varētu izlīdzināt, vietējā un augstākā līmenī īstenojot pasākumus, lai novērstu šķēršļus, kas kavē platjoslas pakalpojumu izmantošanu, piemēram, apmācība interneta lietošanā, publiski pieejamas piekļuves vietas,⁽¹⁶⁾ finansējuma piešķiršana iedzīvotāju apvienību un citu nevalstisko organizāciju īstenojamiem izglītības projektiem digitālo prasmju jomā, konkurences starp platjoslas pakalpojumu piedāvātājiem veicināšana;

B. Nākotnes tīkli un internets.

Vispārīgas piezīmes

29. ņemot vērā RK uzdevumu novērtēt interneta tehnoloģiju attīstības tendences, atzinīgi vērtē iespēju analizēt nākotnes tīklu tehnoloģisko progresu un "lietiskā interneta" attīstību;

30. uzskata, ka internets ir viens no mūsdienu vissvarīgākajiem jauninājumiem. ņemot vērā tā iespējas veicināt saimniecisko attīstību, tas var nodrošināt būtiskas priekšrocības, piemēram, jaunus pakalpojumus, jaunas darba un investīciju iespējas, paaugstinātu ražīgumu, pazeminātas izmaksas un labāku dzīves kvalitāti;⁽¹⁷⁾

31. norāda, ka ātrdarbīgs internets (platjoslas pieslēgums) īsā laika posmā ir kļuvis par modernās ekonomikas būtisku faktoru. Tas ir izmainījis piekļuves internetam un tā izmantošanas veidus;

32. atzinīgi vērtē paziņojumā par nākotnes tīkliem izteikto Eiropas Komisijas vēlmi, izveidojot "lietisko internetu", sagatavot, iespējams, lielāko revolūciju, ko internets jebkad ir pieredzējis;

Uzdevumi politikas jomā

33. pauz cerību, ka paziņojuma izstrādes un normatīvās sistēmas iespējamās atjaunināšanas galvenais uzdevums būs konkurences veicināšana, un atzīst mērķi nodrošināt informācijas sabiedrības pakalpojumu pieejamību atbilstoši to konkurētspējai;⁽¹⁸⁾

⁽¹⁵⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 272/2006 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 272/2006 fin.

⁽¹⁸⁾ CdR 274/2000 fin.

34. atbalsta Komisijas viedokli, ka radošā satura pakalpojumu uzticēšana interneta videi ir nozīmīgs pavērsiens, un uzsver, ka jauno pakalpojumu un jauno digitālo plašsaziņas līdzekļu saturs ir jāattīsta, pamatojoties ne tikai uz ekonomiskiem kritērijiem, bet arī ņemot vērā vajadzības sociālajā un kultūras jomā; ⁽¹⁹⁾

35. mudina RK uzsvērt, ka nākotnes digitālajā pasaulē un plurālistiskā Eiropas sabiedrībā svarīgi ir saglabāt kultūras daudzveidību un identitāti; ⁽²⁰⁾

36. uzsver jaunas pieejas nozīmi uz iedzīvotājiem virzītu publisko elektronisko pakalpojumu nodrošināšanā, kā arī vietējo un reģionālo pašvaldību, kas ir atbildīgas par šādas pieejas attīstīšanu, būtisko lomu. Šis uzdevums ir īpaši svarīgs nomaļos, visattālākajos un lauku reģionos, kā arī salu reģionos, kur no IKT attīstības izrietošās sociālās un saimnieciskās priekšrocības ir būtisks kohēziju veicinošs faktors, kas sniedz vislielāko pievienoto vērtību; ⁽²¹⁾

37. uzsver – lai novērstu atstumtību no publiskajiem pakalpojumiem, pārvaldes iestādēm vajadzētu piemērot daudzkanālu pieeju, kas ļautu lietotājiem mijiedarboties, izmantojot piemērotāko līdzekli (kontaktbiroju, tīmekļa vietni, digitālo TV, mobilo telefonu u.t.t.); ⁽²²⁾

38. uzsver, ka Kopienas interaktīvajam tīmeklim (WEB 2.0) ir liela nozīme, jo tas radikāli pārveido iedzīvotāju un vietējo pašvaldību saziņas veidu, vienlaikus nodrošinot vislielāko iespējamo pārredzamību lēmumu pieņemšanas procesos un stiprinot līdzdalības demokrātiju;

39. aicina Komisiju izstrādāt turpmākas pamatnostādnes par ES noteikumu par valsts atbalstu ievērošanu reģionos un pilsētās, it īpaši attiecībā uz platjoslas pakalpojumu modernizāciju nākamajā pakāpē, gadījumos, kad tirgus mehānismi nav pietiekami, lai nodrošinātu šādus pakalpojumus un bezvadu platjoslas pieslēgumu reģionos;

40. uzsver nepieciešamību veidot “lietisko internetu” tā, lai novērstu jaunos riskus, kam pakļauti bērni un jaunieši un ko rada aizvien lielāka digitālā konverģence, aizvien plašākas iespējas piekļūt platjoslas pieslēgumam un jaunas internetam pieslēdzamas tiešo lietotāju ierīces; ⁽²³⁾

41. aicina īpaši pievērsties datu pārraides drošībai un nelegāla un kaitīga interneta satura apkarošanai. ⁽²⁴⁾ Sabiedrība īpaši jūtīgi uztver jautājumus par patērētāju tiesību aizsardzību un personas datu aizsardzību; ⁽²⁵⁾

42. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas centienus palielināt privātuma un personas datu aizsardzību elektronisko sakaru jomā;

43. aicina pastiprināt ar drošību saistītos noteikumus un pilnveidot īstenošanas mehānismus un vērs Eiropas Komisijas uzmanību uz faktu, ka atsevišķi pasākumi, kuru mērķis ir tīklu drošība un patērētāju tiesību aizsardzība, jākoordinē un jāīsteno nevis Kopienas, bet starptautiskā līmenī; ⁽²⁶⁾

44. pauž cerību, ka turpmāko pasākumu mērķis būs veicināt un rosināt tādu tehnisku risinājumu izstrādi un ieviešanu, ar kuru palīdzību varēs cīnīties pret nelegālu saturu un kaitīgām darbībām tiešsaistē, kā arī sekmēt sadarbību un paraugprakses apmaiņu starp daudzām un dažādām iesaistītajām pusēm vietējā, reģionālā, Eiropas un starptautiskā mērogā; ⁽²⁷⁾

45. atzīst, ka izglītības nozare jānodrošina ar funkcionālu platjoslas pieslēgumu un jāizstrādā mācību materiāli prasmju attīstīšanai informācijas tehnoloģiju un plašsaziņas līdzekļu jomā, lai veicinātu drošu tiešsaistes vidi. Pasākumi jāīsteno ne tikai tādēļ, lai bērņus aizsargātu, bet arī ieaudzinātu viņos aktīvas prasmes droši lietot internetu (iespēju nodrošināšana); ⁽²⁸⁾

46. iesaka Eiropas Savienībā un ārpus tās īstenot koordinētas izmeklēšanas darbības attiecīgās jomās un uzkrāt zināšanas par tiešsaistes tehnoloģiju lietojuma veidiem iedzīvotāju vidū, kā arī par attiecīgajiem riskiem un tiešsaistes tehnoloģiju iespējamo kaitīgo ietekmi, ietverot tehniskus, psiholoģiskus un sociālus jautājumus; ⁽²⁹⁾

47. uzskata, ka telekomunikāciju reglamentējošās politikas ietekmi nevar pilnvērtīgi novērtēt valsts līmenī, jo atšķirības telekomunikāciju nodrošināšanā un pakalpojumu sniegšanā pastāv ne tikai ES reģionu vidū, bet arī reģionos, piemēram, atsevišķos reģionos rādītāji pilsētās ar lielu iedzīvotāju skaitu un lauku rajonos būtiski atšķiras no vidējiem rādītājiem valsts mērogā; ⁽³⁰⁾

48. aicina Eiropas Komisiju labāk uzraudzīt pakalpojumu pieejamību un kvalitāti zemākā ģeogrāfiskā līmenī nekā līdz šim, lai lielāku uzmanību pievērstu reģionālo tirgu atšķirībām un nodrošinātu e-iekļaušanu; ⁽³¹⁾

Īpaši pasākumi

49. uzsver, ka brīva konkurence telekomunikāciju jomā nenodrošina vienādu piekļuvi un pakalpojumus visos reģionos vai apakšreģionos. Universālā pakalpojuma noteikumi ir pastāvīgi un proaktīvi jāpārskata, lai garantētu patiesi universālu piekļuvi informācijas sabiedrībai; ⁽³²⁾

⁽¹⁹⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽²⁰⁾ CdR 94/2008 fin.

⁽²¹⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽²²⁾ CdR 272/2006 fin.

⁽²³⁾ IDATE, 2006. gada maijs, skatīt pielikumu.

⁽²⁴⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽²⁵⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽²⁶⁾ CdR 4/2008 fin.

⁽²⁷⁾ CdR 174/2008 fin.

⁽²⁸⁾ CdR 174/2008 fin.

⁽²⁹⁾ CdR 174/2008 fin.

⁽³⁰⁾ CdR 52/2001 fin.

⁽³¹⁾ CdR 274/2000 fin.

⁽³²⁾ CdR 520/99 fin.

50. ierosina iekļaut platjoslas pakalpojumus Universālo pakalpojumu direktīvas darbības jomā un aicina dalībvalstu regulatīvās iestādes noteikt pārredzamu pasākumu kopumu, ņemt vērā tehnoloģiju un ātruma attīstību, norādīt resursus un sankcijas, kas tiks izmantotas, lai nodrošinātu funkcionālu un pieejamu interneta darbību attiecīgajā dalībvalstī. RK aicina Eiropas Komisiju ņemt vērā, ka ne vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ne arī galapatērētājiem reģionos nebūtu jāizjūt finansiālas sekas vai jāsaskaras ar operatoru darbības kavējumiem, kas rodas universālā pakalpojuma formalitāšu dēļ attiecīgajā dalībvalstī; ⁽³³⁾

51. iesaka noteikt parametrus (iedzīvotāju blīvums, ģeogrāfiskās īpatnības, tīkla darbība, reljefs), kas jāņem vērā, lai noteiktu prioritāros reģionus, kuri visvairāk cieš no tirgus darbības traucējumiem;

52. uzskata, ka nākotnē obligātajam universālā pakalpojuma prasībām nevajadzētu būt pārlietu zemām, lai varētu apmierināt jau esošās un turpmākās lietotāju vajadzības. Tādēļ jānodrošina ātrāks funkcionāls interneta pieslēgums. Dalībvalstis jārosina valsts līmenī universālajam pakalpojumam noteikt daudz stingrākas prasības saskaņā ar spēkā esošās direktīvas 32. pantu; ⁽³⁴⁾

53. atzīst nepieciešamību apzināt un analizēt dažādus modeļus platjoslas pieslēguma nodrošināšanai ēkās, izmantojot brīvas piekļuves tīklus, kas izveidoti telekomunikāciju jomā;

54. mudina publiskās iestādes, it īpaši pašvaldību līmenī, ieguldīt līdzekļus jaunos tīklos un samazināt inženiertehniskās būvniecības izmaksas, atvieglējot piekļuvi savām līnijām vai šo modernizāciju koordinējot ar ceļu vai citiem darbiem, piemēram, energoapgādes vai kanalizācijas apsaimniekošanas jomā;

55. aicina publiskās iestādes un komunālo pakalpojumu uzņēmumus dot iespēju piekļūt infrastruktūrai, nodrošinot pietiekami daudz brīvas piekļuves līnijas zaļajā zonā un izstrādājot pastāvošās infrastruktūras kartes vai publiskojot inženierbūvniecības darbu plānus, un rosina sadarboties pakalpojumu sniedzējus un ēku īpašniekus gadījumos, kad notiek sagatavošanas darbi līniju ievilkšanai jaunās telpās;

56. iesaka rast efektīvus jaunus un elastīgus risinājumus atbalsta jomā, gan izmantojot finansiālu atbalstu vietējā vai reģionālajā līmenī izstrādātiem un valsts un Eiropas līmenī koordinētiem infrastruktūras plāniem, gan izstrādājot pamatnostādnes, ar kuru palīdzību var novērst minētajos reģionos pastāvošās tirgus nepilnības, vienlaikus ievērojot Kopienas noteiktos brīvas konkurences principus; ⁽³⁵⁾

57. iesaka arī turpmāk veicināt un apmainīties ar vietējo un reģionālo pašvaldību iniciatīvu paraugpraksi, ⁽³⁶⁾ kuras mērķis ir iespējami efektīvi izmantot struktūrfondu, Lauku attīstības fonda un valsts atbalsta līdzekļus platjoslas pieslēguma nodrošināšanā un izmantošanā. RK ir vairākkārt norādījusi uz šādas pieejas nepieciešamību un tās priekšrocībām;

58. aicina Komisiju izmantot rādītājus par IKT izplatību un izmantošanu dažādos reģionos, lai pastāvīgi varētu izdarīt secinājumus, kas būtu noderīgi un nepieciešami, lai īstenotu pasākumus reģionu ekonomiskās, sociālās un tehnoloģiskās konverģences jomā; ⁽³⁷⁾

59. Universālā pakalpojuma direktīvas iespējamās pārskatīšanas procesā aicina izstrādāt stingrus priekšlikumus, lai veicinātu lietotāju un patērētāju intereses; ⁽³⁸⁾

60. aicina Komisiju veicināt sabiedrības līdzdalību, lai uzlabotu administratīvo iestāžu darbību un publiskos pakalpojumus, tiešaistē izveidojot pastāvīgu virtuālu centru, uz kuru lietotāji varētu sūtīt atsauksmes un ierosinājumus. ⁽³⁹⁾

Briselē, 2009. gada 13. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

⁽³³⁾ CdR 272/2006 fin.

⁽³⁴⁾ CdR 274/2000 fin.

⁽³⁵⁾ CdR 272/2006 fin.

⁽³⁶⁾ <http://www.broadband-europe.eu>.

⁽³⁷⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽³⁸⁾ CdR 274/2000 fin.

⁽³⁹⁾ CdR 272/2006 fin.

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

78. PLENĀRĀ SESIJA 2008. GADA 12. UN 13. FEBRUĀRĪ

Reģionu komitejas atzinums “zaļāka transporta nozare”

(2009/C 120/09)

REĢIONU KOMITEJA

- atzinīgi vērtē to, ka jaunas direktīvas priekšlikumā pirmo reizi ir paredzēts ārējo izmaksu internalizācijas princips un ka pirms izskatāmā priekšlikuma izstrādes par grozījumiem Ceļu izmaksu direktīvā ir veikti apjomīgi pētījumi, kuros minētajām problēmām pievērsta pienācīga uzmanība;
- atgādina, ka Transporta baltajā grāmatā Eiropas transporta politikai izvirzīti tādi mērķi kā dažādu transporta veidu izmantojuma līdzsvarotība; nodokļu likmju noteikšana pēc vienotiem, no transporta veida neatkarīgiem pamatprincipiem, lai tādējādi varētu labāk noteikt transporta izmaksu sadalījumu; dažādu transporta veidu iespēju vienlīdzība; sociālo un vides izmaksu pilnīgas internalizācijas veicināšana; pašas infrastruktūras izmaksu un ārējo izmaksu, kas saistītas ar satiksmes negadījumiem, gaisa piesārņojumu, trokšņa piesārņojumu un sastrēgumiem, iekļaušana izmaksās par infrastruktūras izmantošanu; minēto pamatprincipu attiecināšana uz visiem transporta veidiem un uz visām lietotāju kategorijām;
- norāda, ka viens no svarīgākajiem Eiropas transporta politikas mērķiem ir pārrobežu preču pārvadājumu, īpaši pārrobežu smagsvara pārvadājumu, novirzīšana no autoceļiem uz dzelzceļu un ka ES ar piemērotiem pasākumiem jānodrošina šā mērķa sasniegšana, ja tam ir pieejama pietiekama apjoma brīva jauda;
- ir pārliecināta, ka pienākumu lemt par Eiropas transporta tīklu izmantošanas ārējo izmaksu sadali nedrīkst atstāt dalībvalstu kompetencē. Drīzāk ir vajadzīga pārredzama un atbilstošus kritērijus ietveroša sistēma, turklāt ar dažādu pasākumu palīdzību jāstimulē dalībvalstu gatavība sadalīt ārējās izmaksas un iekasētos ieņēmumus izmantot konkrētiem mērķiem.

Ziņotājs: Herwig van Staa kgs (AT/PPE), Tiroles federālās zemes landtāga priekšsēdētājs

Atsauces dokumenti

Komisijas paziņojums “Zaļāks transports”

COM(2008) 433 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums “Ārējo izmaksu internalizācijas ieviešanas stratēģija”

COM(2008) 435 galīgā redakcija

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 1999/62/EK par dažu infrastruktūru lietošanas maksas noteikšanu smagajiem kravas transportlīdzekļiem

COM(2008) 436 galīgā redakcija

Komisijas paziņojums “Dzelzceļa radītā trokšņa mazināšanas pasākumi attiecībā uz esošo transportlīdzekļu parku”

COM(2008) 432 galīgā redakcija

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Ievads

1. atgādina, ka Eiropas Komisija savā 2001. gada 12. septembra Baltajā grāmatā “Eiropas transporta politika līdz 2010. gadam – laiks pieņemt lēmumu”, COM(2001) 370, atsaucas uz Eiropas Padomes Ģēteborgas sanāksmē izvirzīto mērķi noteikt patiesās izmaksas un aicina sekmēt sociālo un vides izmaksu pilnīgu internalizāciju, īstenojot ilgtspējīgu transporta politiku;

2. atzīmē, ka Eiropas Komisija uzsver vajadzību pēc attiecīgiem pasākumiem, lai skaidri nodalītu transporta plūsmas palielināšanos no IKP izaugsmes, pārvirzot pārvadājumus no auto-transporta uz dzelzceļu, ūdensceļu un pasažieru sabiedrisko transportu. Eiropas Komisija piebilst, ka nodokļu likmes jānosaka pēc vienotiem, no transporta veida neatkarīgiem pamatprincipiem, lai tādējādi varētu labāk noteikt transporta izmaksu sadalījumu un panākt dažādu transporta veidu iespēju vienlīdzību, kā arī norāda, ka izmaksām par infrastruktūras izmantošanu jāaptver kā pašas infrastruktūras izmaksas, tā arī ārējās izmaksas, kas saistītas ar satiksmes negadījumiem, gaisa piesārņojumu, trokšņa piesārņojumu un sastrēgumiem;

3. izsaka nožēlu, ka Eiropas Komisijas Transporta baltās grāmatas vidusposma pārskatā (Komisijas 2006. gada 22. jūnija paziņojums, COM(2006) 314) tomēr iekļautas tikai nedaudzas jaunas iniciatīvas transporta radīto patieso izmaksu apzināšanai – tikai sadaļā “Samērīgu tarifu noteikšana” ierosināts jauns instruments ar mērķi noteikt maksu par ceļu izmantošanu, lai tādējādi finansētu infrastruktūru un optimizētu transporta plūsmu; šī maksa var būt diferencēta, ņemot vērā ietekmi uz vidi vai iespējamās sastrēgumus, sevišķi pilsētu teritorijās un ekoloģiski jutīgos apgabalos, kur varētu izmantot arī citas jaudu sadalīšanas metodes, piemēram, tranzīta tiesību tirdzniecību;

4. konstatē, ka, sagatavojot tiesību aktu paketi par zaļāku transportu (*Greening Transport Package*) un tajā ietverto priekšlikumu par Ceļu izmaksu direktīvas pārskatīšanu, Komisija ir izpildījusi tai Direktīvas 2006/38/EK 11. pantā noteikto pienākumu izstrādāt vispārēji izmantojamu, pārredzamu visu ārējo izmaksu novērtējuma modeli, kas kalpos kā pamats maksas par infrastruktūras izmantošanu aprēķināšanai nākotnē. Līdztekus minētajam modelim sagatavota arī visu transporta veidu ārējo izmaksu internalizācijas ietekmes analīze un stratēģija pakāpeniskai šā modeļa attiecināšanai uz visiem transporta veidiem;

5. atgādina, ka transporta izmaksu internalizācija ir vajadzīga, tomēr tā jāpapildina ar citiem pasākumiem, lai transporta piedāvājumu padarītu pievilcīgāku gan uzņēmumiem, gan privātpersonām, nodrošinot arī pietiekamu infrastruktūru, kas atbilst viņu vajadzībām. Tādēļ ierosinātajā pasākumu paketē ir jāveic darbības kravu pārvadājumiem paredzēto dzelzceļa tīklu izveidei, galveno uzmanību pievēršot Eiropas transporta tīkliem, un iespējami efektīvāk jāattīsta dzelzceļa pārkraušanas sistēmas, kā arī nekavējoties jārisina ar atšķirīga platuma sliežu ceļiem saistītās problēmas.

Ceļu izmaksu direktīva

6. Atzinīgi vērtē to, ka jaunas direktīvas priekšlikumā pirmo reizi ir paredzēts ārējo izmaksu internalizācijas princips un ka pirms izskatāmā priekšlikuma izstrādes par grozījumiem Ceļu izmaksu direktīvā ir veikti apjomīgi pētījumi, kuros minētajām problēmām pievērsta pienācīga uzmanība;

7. atzinīgi vērtē arī to, ka atbilstīgi Direktīvas 2006/38/EK 11. pantam Eiropas Komisija ir pasūtījusi pētījumu par labu praksi ārējo izmaksu novērtējumam un 2007. gadā publicējusi Rokasgrāmatu par ārējo izmaksu aprēķiniem transporta nozarē (*Handbook on estimation of external cost in the transport sector*);

8. norāda, ka viens no svarīgākajiem Eiropas transporta politikas mērķiem ir pārrobežu preču pārvadājumu, īpaši pārrobežu smagsvara pārvadājumu, novirzīšana no autoceļiem uz dzelzceļu un ka ES ar piemērotiem pasākumiem jānodrošina šā mērķa sasniegšana, ja tam ir pieejama pietiekama apjoma brīva jauda. Turklāt Eiropas Savienībai ir jāstrādā, lai nodrošinātu atbilstošas infrastruktūras izveidi, jo īpaši Eiropas transporta tīkliem;

9. atgādina, ka Transporta baltajā grāmatā Eiropas transporta politikai izvirzīti tādi mērķi kā dažādu transporta veidu izmantojuma līdzsvarotība; nodokļu likmju noteikšana pēc vienotiem, no transporta veida neatkarīgiem pamatprincipiem, lai tādējādi varētu labāk noteikt transporta izmaksu sadalījumu; dažādu transporta veidu iespēju vienlīdzība; sociālo un vides izmaksu pilnīgas internalizācijas veicināšana; pašas infrastruktūras izmaksu un ārējo izmaksu, kas saistītas ar satiksmes negadījumiem, gaisa piesārņojumu, trokšņa piesārņojumu un sastrēgumiem, iekļaušana izmaksās par infrastruktūras izmantošanu; minēto pamatprincipu attiecināšana uz visiem transporta veidiem un uz visām lietotāju kategorijām;

10. norāda, ka Komisija, internalizējot ceļu satiksmes ārējās izmaksas, nav ņēmusi vērā satiksmes negadījumu radītās izmaksas. Komisija uzsver, ka minētās izmaksas sedz no apdrošināšanas maksājumiem, ko saņem apdrošināšanas uzņēmumi. Komiteja uzskata, ka apdrošināšanas maksājumi lielākoties nav pietiekams stimuls, lai panāktu drošu un piesardzīgu izturēšanos ceļu satiksmē. Apdrošināšanas maksājumos nav iekļautas arī satiksmes negadījumu radītās izmaksas, kas jāsedz sabiedrībai. Tāpēc ES būtu jāizveido sistēma ceļu satiksmes negadījumu ārējo izmaksu novērtēšanai un aprēķināšanai. Pēc tam katra dalībvalsts varētu lemt, kā internalizēt ceļu satiksmes negadījumu ārējās izmaksas – iekļaujot tās apdrošināšanas maksājumos vai lietojot citu metodi;

11. atgādina arī to, ka šajā sakarā Eiropas Komisijai jācenšas sabiedrībā mainīt transporta izmantošanas ieradumus, iedzīvotāju vidū veicinot sabiedriskā transporta plašāku izmantošanu, jo šādi ieradumi ir cieši saistīti ar ES vispārējiem mērķiem vides un klimata aizsardzības jomā, un ES pasākumi ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanā ir jāaplūko ne vien EKL 71. panta, bet arī EKL 6., 174. un turpmāko pantu, kā arī 176. panta kontekstā, jo ekoloģisko raksturlielumu un efektivitātes uzlabošana ir kopējās transporta politikas svarīgākie mērķi;

12. tomēr izsaka šaubas, vai izskatāmais projekts ir piemērots, lai nodrošinātu iepriekšminēto Eiropas transporta politikas mērķu sasniegšanu, jo vairāk tādēļ, ka vismaz pagaidām nav paredzēta visu ārējo izmaksu sadale, kā tas bija iecerēts Direktīvā 2006/38/EK, un saskaņā ar Eiropas Komisijas priekšlikumu dalībvalstis arī turpmāk būs tiesīgas izlemt, vai un kādos Eiropas transporta tīklu ceļa posmos noteikt maksu par infrastruktūras izmantošanu. Kravu autotransporta aplikšanas ar nodokļiem jomā jāņem vērā Skandināvijas valstu īpašā konstitucionālā tiesiskā situācija;

13. vērš uzmanību uz to, ka apsvērumos kā tiesiskā regulējuma mērķis minētā nodevu sistēmu saskaņošana ir tikai viens no līdzekļiem konkurences kropļojumu novēršanai un tajos jau

bija noteiktas stingrākas ekoloģiskās prasības, izmantojot dažāda lieluma nodevas atkarībā no transportlīdzeklim piešķirtās "Euro" kategorijas;

14. tomēr izsaka cerību, ka Komisijas turpmākie priekšlikumi sniedz atbilstošu risinājumu problēmām, ko rada nodevu un nodokļu likmju lielās atšķirības un no tām izrietošais transporta veidu nelīdzsvarotais izmantojums un dažu infrastruktūru pārslogojums, jo arī līdzšinējais maksas par ceļu izmantošanu tiesiskais regulējums nav spējis novērst šādu nelīdzsvarotību;

15. konstatē, ka Eiropas Komisijas centieni izlīdzināt degvielai piemērojamās nodokļu likmes līdz šim nav tuvinājušas degvielas nodokļu apmēru Eiropas Savienības dalībvalstīs, un tādēļ degvielas cenas Eiropā joprojām ir ļoti atšķirīgas. Komisijai būtu jāturpina centieni, lai panāktu degvielai piemēroto nodokļu likmju lielo atšķirību mazināšanu. Kamēr degvielai piemērojamās nodokļu likmes nebūs vairāk izlīdzinātas, katrai dalībvalstij būtu jādod iespēja internalizēt izmaksas, kuras rada piesārņojums, kas izraisa klimata pārmaiņas;

16. aicina arī transporta jomā (piemēram, transportlīdzekļu nodevas, degvielai piemērojamie nodokļi u.c.) ilgākā termiņā pakāpeniski samazināt nodokļu sistēmu lielās atšķirības un panākt līdzekļu izlietojuma pārredzamību;

17. izsaka nožēlu par to, ka pārrobežu preču pārvadājumu infrastruktūras izmaksas joprojām ir ļoti atšķirīgas, un valstīm, kas nav ES dalībvalstis, piemēram, Šveicei, šajā ziņā pat ir zināmas priekšrocības salīdzinājumā ar ES dalībvalstīm; uzsver, ka arī pēdējos gados īstenotās izmaiņas un uzlabojumi maksas par ceļu izmantošanu noteikšanā ir nesuši tikai nelielas pārmaiņas un līdzīga garuma ceļu posmiem noteiktais kopējo nodevu apjoms būtiski atšķiras, un šā atšķirīgā izmaksu sloga dēļ tiek mainīti tranzīta maršruti, tādējādi radot konkurences kropļojumus; aicina Eiropas Komisiju īstenot pasākumus un atbalstīt dalībvalstis, lai tādējādi nodrošinātu to, ka, izvēloties maršrutus kravu pārvadājumiem, tiktu ņemta vērā ietekme uz vidi, satiksmes drošību un ceļu stāvokli;

18. apzinās, ka, izstrādājot kopējo transporta politiku, Eiropas Komisijas jebkādu apsvērumu pamatā ir vajadzība nodrošināt četras pamatbrīvības, jo īpaši – preču un pakalpojumu aprites brīvību, un ka Eiropas transporta politikas pienākums ir nodrošināt pārvadājumu tehniski netraucētu norisi par saimnieciski zemām izmaksām;

19. tomēr vērš uzmanību uz to, ka tieši jutīgos reģionos, kurus īpaši iespaido transporta ārējās izmaksas, smagā transporta pārvadājumu ietekme uz iedzīvotāju veselību un vidi ir sevišķi nopietna, tādēļ preču aprites brīvība jutīgos reģionos ir saistīta ar īpaši nelabvēlīgām sekām, un saskaņā ar EKT tiesu praksi apsvērumiem par vides aizsardzību jābūt obligātiem, kā arī īpašs Eiropas transporta politikas uzdevums ir vides un veselības aizsardzība, un līdz ar to, cenšoties sasniegt galveno mērķi – izveidot mūsdienīgu transporta sistēmu, šobrīd ir jāņem vērā ne tikai saimnieciski un sociāli, bet arī ekoloģiski aspekti, kā arī veselības aizsardzības jautājumi, lai varētu nodrošināt ilgtspējīgu sistēmu;

20. uzsver arī, ka Eiropas iedzīvotāju veselība ir neaizvieto-jama vērtība un ka pamattiesības uz veselību un tīru vidi nedrīkst pakārtot neierobežotai brīvai preču aprītei un tām ir jābūt savienojamām ar brīvas personu pārvietošanās un brīvas preču aprītes principu, īstenojot piemērotus pasākumus. Šajā ziņā būtiska nozīme būs izglītības un informatīviem pasāku-miem satiksmes drošības jomā, kas tiks īstenoti skolās un ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību;

21. konstatē, ka Direktīvā 1999/62/EK par pamatu ceļu izmantošanas nodevu piemērošanai gan tika noteikts svērtais vidējais nodevu apjoms, kas nepieciešams attiecīgā ceļu tīkla izbūves, uzturēšanas un paplašināšanas izmaksu segšanai, tomēr izskatāmais priekšlikums nepalīdz atrisināt transporta nozarei piemērojamo ļoti atšķirīgo nodokļu vispārējo problemā-tiku, jo dalībvalstīm vēl joprojām nav pienākuma iekasēt Eiropas transporta tīkla ceļu izmantošanas maksu, turklāt ir noteikts tikai tās maksimālais, nevis minimālais apjoms, un dalībvalstis pašas ir tiesīgas lemt, kā izlietot iekasētos ieņēmumus no ceļu infrastruktūras izmantošanas nodevām, jo ieņēmumu izlieto-šanas mērķis nav noteikts;

22. atbalsta Komisijas priekšlikumu, ka izmaksu internalizā-cijas ceļā gūtie ienākumi ir jānovirza un jāizlieto satiksmes negatīvās ietekmes uz Eiropas transporta tīklu mazināšanai. Satiksmes sastrēgumu radītās izmaksas var ņemt vērā tikai tad, ja ir izstrādāts rīcības plāns satiksmes sastrēgumu problēmas risināšanai un paredzētie pasākumi nav piesaistīti tikai vienam transporta veidam;

23. ņemot vērā pretrunīgos viedokļus diskusijās par Eiropas Komisijas priekšlikumu, lielo nenoteiktību finanšu tirgos un bailes no recesijas, izsaka šaubas, vai visas dalībvalstis piemēros papildu ārējo izmaksu elementu sadales sistēmu;

24. ir pārliecināta, ka pienākumu lemt par Eiropas transporta tīklu izmantošanas ārējo izmaksu sadali nedrīkst atstāt dalīb-valstu kompetencē. Drīzāk ir vajadzīga pārredzama un atbīl-stošus kritērijus ietveroša sistēma, turklāt ar dažādu pasākumu palīdzību jāstimulē dalībvalstu gatavība sadalīt ārējās izmaksas un iekasētos ieņēmumus izmantot konkrētiem mērķiem;

25. norāda, ka daudzās dalībvalstīs liela daļa ceļu tīkla atrodas reģionālo un vietējo pašvaldību pārziņā. Ceļu nodokļa ieviešana noteiktā teritorijā vai ceļa posmā var izraisīt nevēlamas novirzes satiksmes plūsmā. Tāpēc direktīvā jānosaka, ka lēmums par ceļa nodokļa ieviešanu attiecīgajā ceļa posmā jāpieņem, iesaistot visus ceļu infrastruktūras pārvaldītājus. Ir svarīgi, lai lēmumus par ceļu nodokļu sistēmu un ieņēmumu izlietošanu pieņemtu, iesaistot vietējās un reģionālās pašvaldības, kas pārvalda ceļu infrastruktūru;

26. aicina noteikt visu ārējo izmaksu (piemēram, veselības aizsardzības, klimata aizsardzības, vides vispārējo izmaksu, ar satiksmes negadījumiem saistīto izmaksu, enerģijas ražošanas, transportlīdzekļu ražošanas, transportlīdzekļu apkopes, trans-portlīdzekļu iznīcināšanas izmaksu, ar ietekmi uz kājām-gājējiem un velosipēdistiem saistīto izmaksu, zemes izmantošanas izmaksu) sadales pienākumu un aicina Eiropas Komisiju attiecīgi pārstrādāt priekšlikumu, kā arī iekļaut tajā pakāpenisku plānu ārējo izmaksu noteikšanai;

27. izsaka nožēlu, ka izskatāmajā priekšlikumā ārējo izmaksu sadale pirmām kārtām ir vērsta uz to problēmu atrisināšanu, kas sevišķi lielā apmērā vērojamas lielpilsētu teritorijās, turpretī tālsatiksmes ceļu posmos nav paredzēta faktiska radušos ārējo izmaksu sadale, līdz ar to ārējo izmaksu internalizācijas trūkuma dēļ visā attiecīgajā maršrutā nav gaidāma preču pārvadājumu plūsmas novirzīšana uz dzelzceļu, tāpat arī faktisko transporta lietošanas ieradumu maiņa, pievērsoties zaļākiem transporta veidiem, būs minimāla;

28. apšaubā, ka pat salīdzinoši augstās ar sastrēgumiem sais-tītās izmaksas varētu sniegt gaidīto regulējošo ietekmi, ņemot vērā saimniecisko norišu diktētās prasības (piegādes "tieši laikā");

29. norāda uz to, ka Eiropas Komisijas tālejošos mērķus (patieso izmaksu apzināšana, izmaksu vienlīdzīgs sadalījums uz visiem transporta veidiem) var sasniegt tikai, sistēmu izman-tojot vērienīgi un plašās teritorijās;

30. tādēļ aicina veicināt un atbalstīt minētās sistēmas pielie-tojumu, lai novērstu to, ka ekonomiskās situācijas dēļ priekšno-teikumi (sastrēgumi, gaisa piesārņojums) šādas izmaksu sadales pienākuma uzlikšanai pastāv tikai blīvi apdzīvotu aglomerāciju teritorijās;

31. izsaka nožēlu, ka nav iespējams savienot šķērsfinansē-jumu un ārējās izmaksas, it īpaši tādēļ, ka šķērsfinansējums galvenokārt ir finansēšanas instruments, savukārt ārējās izmaksas principā var izmantot citiem mērķiem;

32. izsaka nožēlu, ka nav ņemtas vērā visa infrastruktūras tīkla ārējās izmaksas kopumā, kas vajadzīgas, lai preču pārvadā-jumus novirzītu uz videi nekaitīgiem transporta veidiem un arī augstākas maksas par ceļu izmantošanu noteikšanas gadījumā panāktu ilgtspējīgu preču plūsmas novirzīšanu uz dzelzceļu;

33. norāda, ka, pastāvot atšķirīgām nodokļu likmēm un jo īpaši prasības trūkumam iekasēt minimālās nodevas, kā arī visu teritoriju aptverošas ārējo izmaksu sadales trūkumam, nevienlī-dzīgās ceļu izmaksas tranzīta koridoros saglabāsies arī turpmāk;

34. uzsver, ka arī ceļu satiksmes drošības labad jāizvairās no nesamērīga atsevišķu tranzīta maršrutu noslogojuma un jāveicina atsevišķu maršrutu uzlabošana, kā arī jāveicina alternatīvu, videi nekaitīgu dzelzceļa un jūras transporta maršrutu izveide, turklāt jāveicina esošo jūras ātrgaitas transporta maršrutu izmantošana un jāatbalsta jaunu maršrutu izveide, lai samazinātu kravu pārvadājumu intensitāti pa autoceļiem;

35. uzskata, ka priekšlikums ir pirmais solis, lai vispārīgi novērstu ceļu infrastruktūras pārslogošanu un lai nodrošinātu videi nekaitīgu transporta veidu tirgus daļas palielinājumu;

36. norāda, ka pārskatītā direktīva sākumā attieksies tikai uz smagajiem kravas transportlīdzekļiem, kuru pilnā masa ir lielāka par 12 tonnām. Komiteja uzskata, ka nav nekādu šķēršļu direktīvu pēc tās stāšanās spēkā nekavējoties attiecināt uz visiem smagajiem kravas transportlīdzekļiem;

37. uzsver, ka nesamērīgais kravu pārvadājumu pieaugums apvienojumā ar Eiropas vides aizsardzības normās noteiktajām robežvērtībām ierobežo rūpniecības un tirdzniecības turpmākās attīstības iespējas, un tādēļ iedzīvotāji saskaras ne tikai ar kaitējumu veselībai, bet arī ekonomisko iespēju ievērojamu samazināšanos;

38. norāda, ka jo sevišķi apkārtceļu izmantošana rada atsevišķu tranzīta koridoru nepieņemamu papildu noslogojumu un atšķirīgo izmaksu dēļ nepieļaujami kropļo konkurenci Kopienā;

39. tādēļ aicina ES iestādes veikt visus regulatīvos pasākumus, lai nodrošinātu ceļu izmaksu salīdzināmību attiecīgajos

tranzīta koridoros un tādējādi panāktu tranzīta apkārtceļu izmantošanas ilgtspējīgu ierobežošanu; turklāt, analizējot dažādu maršrutu stāvokli un caurlaides spēju, tām būtu jāņem vērā skarto reģionu tirgus vajadzības un attīstības prasības;

40. norāda uz pielikumā pievienotajām informatīvajām diagrammām ar datiem par preču pārvadājumu plūsmu pāri Alpiem, kas skaidri parāda ceļu izmantošanas nodevu atšķirības galvenajos Francijas, Šveices un Austrijas maršrutos.

Dzelzceļa radītā trokšņa mazināšana

41. Piekrīt Komisijas viedoklim, ka jāveic pasākumi, lai mazinātu troksni, ko rada kravu pārvadāšana pa dzelzceļu un atzinīgi vērtē Komisijas ierosinātos pasākumus. Sevišķi kravas vagonu modernizēšana, aprīkojot tos ar zema trokšņa līmeņa bremzēm, ir efektīvs risinājums, kas prasa salīdzinoši zemas izmaksas. Komiteja ierosina savstarpējas izmantojamības tehniskajās specifikācijas attiecībā uz dzelzceļa radīto troksni (troksni regulējošās SITS) iekļaut arī ekspluatācijā esošo vagonu radītā trokšņa robežvērtības un modernizēšanas termiņu. Komiteja aicina Komisiju veikt pārbaudi, vai jāizpēta un jānosaka robežvērtības arī attiecībā uz iespējamajām nodilušo bremžu kaitīgajām sastāvdaļām, lai ilgtermiņā novērstu bremžu nodilšanas radītos riskus dzelzceļa sliežu posmos. Komiteja aicina Komisiju ņemt vērā, ka modernas ekspluatācijas metodes un veiktspēju uzlabojoši infrastruktūras pasākumi ļauj panākt to, ka vilcienu apstādināšanai mazāk jāizmanto berzes bremze. Tādā veidā varētu vēl vairāk uzlabot dzelzceļa transporta energoefektivitāti, kā arī vēl vairāk samazināt trokšņa emisiju un bremžu nodilumu.

Briselē, 2009. gada 12. februārī

Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Eiropas vienotā gaisa telpa II”

(2009/C 120/10)

REĢIONU KOMITEJA

- uzsver to, ka gaisa transportam ir liela nozīme ekonomiskās un sociālās attīstības, konkurētspējas un labklājības reģionos un Eiropā kopumā veicināšanā;
- uzskata, ka, izvirzot Eiropas mēroga mērķus veikspējas jomā, ir svarīgi ņemt vērā valsts un/vai reģionālo apstākļu īpatnības, jo nav pamatoti intensīvas satiksmes lidostām izvirzīt tādus pašus mērķus kā maz noslogotām lidostām. Gaisa satiksmes pārvaldībai vajadzētu saglabāt Lidlauka lidojumu informācijas dienestu (AFIS), nevis pieprasīt visām lidostām izmantot Gaisa satiksmes vadības dienestu (ATC), jo tas radītu augstākas izmaksas mazajām lidostām. Valstu un/vai reģionālās iestādes var vislabāk ņemt vērā minētos aspektus;
- aicina precizēt priekšlikumu par gaisa satiksmes nodevu izmantošanu kopīgu projektu finansēšanai, lai noskaidrotu jautājumu par cita finansējuma iespējamo izmantošanu un nosacījumus valsts vai reģionālo struktūru, kam šāds projekts ir izdevīgs, līdzdalībai attiecīgajā lēmumu pieņemšanas procesā;
- iesaka, atbilstoši ņemot vērā subsidiaritātes principu, noteikt, ka EASA kompetencē ir vienīgi lidlauki, kas apkalpo profesionālo satiksmi, kura noris atbilstoši instrumentālo lidojumu noteikumiem;
- uzskata, ka ir svarīgi lidlaukiem piemērojamās īstenošanas noteikumus izstrādāt atbilstoši lidlauka struktūras sarežģītībai, tā darbības kvalitātei un satiksmes datiem, īpašu uzmanību veltot maz noslogotiem lidlaukiem, kuros ir neliels darbinieku skaits.

Ziņotāja: Lea Saukkonen kdze (FI/EPP), Helsinku pilsētas domes locekļa vietniece

Atsauces dokuments

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulas (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004, (EK) Nr. 551/2004 un (EK) Nr. 552/2004, lai uzlabotu Eiropas aviācijas sistēmas efektivitāti un ilgtspējību

COM(2008) 388 galīgā redakcija – 2008/0127 (COD)

Komisijas Paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas vienotā gaisa telpa II – ceļā uz ilgtspējīgāku un funkcionālāku aviāciju”

COM(2008) 389 galīgā redakcija

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 216/2008 lidlauku, gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumu jomā un atceļ Padomes Direktīvu 2006/23/EK

COM(2008) 390 galīgā redakcija – 2008/0128 (COD)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Ievads

1. uzsver to, ka gaisa transportam ir liela nozīme ekonomiskās un sociālās attīstības, konkurētspējas un labklājības reģionos un Eiropā kopumā veicināšanā. Gaisa transports nodrošina ātrus un elastīgus savienojumus starp Eiropas reģioniem un pārējiem pasaules reģioniem;

2. pauž pārliecību, ka Eiropas aviācijas sistēmas uzlabošana radīs ne tikai ievērojamas saimnieciskas priekšrocības, bet arī nodrošinās elastīgāku un drošāku pārvietošanos, vienlaikus labāk ņemot vērā vides aizsardzības apsvērumus un mērķus klimata pārmaiņu jomā;

3. uzsver, ka ir jāattīsta un jāuzlabo valstu iestāžu veikspēja un iespējas kopīgi darboties vienotā funkcionālā gaisa telpas blokā (FAB), vienlaikus ievērojot noteikumus, par kuriem panākta vienošanās ar ES;

4. atkārtoti norāda, ka reģionālās lidostas jāuzskata par faktoru, kas ir īpaši svarīgs no reģionālā un vietējā līmeņa ekonomikas attīstības viedokļa, un ka, Eiropas Savienībai paplašinoties, gaisa transporta sociālā un ekonomiskā nozīme pieaugs; ⁽¹⁾

5. vērš Komisijas uzmanību uz to, ka Eiropas lidostas ir ļoti atšķirīgas. Ja Eiropas lielāko pilsētu lidostas salīdzina ar lidostām, kas atrodas reti apdzīvotos perifēros apgabalos vai salu reģionos, prasības satiksmes pārvaldības un drošības jomā ir ļoti atšķirīgas;

Vispārējās piezīmes

6. norāda, ka priekšlikums par grozījumiem Eiropas vienotās gaisa telpas tiesiskajā regulējumā ietilpst plašākā paketē, kuras

mērķis ir arī Eiropas Aviācijas drošības aģentūras (EASA) kompetences paplašināšana, lai aptvertu gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumus un lidlaukus;

7. vērš uzmanību uz to, ka regulu paketes mērķis ir paplašināt gaisa transportu tādā veidā, lai valstu robežas vai ierobežojumi neaizkavētu gaisa telpas iespējami efektīvāku izmantošanu vai citas darbības;

8. norāda, ka priekšlikuma pamatā ir augsta līmeņa grupas, kuras kompetencē ir jautājums par Eiropas aviācijas tiesiskā regulējuma nākotni, ziņojums un Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (Eurocontrol) Izpildes pārskata komisijas ziņojums par tematu “Funkcionālā gaisa telpas bloka iniciatīvu izvērtējums un to ieguldījums efektivitātes uzlabošanā”;

9. norāda, ka priekšlikuma pamatā ir Komisijas novērtējums, ka Eiropas pašreizējā gaisa satiksmes pārvaldības sistēma izsmel savas iespējas. Tā galvenie iemesli ir tīkla pieejas trūkums, līdz šim nepilnīgi īstenota ierobežojumu atcelšana tirgū, fakts, ka nepastāv brīva kustība gaisa satiksmes kontrolieru darba tirgū un gaisa satiksmes pārvaldības institucionālās sistēmas nepilnības;

10. atzīst, ka Eiropas vienotas gaisa telpas darbību varētu uzlabot, regulējot veikspēju, ieviešot vienotu drošības sistēmu, veicinot jaunas tehnoloģijas un pārvaldot jaudu uz zemes;

11. atzīst, ka saskaņā ar gaisa transporta ilgtspējīgas attīstības principu gaisa satiksmes pārvaldība un aeronavigācijas pakalpojumi jāuzlabo, lai apmierinātu gaisa telpas izmantotāju vajadzības un izveidotu Eiropas vienotu gaisa telpu;

12. atzinīgi vērtē reglamentējošo struktūru, kas savstarpēji pārklājas, aizvietošanu ar Kopienas sistēmu, kura aptver gaisa transporta tīkla visus lidojuma posmus;

⁽¹⁾ CdR 76/2005 un CdR 63/2004.

13. atzinīgi vērtē priekšlikumu uzlabot gaisa telpas pārvaldības sistēmas darbību, ņemot vērā drošības aspektus, kas ir visu gaisa telpas izmantotāju interesēs;

14. atzinīgi vērtē to, ka gaisa transporta sistēmas attīstīšanas procesā ir ņemti vērā vides apsvērumi, lai gaisa transporta radītās priekšrocības reģionu ekonomikai var līdzsvarot ar vajadzībām vides aizsardzības jomā;

15. atzinīgi vērtē grozījumus jēdziena "funkcionāls gaisa telpas bloks" definīcijā, vairāk uzsverot veikspēju, jo līdz ar to būs vienkāršāk atbilstošā veidā sasniegt regulas mērķus, ņemot vērā dažādu reģionu vajadzības;

16. atbalsta Gaisa satiksmes pārvaldības (ATM) ģenerālplānu, kas būs attīstību šajā jomā regulējošs dokuments un nodrošinās sistēmu, kura dos iespēju reģionālo lidostu pakalpojumus attīstīt kā gaisa satiksmes pakalpojumu tīkla sastāvdaļu;

17. uzskata, ka ir svarīgi ieviest veikspējas regulēšanu, izstrādājot Kopienas mērogā piemērojamus veikspējas rādītājus, periodiski pārskatot aeronavigācijas pakalpojumus, tīkla funkcijas un kārtību datu vākšanai no visām iesaistītajām pusēm;

18. uzsver, ka, izvirzot saistošus mērķus attiecībā uz veikspēju, svarīgi ir izstrādāt un apstiprināt valstu un reģionālā līmeņa veikspējas plānus. Kopienas līmenī būtu jāizvirza vienīgi vispārēji mērķi, ko pēc tam precizētu valstu vai reģionālajā līmenī;

19. uzskata, ka prasība nodrošināt pārskata organizācijas darbības neatkarību ir pamatota;

20. atbalsta prasību, ka dalībvalstis nedrīkst atteikties norādīt gaisa satiksmes pakalpojumu sniedzēju tādēļ, ka to tiesību aktos ir noteikts, ka pakalpojumu sniedzējam ir jābūt reģistrētam attiecīgajā dalībvalstī vai šajā valstī jāveic uzņēmējdarbība;

21. uzskata, ka funkcionālus gaisa telpas blokus izveidot līdz 2012. gadam nebūs vienkārši, bet tas ir iespējams. Lai to paveiktu, būs nepieciešama dalībvalstu, valstu uzraudzības iestāžu, pakalpojumu sniedzēju un lidostu cieša sadarbība;

22. uzskata, ka pakalpojumu sniedzēju finansiālās informācijas detalizēta klasifikācija un aizliegums izmantot šķērssubsidijas starp lidojumu rajona GSV dienestiem un lidostu aeronavigācijas dienestiem veicina nodevu sistēmu labāku pārredzamību;

23. uzskata, ka turpmākajos gados paredzamo nodevu novērtējums ir aeronavigācijas dienestu darbības ilgāka termiņa plānošanas sastāvdaļa. Priekšlikums par to, ka nodevas jānosaka vairākus gadus uz priekšu, varētu palīdzēt gaisa telpas izmantotājiem plānot savu darbību, ja tiem būtu informācija par nodevām turpmākajos gados;

24. vērs uzmanību uz priekšlikumu, ka Komisijai ne vēlāk kā četrus gadus pēc regulas stāšanās spēkā jānogatavo ziņojums un nepieciešamības gadījumā jāiepazīstina ar priekšlikumu par tirgus principu piemērošanu dažādiem aeronavigācijas pakalpojumiem, piemēram, komunikācijas, navigācijas, uzraudzības, meteoroloģijas un aeronavigācijas informācijas pakalpojumiem. Lai arī rentabla darbība ir uzņēmējdarbības normāla iezīme, jāatzīst, ka apgabalos, kuros nav intensīvas satiksmes, nav iespējams sniegt ienesīgus aeronavigācijas pakalpojumus un/vai tos sniegt konkurenci veicinošā veidā;

25. atbalsta priekšlikumu atcelt definīciju, kas nosaka, ka funkcionāls gaisa telpas bloks ir vienīgi augšējā gaisa telpa. Jaunais priekšlikums veicinās Eiropas vienotas gaisa telpas izveidi un gaisa satiksmes pakalpojumu netraucētu darbību;

26. atbalsta priekšlikumu, saskaņā ar ko Kopiena un dalībvalstis pieprasa Starptautiskajai civilās aviācijas organizācijai (ICAO) izveidot un atzīt Eiropas lidojumu informācijas vienoto reģionu (EFIR), vienlaikus norādot, ka tas nav steidzami, jo nav pierādījumu par šāda reģiona izveides priekšrocībām;

27. uzskata, ka ir svarīgi rast atbilstošus risinājumus tīkla pārvaldības struktūras un atbalsta funkciju novērtēšanai un izvērtēt, kā *Eurocontrol* īpašās zināšanas var izmantot apsvērumos par funkciju reorganizāciju;

28. uzskata, ka priekšlikums par atbilstību starp lidojumu grafikiem un laika nišām lidostās un nepieciešamo koordināciju ar blakus esošajiem reģioniem ir svarīgs, lai nodrošinātu gaisa satiksmes vienmērīgu un efektīvu darbību;

29. uzskata, ka Eiropā ir jānodrošina augsts lidojumu drošības līmenis un atzinīgi vērtē EASA kompetences paplašināšanu. Saskaņotu standartu kopums, ko izstrādājusi viena aģentūra un kas Kopienā piemērojams pēc iespējams vienveidīgāk, veicinātu gaisa satiksmes drošību un vienlaikus samazinātu aviopāravadātāju un aviācijas nozares problēmas, kuru iemesls ir standartu dažāda piemērošana;

30. uzskata, ka priekšlikuma par EASA kompetences paplašināšanu darbības joma ir pārlietu plaša un varētu radīt nepamatotas prasības it īpaši mazām reģionālām lidostām un tādējādi kavēt to darbību;

31. uzskata, ka EASA kompetencē galvenokārt jābūt drošības jautājumiem, lai tās uzdevumi būtu nepārprotami;

32. uzskata, ka ļoti svarīgi ir veicināt civilmilitāro sadarbību visos līmeņos, lai nodrošinātu Eiropas gaisa transporta tīkla iespējami efektīvāku darbību un lai tas varētu sasniegt savus mērķus veikspējas ziņā.

II. SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

33. uzskata, ka, izvirzot Eiropas mēroga mērķus veikspējas jomā, ir svarīgi ņemt vērā valsts un/vai reģionālo apstākļu īpatnības, jo nav pamatoti intensīvas satiksmes lidostām izvirzīt tādus pašus mērķus kā maz noslogotām lidostām. Gaisa satiksmes pārvaldībai vajadzētu saglabāt Lidlauka lidojumu informācijas dienestu (AFIS), nevis pieprasīt visām lidostām izmantot Gaisa satiksmes vadības dienestu (ATC), jo tas radītu augstākas izmaksas mazajām lidostām. Valstu un/vai reģionālās iestādes var vislabāk ņemt vērā minētos aspektus;

34. uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, ka informācijas vākšana darbības efektivitātes novērtēšanai notiek, ņemot vērā pastāvošo ziņošanas praksi;

35. uzskata, ka, lai nodrošinātu pārredzamību, ir svarīgi, ka pakalpojumu sniedzēji informāciju par attiecīgo pakalpojumu nesto peļņu un izmaksām var sniegt saskaņā ar saviem jau pastāvošajiem grāmatvedības principiem;

36. aicina precizēt priekšlikumu par gaisa satiksmes nodevu izmantošanu kopīgu projektu finansēšanai, lai noskaidrotu jautājumu par cita finansējuma iespējamo izmantošanu un nosacījumus valsts vai reģionālo struktūru, kam šāds projekts ir izdevīgs, līdzdalībai attiecīgajā lēmumu pieņemšanas procesā;

37. uzskata, ka ir jāprecizē plānotās izmaiņas nodevu sistēmā, proti, nodevu noteikšanas vairākiem turpmākajiem gadiem metodes un to, kā pakalpojumu sniedzēji, kas veic komercdarbību, riska pārvaldības procesā var prognozēt līguma darbības laikā iespējamās izmaiņas darbaspēka un darbības izmaksās. Šāda veida analīzi vislabāk var veikt valsts un/vai reģionālajā līmenī;

38. iesaka sīkāk raksturot tīkla pārvaldību un ar to saistītos pasākumus, kas ir nozīmīgi šīs nozares darbībām, jo priekšlikumā pašreiz ir iekļautas vienīgi paviršas norādes. Tad būtu vienkāršāk novērtēt minēto pasākumu ietekmi un to, kā gaisa telpas izmantotāji un aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji administratīvo struktūru reformas gaitā atbilstošā veidā var piedalīties lēmumu pieņemšanā par attiecīgajiem jautājumiem;

39. iesaka, atbilstoši ņemot vērā subsidiaritātes principu, noteikt, ka EASA kompetencē ir vienīgi lidlauki, kas apkalpo profesionālo satiksmi, kura noris atbilstoši instrumentālo lidojumu noteikumiem;

40. uzskata, ka ir svarīgi lidlaukiem piemērojamos īstenošanas noteikumus izstrādāt atbilstoši lidlauka struktūras sarežģītībai, tā darbības kvalitātei un satiksmes datiem, īpašu uzmanību veltot maz noslogotiem lidlaukiem, kuros ir neliels darbinieku skaits;

41. attiecībā uz priekšlikumu par EASA kompetences paplašināšanu uzskata, ka, lai nodrošinātu labu regulējumu, ir svarīgi

— pārbaudīt aeronavigācijas pakalpojumu funkciju atbilstību ICAO noteikumiem;

— nodrošināt izvairīšanos no dublēšanās priekšlikumā, ar ko groza regulu par EASA kompetenci, un regulās par Eiropas vienoto gaisa telpu, kā arī no procedūru dublēšanās, piemēram, attiecībā uz licencēm;

— nodrošināt atbilstošus pārejas noteikumus vai citus pasākumus, kas pēc jaunās regulas stāšanās spēkā nodrošinātu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/23/EK par Kopienas gaisa satiksmes dispečera licenci (kuru ierosināts atcelt) izdoto licenču derīgumu;

— precīzāk definēt "lidlauka aprīkojumu", kas ietilpst regulas darbības jomā, nosakot, ka kas tas ir aprīkojums vienīgi lidojumu drošības nodrošināšanai;

— precizēt, ka prasība lidlauka operatoram, ka "ir jānosaka katra lidlauka un tajā pieejamo pakalpojumu svarīgie dati, kas regulāri jāatjaunina" attiecas vienīgi uz datiem, kuri ir būtiski svarīgi aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem;

— pārskatīt prasību, ka lidlauka operatoram jāpierāda, ka ir izstrādātas procedūras gaisa kuģa apgādāšanai ar degvielu, lai lidlauka operatoram tādējādi nav jāpilda uzraudzības pienākumi, kas ir iestāžu kompetencē.

Briselē, 2009. gada 12. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “ekomarķējuma un EMAS pārskatīšana”

(2009/C 120/11)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka organizāciju vides aizsardzības pārvaldības sistēmas un produktu ekomarķējums ir piemēroti, uz tirgu balstīti līdzekļi, kas sekmē dažādu sabiedrības pārstāvju atbildību vides jomā un paaugstina vides aizsardzības līmeni;
- uzskata EMAS regulu par lietderīgu instrumentu dažādām organizācijām, kas var gūt priekšrocības, to piemērojot dažādos veidos, piemēram, kaitējuma videi mazināšana, samazinot izmaksas (enerģija un atkritumu uzglabāšana), vides aizsardzības pasākumu tēla uzlabošana, pārliecība, ka tiek ievēroti tiesību akti vides jomā, efektīvāka darbība utt.;
- uzskata, ka ir jādefinē arī veikuma vides jomā novērtējuma apjoms EMAS sistēmā ietilpstošajām organizācijām, kā arī atbilstošas prasības vides auditam dažādos analīzes līmeņos, proti, pirmajā (ražošana), otrajā (iepirkums) un trešajā (citi) līmenī. Visiem MVU un reģionālajām un vietējām pašvaldībām nav pieejama vides auditam nepieciešamā informācija, prasmes un zināšanas; minētajām organizācijām galvenokārt jāpaļaujas uz ārējo konsultantu darbu;
- uzskata, ka iepriekšēja (ex ante) novērtējuma procedūra ir jāaglabā, lai nodrošinātu uzticēšanos Eiropas ekomarķējumam un tā ticamību. Kopienas ekomarķējums ir tāda marķējuma sistēma, kuras pamatā ir dzīves cikla novērtējums saskaņā ar ISO 14024, ko verificējusi trešā persona. Lai nodrošinātu ISO standartu ievērošanu, par marķējumu atbildīgajai iestādei jāveic gan iepriekšējs (ex ante) novērtējums, gan par novērtējums pēc izpildes (ex post) un jānoskaidro, vai attiecīgais produkts, kam tiek pieprasīts ekomarķējums, atbilst ekomarķējuma kritērijiem. Priekšlikums pāriet no novērtējuma uz reģistrēšanu un uzraudzību pēc izpildes nopietni apdraud uzticēšanos marķējumam un tā ticamību.

Ziņotāja: Britt Lundberg (FI/ALDE), Ālandu salu reģiona asamblejas locekle

Atsauces dokumenti

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Kopienas ekomarķējuma sistēmu, COM(2008) 401 galīgā redakcija – 2008/0152 (COD),

un

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par organizāciju brīvprātīgu līdzdalību Kopienas vides aizsardzības pārvaldības un audita sistēmā (EMAS), COM(2008) 402 galīgā redakcija – 2008/0154 (COD)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

izstrādes un pārskatīšanas kritēriji ir elastīgi, un priekšlikums par EMAS sistēmu paredz elastīgus noteikumus;

Vispārēji ieteikumi (EMAS un ekomarķējums)

1. uzskata, ka EMAS sistēmas un ES ekomarķējuma sistēmas pārskatīšana ir ļoti nepieciešama, un stingri atbalsta ES mērķi sekmēt ilgtspējīgu ražojumu un patēriņa politiku, kā norādīts Lisabonas līgumā un Kopienas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, tostarp arī, lai sasniegtu Kopienas mērķus klimata politikas jomā;

2. uzskata, ka pārskatīšana ir jo īpaši vajadzīga tādēļ, ka nevienai no sistēmām nav tāda izvērsuma un ietekmes, kā sākotnēji iecerēts;

3. uzskata, ka organizāciju ieviestās sistēmas vides pārvaldībai un produktu ekomarķējums ir piemēroti, uz tirgu balstīti līdzekļi, kas sekmē dažādu sabiedrības pārstāvju atbildību vides jomā un paaugstina vides aizsardzības līmeni;

4. uzskata, ka arī vietējās un reģionālās pašvaldības varētu piemērot minētās sistēmas un ka pārskatītajos tiesību aktos, kā arī dalībvalstu atbalsta pasākumos jāpievērš uzmanība gan mazo, gan lielo publiskā sektora organizāciju iespējām tās piemērot;

5. norāda, ka, neraugoties uz to, ka priekšlikums par EMAS sistēmu ietver sīki izstrādātus noteikumus, procedūras un prasības, tas vienlaikus atbilst subsidiaritātes un proporcionālītātes principiem (saskaņā ar kuriem īstenošana tiek nodota dalībvalstu vai vietējo un reģionālo pašvaldību pārziņā). Ekomarķējuma sistēma nav izslēdzoša, un tā var darboties paralēli valstu un reģionālām sistēmām, ja vien to pamatā ir stingri kritēriji;

6. uzskata, ka neviena no sistēmām, kuras balstās uz brīvprātīgu līdzdalību, nerada nevajadzīgu slogu – ekomarķējuma

7. uzskata, ka priekšlikumi atbilst Eiropas Komisijas stratēģijai, kas paredz uzlabot likumdošanas procesu (tiesību aktu vienkāršošanu un administratīvā sloga mazināšanu uzņēmumiem un valsts un pašvaldību iestādēm);

Regulas par EMAS pārskatīšanas mērķi

8. uzskata, ka EMAS regula ir lietderīgs instruments dažādām organizācijām, kas var gūt priekšrocības, to piemērojot dažādos veidos, piemēram, kaitējuma vides mazināšana, samazinot izmaksas (enerģija un atkritumu uzglabāšana), vides aizsardzības pasākumu tēla uzlabošana, pārliecība, ka tiek ievēroti tiesību akti vides jomā, efektīvāka darbība utt.;

9. atbalsta kvantitatīvu un novērtējamu mērķu izvirzīšanu virknei EMAS reģistrētu organizāciju piecus un desmit gadus pēc regulas stāšanās spēkā;

10. uzskata, ka mērķi būtu vieglāk sasniegt, ja dalībvalstīm tiktu izvirzīta prasība izvirzīt pašām savus mērķus EMAS reģistrēto organizāciju skaita palielināšanai;

11. stingri atbalsta nepieciešamību palielināt EMAS atpazīstamību, izmantojot visus pieejamos līdzekļus, jo, piemēram, Ziemeļvalstīs EMAS nav plaši pazīstama un to tikpat kā neizmanto publiskajā sektorā;

12. uzskata, ka regulas struktūrā ir jāņem vērā to organizāciju perspektīva, kas vēlas pieņemt EMAS. Minētajām organizācijām īpaši svarīgs ir jautājums par EMAS sistēmas struktūru, kas ir "noslēpta" priekšlikuma II pielikumā. Visvienkāršāk šo nepilnību būtu novērst, pārveidojot II pielikumu par atsevišķu pantu "EMAS sistēmas struktūra un prasības";

13. atbalsta ieteikumu, ka valstu un reģionālajām vides pārvaldības sistēmām būtu jāiegūst pilnīga vai daļēja EMAS atzišana, tādējādi organizācijām būtu vieglāk pāriet no šīm sistēmām un pievienoties EMAS. Tas piesaistītu EMAS sistēmai daudz potenciālu dalībnieku, kas vēlas reģistrēties EMAS un kuri jau tuvinās atbilstībai EMAS standartiem. Tādējādi tiktu uzlabota arī vietējo sistēmu ticamība, jo tās kļūtu par EMAS sistēmas daļu;

14. uzskata, ka Komisija varētu noteikt minimālās prasības attiecībā uz sistēmām, kas daļēji atbilst EMAS, lai netiktu piemēroti atsevišķi tādas vides aizsardzības pārvaldības sistēmas elementi, kuru vēl nevar definēt kā šādu sistēmu;

15. ierosina, ka minētās minimālās prasības varētu būt šādas: vides politika, saskaņā ar kuru uzņemšanas saistības nodrošināt pastāvīgu uzlabojumu; vides apskats, kurā precizēti organizācijas vides aizsardzības aspekti, kam ir būtiska ietekme uz vidi; atbilstība noteikumiem, kas iekļauti tiesību aktos vides jomā; mērķi, kas aptver būtiskus vides aspektus; vides aizsardzības programma vai rīcības plāns, kurā noteikti pienākumi, pasākumi un pasākumu, kas paredzēti vides mērķu sasniegšanai, īstenošanas grafiks; atbilstoši resursi vides programmas īstenošanai; iekšēja saziņa par vides aizsardzības pārvaldību organizācijas dažādos līmeņos; vides aizsardzības pārvaldības sistēmas ārējais audits;

16. uzskata, ka priekšlikuma IV pielikumā ietvertās pamatnostādnes par pārskatiem vides jomā ir jāpilnveido. Mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas darbojas pakalpojumu nozarē, tostarp vietējām organizācijām, nav iespēju aprēķināt vairākus paredzētos rādītājus, piemēram, izejvielu izmantošanas efektivitāti. Izmantoto izejmateriālu skaits un dažādība ir tik liela, ka datu vākšana, pat par visnozīmīgākajiem materiāliem, ir uzdevums, ko praktiski nav iespējams paveikt. Organizāciju ietekme uz bioloģisko daudzveidību arī neattiecas uz lielāko daļu MVU un publiskā sektora mazo organizāciju, tādēļ nevajadzētu ierosināt tādas pārskatu prasības, kas uz tiem nav attiecināmas;

17. uzskata, ka ir jādefinē arī veikuma vides jomā novērtējuma apjoms EMAS sistēmā ietilpstošajām organizācijām, kā arī atbilstošas prasības vides auditam dažādos analīzes līmeņos, proti, pirmajā (ražošana), otrajā (iepirkums) un trešajā (citi) līmenī. Visiem MVU un reģionālajām un vietējām pašvaldībām nav pieejama vides auditam nepieciešamā informācija, prasmes un zināšanas; lielākoties minētajām organizācijām ir jāpaļaujas uz ārējo konsultantu darbu;

18. pauž bažas par EMAS un ekomarķējuma sistēmas piemērošanas izmaksām valsts un pašvaldības iestādēm un privātuzņēmumiem; uzskata, ka līdzdalība abās sistēmās palielinātos, ja maksājumus atceltu vai samazinātu. Tomēr nepieciešams nošķirt

EMAS no ekomarķējuma sistēmas, jo izmaksu struktūra, ko katrā sistēmā piemēro organizācijām, kas piedalās, ir atšķirīga;

19. uzskata, ka jāsamazina administratīvais slogs uzņēmumiem, kas ievieš EMAS, tomēr birokrātijas samazināšana nedrīkst izraisīt to, ka valsts iestādes, patērētāji un organizācijas, kas varētu EMAS pievienoties, zaudē tai ticību;

Ekomarķējuma sistēma

20. uzskata, ka izvirzītie mērķi ir solis tālāk pareizajā virzienā – jo īpaši to var teikt par ekomarķējuma kritēriju izstrādes procesa pieejamību dažādām iesaistītajām pusēm, kā arī par pieņemšanas procesa saīsināšanu, kas dod iespēju jaunus produktus ātrāk iekļaut ekomarķējuma sistēmā;

21. aicina marķējumam pievienot vārdu “ES”, lai iedzīvotājiem būtu saprotams, ka ekomarķējums ir Eiropas Savienības iniciatīva;

22. pauž viedokli, ka kritēriju izstrādes saīsināta procedūra citās ekomarķējuma sistēmās ir lietderīga pieņemtajām produktu grupām, jo, piemēram “Gulbis” Ziemeļvalstīs un Vācijas “Zilais eņģelis” ir šajās valstīs tik plaši pazīstami zīmoli, ka tie varētu dot stimulu Kopienas ekomarķējumam;

23. atbalsta priekšlikumu par ikgadēju maksājumu atcelšanu tiem produktiem, kam piešķirts ekomarķējums, jo tādējādi tiktu likvidēta finansiāla barjera, kas daudzus MVU attur no iesaistīšanās sistēmā;

24. atzinīgi vērtē priekšlikumu, kurā izteikts aicinājums ieinteresētajām personām izstrādāt rokasgrāmatu, kas paredzēta iestādēm, kuras slēdz līgumus par publiskajiem iepirkumiem. Tas atvieglotu ekomarķējuma kritēriju iekļaušanu valsts un pašvaldību līgumslēdzēju iepirkuma procedūrās. Rokasgrāmata būtu lietderīgs atbalsts vietējo un reģionālo pārvaldes iestāžu darbā;

25. uzskata, ka iepriekšēja (*ex ante*) novērtējuma procedūra ir jāaglabā, lai nodrošinātu uzticēšanos marķējumam un tā ticamību. Kopienas ekomarķējums ir tāda marķējuma sistēma, kuras pamatā ir dzīves cikla novērtējums saskaņā ar ISO 14024, ko verificējusi trešā persona. Lai nodrošinātu ISO standartu ievērošanu, par marķējumu atbildīgajai iestādei jāveic gan iepriekšējs (*ex ante*) novērtējums, gan par novērtējums pēc izpildes (*ex post*) un jānoskaidro, vai attiecīgais produkts, kam tiek pieprasīts ekomarķējums, atbilst ekomarķējuma kritērijiem. Priekšlikums pāriet no novērtējuma uz reģistrēšanu un uzraudzību pēc izpildes nopietni apdraud uzticēšanos marķējumam un tā ticamību;

26. neatbalsta priekšlikumu, ka kritērijiem valstu vai reģionālās marķējuma sistēmās jābūt tikpat stingriem kā Kopienas ekomarķējuma kritērijiem tām produktu grupām, kurām ES ekomarķējuma kritēriji jau noteikti. Dažādu sistēmu ietvaros piemērojamo marķējuma prasību stingrība būtu jāvērtē atkarībā no konkrētajiem apstākļiem, kā arī vides un tirgus apstākļiem. Daudzi būtiski marķējuma faktori, piemēram, vides stāvoklis un vides ietekme uz veselību, dažādos ES reģionos ievērojami atšķiras;

27. uzskata, ka ir svarīgi, lai dalībvalstis un Komisija vairāk pūļu veltītu izpratnes veidošanai un informēšanai par ekomarķējumu. Šajā ziņā visefektīvākā metode būtu sadarbība ar tirgotājiem, jo no patērētāja viedokļa tieši tirdzniecības vietā

visbiežāk tiek pieņemts lēmums par produkta izvēli un iegādi, tādējādi veikaliem ir plašas iespējas šādu lēmumu ietekmēt.

28. uzskata – viens no prioritārajiem mērķiem ir panākt, ka pakāpeniski palielinās tādu patērētājiem piedāvāto produktu un pakalpojumu skaits, kas atbilst Kopienas ekomarķējuma piešķiršanas kritērijiem. Šis pieaugums jāsekmē, atbalstot centienus izstrādāt tādas produktu darināšanas metodes, kas nodrošina produktu atbilstību attiecīgajai produktu grupai noteiktajiem kritērijiem visā to dzīves ciklā. Tādēļ Komiteja iesaka kompetentajām iestādēm īstenot programmas, kas sekmē attīstību ekodizaina jomā (pamatojoties arī uz pastāvošajiem ekoloģiskajiem kritērijiem ekomarķējuma saņemšanai), atbalsta attiecīgās jomas uzņēmumus un izmēģinājuma projektus.

II. GROZĪJUMU PRIEKŠLIKUMI

1. grozījums

EMAS regula

7. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
7. pants – Uz mazām organizācijām attiecināma atruna 1. Kompetentās iestādes pēc mazas organizācijas pieprasījuma pagarina tai 6. panta 1. punktā minēto trīs gadu intervālu līdz pieciem gadiem vai 6. panta 2. punktā minēto viena gadu intervālu līdz diviem gadiem, ja ir izpildīti visi sekojošie nosacījumi: a) nav apdraudējuma videi, b) organizācija neplāno veikt darbības izmaiņas vides pārvaldības sistēmā un c) nav būtisku vietēja mēroga problēmu vides jomā. 2. Lai iegūtu 1. punktā minēto pagarinājumu, attiecīgā organizācija iesniedz pieprasījumu kompetentajai iestādei, kas reģistrējusi šo organizāciju, un iesniedz pierādījumus, ka atrunas piemērošanas nosacījumi ir izpildīti. 3. Organizācijas, uz kurām attiecināma 1. punktā minēto pagarinājumu līdz diviem gadiem, katru gadu, kad tās ir atbrīvotas no pienākuma nosūtīt apstiprinātu pārskatu par veikumu vides jomā, nosūta kompetentajai iestādei neapstiprinātu pārskatu par veikumu vides jomā.	7. pants – Uz mazām organizācijām attiecināma atruna 1. Kompetentās iestādes pēc mazas organizācijas pieprasījuma pagarina tai 6. panta 1. punktā minēto trīs gadu intervālu līdz pieciem gadiem vai 6. panta 2. punktā minēto viena gadu intervālu līdz diviem gadiem, ja ir izpildīti visi sekojošie nosacījumi: a) nav apdraudējuma videi, b) organizācija neplāno veikt darbības izmaiņas vides pārvaldības sistēmā un c) nav būtisku vietēja mēroga problēmu vides jomā. 2. Lai iegūtu 1. punktā minēto pagarinājumu, attiecīgā organizācija iesniedz pieprasījumu kompetentajai iestādei, kas reģistrējusi šo organizāciju, un iesniedz pierādījumus, ka atrunas piemērošanas nosacījumi ir izpildīti. 3. Organizācijas, uz kurām attiecināma 1. punktā minēto pagarinājumu līdz diviem gadiem, katru gadu, kad tās ir atbrīvotas no pienākuma nosūtīt apstiprinātu pārskatu par veikumu vides jomā, nosūta kompetentajai iestādei neapstiprinātu pārskatu <u>4. Organizācijās, kurām 6. panta 1. punktā minētais pagarinājums piešķirts līdz pat pieciem gadiem, atbilstoši tiek pielāgots arī audita cikls.</u>

P a m a t o j u m s

Pašreizējā redakcijā apdraudēts EMAS-III regulā izvirzītais mērķis samazināt slogu, it īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, jo, no vienas puses, būs atļauts pagarināt validācijas ciklu līdz pieciem gadiem, bet, no otras puses, saglabāts obligātais trīs gadu audita cikls. Minētie cikli ir savstarpēji jāsaskaņo.

2. grozījums

Ekomarķējuma regula**9. panta 4. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
9. pants – Vides audits	9. pants – Vides audits
4. Attiecīgā kompetentā iestāde divu mēnešu laikā pēc reģistrācijas pieteikuma saņemšanas izskata 2. punktā minētos dokumentus. Ja visi vajadzīgie dokumenti ir iesniegti, kompetentā iestāde katram produktam piešķir reģistrācijas numuru.	4. Attiecīgā kompetentā iestāde divu mēnešu laikā pēc reģistrācijas pieteikuma saņemšanas izskata 2. punktā minētos dokumentus. Ja visi vajadzīgie dokumenti ir iesniegti un kompetentā iestāde <u>tos pārbaudījusi</u> , katram produktam piešķir reģistrācijas numuru.

P a m a t o j u m s

Saskaņā ar Starptautiskās standartizācijas organizācijas noteiktajām prasībām kompetentai iestādei vispirms jāpārbauda, vai ekomarķējuma piešķiršanai izvirzītais produkts atbilst ekomarķējuma kritērijiem. Priekšlikums pārbaudi aizstāt ar reģistrāciju un veikt ex post kontroli nopietni apdraud marķējuma ticamību (izlases pārbaudes nav pietiekamas).

3. grozījums

EMAS regula**43. panta 2. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Komisija uztur un dara publiski pieejamu: a) vides verificētāju un EMAS reģistrēto organizāciju reģistru; b) elektronisku datubāzi, kurā iekļautas vides deklarācijas un pārskati par veikumu vides jomā.	2. Komisija uztur un dara publiski pieejamu: a) vides verificētāju un EMAS reģistrēto organizāciju reģistru; b) elektronisku datubāzi, kurā iekļautas vides deklarācijas un pārskati par veikumu vides jomā; c) <u>datubāzi, kurā apkopoti paraugprakses piemēri, kas atspoguļo EMAS darbību dažādās vides aizsardzības jomās (piem., enerģija, atkritumi, iepirkums, saziņa).</u>

P a m a t o j u m s

EMAS ieviešanas ietekmi varētu palielināt, nodrošinot viegli lietojamu rokasgrāmatu, kurā būtu ietverti EMAS reģistrēto organizāciju sasniegumi dažādās vides aizsardzības jomās (atkritumi, enerģija, iepirkums utt.). Organizāciju pievienošanos EMAS sistēmai varētu veicināt arī paraugprakses piemēri, tostarp izmaksu samazināšana.

4. grozījums

EMAS regula**39. panta 2. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Neskarot Kopienas tiesību aktus, īpaši tiesību aktus konkurētspējas, nodokļu un valsts atbalsta jomā, dalībvalstis vajadzības gadījumā veic pasākumus, lai sekmētu organizāciju reģistrāciju EMAS vai to palikšanu reģistrā. Šos pasākumus īsteno vienā no diviem iespējamiem veidiem: a) kā normatīvus atvieglojumus, kuru rezultātā EMAS reģistrētu organizāciju uzskata par atbilstošu konkrētām tiesiskām prasībām vides jomā, kuras noteiktas ar citu juridisku instrumentu palīdzību un uz kuriem norādījušas kompetentās iestādes;	2. Neskarot Kopienas tiesību aktus, īpaši tiesību aktus konkurētspējas, nodokļu un valsts atbalsta jomā, dalībvalstis vajadzības gadījumā veic pasākumus, lai sekmētu organizāciju reģistrāciju EMAS vai to palikšanu reģistrā. Šos pasākumus īsteno vienā no diviem iespējamiem veidiem: a) kā normatīvus atvieglojumus, (<u>piemēram, ilgāks vides atļauju termiņš un mazāk stingras prasības attiecībā uz informāciju, kas sniedzama, lai apliecinātu atbilstību atļaujas saņemšanai</u>), kuru rezultātā EMAS reģistrētu organizāciju uzskata par atbilstošu konkrētām tiesiskām prasībām vides jomā, kuras noteiktas ar citu juridisku instrumentu palīdzību un uz kuriem norādījušas kompetentās iestādes;

P a m a t o j u m s

Tiesību aktos ir jāietver nepārprotama norāde, ka EMAS organizācijas saņems publisko iestāžu atbalstu arī jautājumos, kas saistīti ar vides atļaujām.

5. grozījums

EMAS regula**45. panta 1. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Dalībvalstis var iesniegt Komisijai rakstisku pieprasījumu atzīt par atbilstošām attiecīgajām prasībām šajā regulā tās esošās vides pārvaldības sistēmas vai to daļas, kas ir sertificētas atbilstīgi attiecīgām sertifikācijas procedūrām, kuras atzītas valsts vai reģionālā līmenī.	1. Dalībvalstis <u>un organizācijas, kas koordinē valsts vai reģionālās vides pārvaldības sistēmas</u>, var iesniegt Komisijai rakstisku pieprasījumu atzīt par atbilstošām attiecīgajām prasībām šajā regulā tās esošās vides pārvaldības sistēmas vai to daļas, kas ir sertificētas atbilstīgi attiecīgām sertifikācijas procedūrām, kuras atzītas valsts vai reģionālā līmenī.

P a m a t o j u m s

Priekšlikuma 39. pantā minētās tiesības jāpiešķir ne tikai dalībvalstīm vien, jo iestādes, kas nodarbojas ar vietējo vides aizsardzības pārvaldības sistēmu pārraudzīšanu, pārzina šīs sistēmas vislabāk un tādējādi var iesniegt pamatotus priekšlikumus par atbilstību EMAS.

6. grozījums

EMAS regula**4. panta 5. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
4. pants – Reģistrācijas sagatavošana	4. pants – Reģistrācijas sagatavošana
5. Organizācijas iesniedz materiālus vai dokumentārus pierādījumus, kas apliecina, ka organizācija ievēro visas konstatētās, spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā. Organizācijas no kompetentās izpildiestādes vai izpildiestādēm var pieprasīt paziņojumu par atbilstību saskaņā ar 33. panta 5. punktu. Arī uz organizācijām, kas atrodas ārpus Kopienas teritorijas, attiecas tās spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā, kuras piemēro līdzīgām organizācijām dalībvalstīs, kurās šīs organizācijas plāno iesniegt pieteikumu.	5. Organizācijas iesniedz materiālus vai dokumentārus pierādījumus, kas apliecina, ka organizācija ievēro visas konstatētās, spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā. Organizācijas no kompetentās izpildiestādes vai izpildiestādēm var pieprasīt paziņojumu par atbilstību saskaņā ar 33. panta 5. punktu. Arī uz organizācijām, kas atrodas ārpus Kopienas teritorijas, attiecas tās spēkā esošās tiesiskās prasības vides jomā, kuras piemēro līdzīgām organizācijām dalībvalstīs, kurās šīs organizācijas plāno iesniegt pieteikumu.

Pamatojums

Iespēja no kompetentajām iestādēm iegūt atbilstības pierādījumu nozīmētu, ka sistēma tiek būtiski mainīta, un tā ir pretrunā principam, ka EMAS ir "pārbaudīta" personiskās atbildības sistēma. Šāda iespēja ievērojami mazina arī iestāžu priekšrocības, kuras tām sniedz EMAS. Proti, EMAS nemazinātu birokrātiju un administratīvo slogu, bet gan, tieši pretēji, to radītu. Vairs nebūtu iespējams attaisnot EMAS reģistrēto organizāciju atbalstīšanu, aizstājot noteikumus un samazinot reģistrācijas maksas, un tiktu zaudēts svarīgs stimuls organizācijām reģistrēties dalībai EMAS.

7. grozījums

EMAS regula**7. panta 1. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
7. panta – Uz mazām organizācijām attiecināma atruna	7. pants – Uz mazām organizācijām attiecināma atruna
1. Kompetentās iestādes pēc mazas organizācijas pieprasījuma pagarina tai 6. panta 1. punktā minēto trīs gadu intervālu līdz pieciem gadiem vai 6. panta 2. punktā minēto viena gadu intervālu līdz diviem gadiem, ja ir izpildīti visi sekojošie nosacījumi: a) nav apdraudējuma videi, b) organizācija neplāno veikt darbības izmaiņas vides pārvaldības sistēmā un c) nav būtisku vietēja mēroga problēmu vides jomā.	1. Kompetentās iestādes Vides verificētājs pēc mazas organizācijas pieprasījuma pagarina tai 6. panta 1. punktā minēto trīs gadu intervālu līdz pieciem gadiem vai 6. panta 2. punktā minēto viena gadu intervālu līdz diviem gadiem, ja ir izpildīti visi sekojošie nosacījumi: a) nav apdraudējuma videi, b) organizācija neplāno veikt darbības izmaiņas vides pārvaldības sistēmā un c) nav būtisku vietēja mēroga problēmu vides jomā.

Pamatojums

Formālas procedūras veikšana kompetentajā iestādē, lai pagarinātu validācijas ciklu, rada nevajadzīgu birokrātisko slogu un negatīvi ietekmē MVU. Līdz šim validācijas ciklu pagarināja bez īpaša pieprasījuma iesniegšanas, uzņēmumam panākot tiešu vienošanos ar vides verificētāju. Līdzšinējā procedūra ir izrādījusies efektīva un atspoguļo arī faktu, ka vides verificētājam ir vislabākā izpratne par uzņēmumā valdošajiem apstākļiem.

8. grozījums

EMAS regula**28. panta 1. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	Grozījums
28. pants –	28. pants
Akreditēšana	Akreditēšana
1. Akreditācijas iestādes, ko dalībvalstis ieceļ saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 765/2008 4. pantu, saskaņā ar šo regulu ir atbildīgas par vides verificētāju akreditāciju un viņu veikto darbību uzraudzību.	1. Akreditācijas iestādes, ko dalībvalstis, ievērojot kompetenču sadalījumu katrā dalībvalstī, ieceļ saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 765/2008 4. pantu, saskaņā ar šo regulu ir atbildīgas par vides verificētāju akreditāciju un viņu veikto darbību uzraudzību.

P a m a t o j u m s

Regulas (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93, 11. apsvērumā teikts:

“(11) Vienota valsts akreditācijas struktūra būtu jāizveido, neskarot funkciju piešķiršanu dalībvalstīm.”

9. grozījums

EMAS regula**12. panta 2. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
12. pants – Pienākumi saistībā ar reģistrācijas procesu	12. pants – Pienākumi saistībā ar reģistrācijas procesu
2. Kompetentās iestādes izveido un uztur attiecīgajā dalībvalstī reģistrēto organizāciju reģistru, kā arī elektroniski glabā šo organizāciju vides deklarācijas vai pārskatus par veikumu vides jomā, katru mēnesi veicot reģistra atjaunināšanu.	2. Kompetentās iestādes izveido un uztur attiecīgajā dalībvalstī reģistrēto organizāciju reģistru, kā arī elektroniski glabā šo organizāciju <u>pēdējā laikā iesniegtās</u> vides deklarācijas vai pārskatus par veikumu vides jomā, katru mēnesi veicot reģistra atjaunināšanu.
Reģistrs ir publiski pieejams tīmekļa vietnē.	Reģistrs ir publiski pieejams tīmekļa vietnē.

P a m a t o j u m s

Runājot par vides deklarāciju vai pārskatu par veikumu vides jomā, jāprecizē, ka runa ir par pēdējā laikā iesniegtām vides deklarācijām vai pārskatiem par veikumu vides jomā.

Turklāt ir dažas organizācijas, kas piekļuvi vides deklarācijām nodrošina pēc pieprasījuma (kā paredzēts 6. panta 3. punktā), lai varētu izveidot ieinteresēto personu reģistru, bet šīs organizācijas nevēlas publiskot savas deklarācijas bez iepriekšēja pieprasījuma.

Organizācijām nevajadzētu pieprasīt internetā publiskot vides deklarāciju vai ziņojumu par veikumu vides jomā, tādējādi nodrošinot piekļuvi minētajiem dokumentiem bez iepriekšēja pieprasījuma. Šādu pakalpojumu varētu sniegt kompetentās iestādes, proti, pēc pieprasījuma nodrošinot iespēju iepazīties ar ikvienas organizācijas attiecīgajiem dokumentiem. Savukārt minētās organizācijas varētu pieprasīt informāciju par reģistru, kurā apkopoti šādu pieprasījumu iesniedzēji.

10. grozījums

EMAS regula

14. panta 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
14. pants – Organizāciju svītrosana no 3. Reģistrētu organizāciju attiecīgi uz laiku vai pavisam svītro no reģistra, ja viena mēneša laikā pēc attiecīgas prasības kompetentā iestāde no minētās organizācijas nav saņēmusi turpmāk minēto: a) vides deklarāciju apstiprinātas atjauninātās redakcijas, pārskatu par veikumu vides jomā vai parakstītu 24. panta 9. punktā minēto deklarāciju; b) organizācijas aizpildītu veidlapu, kurā ir vismaz obligāti sniedzamā informācija, kas noteikta VI pielikumā.	14. pants – Organizāciju svītrosana no reģistra uz laiku vai pavisam 3. Reģistrētu organizāciju attiecīgi uz laiku vai pavisam svītro no reģistra, ja trīs mēnešu vienu mēneša laikā pēc attiecīgas prasības kompetentā iestāde no minētās organizācijas nav saņēmusi turpmāk minēto: a) vides deklarāciju apstiprinātas atjauninātās redakcijas, pārskatu par veikumu vides jomā vai parakstītu 24. panta 9. punktā minēto deklarāciju; b) organizācijas aizpildītu veidlapu, kurā ir vismaz obligāti sniedzamā informācija, kas noteikta VI pielikumā.

P a m a t o j u m s

Trūkstošo dokumentu iesniegšanas termiņš būtu jāpagarina līdz trim mēnešiem, sākot no pieprasījuma datuma, lai organizācijām dotu laiku dokumentus sagatavot un, ja nepieciešams, apstiprināt. Jāņem vērā arī tas, ka dokumentu apstiprināšana ir atkarīga no verificētāja pieejamības.

Briselē, 2009. gada 12. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas Atzinums “Pārrobežu veselības aprūpe”

(2009/C 120/12)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka pacientu mobilitāte nedrīkst radīt ekonomiskus vai finansiālus draudus ES valstu veselības aprūpes sistēmām;
- uzskata, ka īpaša uzmanība jāvelta robežreģionu pārrobežu sadarbībai veselības aprūpes jomā;
- norāda, ka jānodrošina līdzsvars starp Eiropas līmeņa sadarbības turpmāko paplašināšanu, kuras lietderību atzīst visas iesaistītās puses, un subsidiaritātes principu;
- uzskata, ka jāveic pasākumi, lai Kopienas tiesību aktos nostiprinātās tiesības varētu izmantot arī tās pacientu grupas, kas ir vairāk apdraudētas un kurām vajadzīga aizsardzība;
- iesaka noteikt, ka pacientu piederības dalībvalstīm ir neierobežotas tiesības ieviest vispārēju sistēmu iepriekšējas atļaujas saņemšanai, ja medicīnas aprūpe paredzēta kādas citas dalībvalsts slimnīcā;
- uzskata, ka komiteja, kas palīdzēs Komisijai ieviest direktīvu, jāveido, ņemot vērā vietējā un reģionālā līmeņa speciālās zināšanas. Šajā darbā būtu jāiesaista Reģionu komiteja.

Ziņotājs : Karsten Uno Petersen (DK/PSE), Dienviddānijas reģiona padomes loceklis

Atsauces dokuments

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pacienta tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē

COM(2008) 414 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes

1. atzinīgi vērtē faktu, ka izstrādāts priekšlikums direktīvai, lai panāktu juridisko noteiktību tādā jomā kā pacientu tiesības uz veselības aprūpi atbilstoši EKT judikatūrai un nodrošinātu minēto tiesību plašāku un efektīvāku izmantošanu;

2. pauž cerību, ka tiks ievērots EK dibināšanas līguma 152. pants, kas nosaka, ka veselības aizsardzība ir valstu kompetences jomā, un atgādina, ka galvenokārt dalībvalstis ir atbildīgas par veselības aprūpes politiku;

3. atzinīgi vērtē un atbalsta viedokli, ka veselība ir visiem cilvēkiem svarīga vērtība, kas jāaizsargā dalībvalstīs, ES līmenī un arī visā pasaulē, īstenojot efektīvu un pārredzamu politiku un pasākumus. Komisijai tāpēc jānodrošina, ka par veselības aizsardzību un veselības aprūpi atbildīgās vietējās un reģionālās pašvaldības ir iesaistītas ES līmeņa sadarbībā veselības aprūpes un medicīnas pakalpojumu jomā;

4. norāda, ka pakalpojumu brīva aprīte un sabiedrības veselība ir jomas, kurās dalībvalstīm un Kopienai ir dalīta kompetence. Tādēļ ir svarīgi izvērtēt, vai, izstrādājot priekšlikumus tiesību aktiem šajās jomās, ir ievērots subsidiaritātes princips;

5. uzsver arī, ka jānošķir personu (proti, pacientu) brīva pārvietošanās un pakalpojumu brīva aprīte, uz kuru attiecas tiesību akti par iekšējo tirgu. Ņemot vērā, ka veselība ir vispārējās nozīmes jautājums, RK ieilst pret iekšējā tirgus noteikumu attiecināšanu uz veselības aprūpi. Dalībvalstīm un, vajadzības gadījumā, vietējām un reģionālajām pašvaldībām jāļauj reglamentēt veselības aprūpi, lai nodrošinātu tās kvalitāti un pieejamību finanšu iespēju robežās;

6. secina, ka ekonomiskā līdzsvara nodrošināšana veselības aprūpes jomā ir un tai arī turpmāk jābūt dalībvalstu pārziņā. Ierosinātās direktīvas radītās sekas varētu būt ļoti tālejošas, īpaši vietējā līmenī, piemēram, robežreģionos un mazākās dalībvalstīs. Pacientu mobilitāte nedrīkst radīt ekonomiskus vai finansiālus draudus ES valstu veselības aprūpes sistēmām;

7. aicina Komisiju, kas priekšlikumā direktīvai veselības aprūpes pakalpojumus pielīdzina citiem pakalpojumiem, par

galveno kritēriju neizvēlēties saimniecisko labumu. Komisijai būtu jāizmanto tādi kritēriji, kuros galvenā uzmanība pievērsta iedzīvotāju veselībai, svarīga nozīme veselības uzlabošanā ir arī profilakses pasākumiem, ārstēšanas norisei un dzīves kvalitātei;

8. uzskata, ka īpaša uzmanība jāvelta robežreģionu pārrobežu sadarbībai veselības aprūpes jomā. Ļoti svarīgi ir arī atbalstīt veselības aprūpes politikas pasākumu izstrādi un sabiedrības veselības uzlabošanu tajās ES dalībvalstīs, kurās tas visvairāk vajadzīgs, lai izlīdzinātu iedzīvotāju veselības stāvokļa atšķirības, novērstu ES pastāvošo nevienādību un minētās valstis pakāpeniski tuvotos visaugstākajam līmenim, kas sasniegts citās ES dalībvalstīs;

9. uzskata arī, ka jaunā iniciatīva nedrīkst apdraudēt dalībvalstu pasākumus un noteikumus, kas pacientiem nodrošina augstu drošības līmeni, kā arī noteikumus par pacientu tiesībām;

10. atzīmē, ka priekšlikumā direktīvai noteiktās pacientu tiesības galvenokārt attiecas uz pacientiem robežreģionos un uz pacientiem, kuriem sniedz plānveida medicīnisko aprūpi. Tomēr minēto pacientu tiesības nedrīkst būt svarīgākas nekā citu pacientu tiesības, piemēram, to pacientu, kuriem nepieciešama neatliekama medicīniskā palīdzība un kuri veido pašu lielāko pacientu grupu;

Dalībvalstu atbildība

11. norāda, ka jānodrošina līdzsvars starp Eiropas līmeņa sadarbības turpmāko paplašināšanu, kuras lietderību atzīst visas iesaistītās puses, un subsidiaritātes principu, kas paredz, ka dalībvalstis vai dažos gadījumos vietējās un reģionālās pašvaldības atbild par to, lai veselības aprūpes sistēmas darbotos efektīvi. Komiteja norāda, ka priekšlikumā direktīvai jāprecizē tie noteikumi, kurus dalībvalstis nevarēs ievērot, neveicot vairākus pielāgojumus veselības aprūpes un sociālās nodrošināšanas sistēmā; jāprecizē arī, vai tik tālejošas prasības atbilst subsidiaritātes principam;

12. šajā sakarā norāda, ka Reģionu komitejas subsidiaritātes uzraudzības tīkls ⁽¹⁾ pēc apspriešanās ar tīkla dalībniekiem izstrādājis ziņojumu par priekšlikumu direktīvai. Minētajā ziņojumā arī uzsvērts, ka priekšlikums direktīvai var apdraudēt izveidotos tiesiskos mehānismus, kas regulē par veselības aprūpes pakalpojumiem atbildīgo vietējo un reģionālo pašvaldību darbību;

⁽¹⁾ Ziņojums saistībā ar subsidiaritātes uzraudzības tīkla apspriešanos par priekšlikumu direktīvai par pacienta tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē (<http://subsidiarity.cor.europa.eu>).

13. uzskata, ka ne tikai jāaizsargā Kopienas tiesību aktos nostiprinātās iedzīvotāju tiesības un iedzīvotāji par tām ir jāinformē, bet arī lielāka uzmanība jāvelta iespējām nodrošināt tādu reaģēt spējīgu un pieejamu sistēmu, kas visām pacientu grupām ļauj izmantot tām paredzētās tiesības un iespējas. Jānodrošina, ka Kopienas tiesību aktos nostiprinātās tiesības var izmantot arī tās pacientu grupas, kas ir vairāk apdraudētas un kurām vajadzīga aizsardzība. Tie ir, piemēram, vecāki cilvēki ar sliktām svešvalodu zināšanām vai pacienti, kas nav mobili fiziskas vai psihiskas nespējas dēļ. Tāpat arī jāapspriež, vai pacientu piederības dalībvalstīs kompetentajai iestādei jāapmaksā ceļa un uzturēšanās izdevumi aprūpes laikā, ņemot vērā, ka kopējās izmaksas aprūpes laikā nedrīkst pārsniegt aprūpes izmaksas piederības dalībvalstī;

14. piekrist viedoklim, dalībvalstis vai dažos gadījumos vietējās un reģionālās pašvaldības atbild par to, lai veselības aprūpes sistēmas darbotos efektīvi, un tām jāievēro šādi pamatprincipi: universāluma, kvalitatīvas aprūpes pieejamības, vienlīdzības un solidaritātes princips, kā arī veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes un drošības standarti. Svarīgi ir arī veikt šādus pasākumus:

- izveidot regulatīvus instrumentus, kas ļauj nodrošināt un pārraudzīt standartu ievērošanu;
- ārstēšanas un veselības aprūpes procesā sniegt pacientiem (pamatota lēmuma pieņemšanai) nepieciešamo informāciju;
- izveidot sistēmu pacientu sūdzību izskatīšanai;
- garantēt veselības aizsardzības nozarē nodarbināto personu civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu;
- rūpīgi aizsargāt personas datus;
- nepieļaut pacientu diskrimināciju neatkarīgi no tā, kuras ES dalībvalsts iedzīvotāji viņi ir.

Minētās jomas ir īpaši svarīgas, lai veselības aprūpes sistēmas darbotos labi, un tām arī turpmāk jābūt dalībvalstu vai dažos gadījumos vietējo un reģionālo pašvaldību kompetencē. Priekšlikums direktīvai nedrīkst būt uz saskaņošanu vērsta iniciatīva;

Šajā sakarā atbildība par kvalitātes standartu noteikšanu ir dalībvalstīm vai atsevišķos gadījumos attiecīgajām teritoriālajām iestādēm, un ES iestādēm nav nekādu šķēršļu, lai izstrādātu priekšlikumus minēto kritēriju standartizēšanai un sadarbības veicināšanai, izveidojot references tīklus un pakalpojumus;

15. atzinīgi vērtē priekšlikumu, ka veselības aprūpes pakalpojumi sniedzami atbilstoši ārstniecības dalībvalsts noteikumiem un procedūrām;

Nosūtīšana ārstēšanai un ES dalībvalstu veselības aprūpes sistēmu resursi

16. atzinīgi vērtē ierosinājumu saglabāt pacienta piederības valsti izveidotās administratīvās procedūras nosūtīšanai uz slimnīcu un nosūtīšanai pie speciālista, ja vien tās nav diskriminējošas un nekavē pakalpojumu brīvu apriti;

17. atzinīgi vērtē faktu, ka priekšlikumā direktīvai uzsvērts — dalībvalstīs nav jāatceļ tur pieņemtie nosacījumi, atbilstības kritēriji un reglamentējošās vai administratīvās procedūras, kas attiecas uz citā dalībvalstī sniegtu veselības aprūpes pakalpojumu izmantošanu un apmaksu, piemēram, tas nozīmē, ka ģimenes ārstam ir tiesības nosūtīt pacientu pie speciālista;

18. iesaka noteikt, ka pacientu piederības dalībvalstīm ir neierobežotas tiesības ieviest vispārēju sistēmu iepriekšējas atļaujas saņemšanai, ja medicīnas aprūpe paredzēta kādas citas dalībvalsts slimnīcā. Tādas sistēmas ļaus plānot, lai nodrošinātu veselības aizsardzības sistēmu efektivitāti, un novērst problēmas, ko rada būtiskas pacientu skaita izmaiņas. Vienlaicīgi mazināsies risks, ka pacientu pieplūdums varētu izjaukt veselības aprūpes sistēmu ekonomisko līdzsvaru un stabilitāti vai ierobežot plānošanas iespējas, proti, resursu plānošanu, efektivitātes paaugstināšanu un pakalpojumu pieejamību. Komisijas direktīvā jāiekļauj kritēriji attiecībā uz gadījumiem, kad piederības dalībvalsts var atteikties atļauju, jo bez jebkādiem noteiktiem kritērijiem visa direktīva var zaudēt jēgu. Vispārēja sistēma iepriekšējas atļaujas saņemšanai paplašinās ārstniecības dalībvalsts iespējas saņemt atlīdzību par sniegtajiem medicīnas pakalpojumiem. Visbeidzot, šāda sistēma ļaus vēlt vislielāko uzmanību tieši pacientu ārstēšanai, piemēram, lai pēc ārstēšanas varētu veikt profesionālus rehabilitācijas pasākumus;

19. norāda, ka, nodalot stacionāras ārstēšanas un veselības aprūpes pakalpojumus, kuru saņemšanai uzturēšanās slimnīcā nav nepieciešama, varētu rasties problēmas, jo ārstēšanas formas dažādās valstīs ir atšķirīgas. Tādēļ stacionāri sniegto pakalpojumu noteikšanai vajadzētu būt dalībvalstu vai dažos gadījumos vietējo un reģionālo pašvaldību kompetencē. Minētie pakalpojumi jānosaka, ņemot vērā jaunākās atziņas un attīstības tendences, kā arī vietējos un reģionālos apstākļus;

20. aicina izstrādāt pasākumus, lai vienā dalībvalstī neizmantotie resursi un veselības aprūpes iespējas būtu pieejamas pacientiem citās dalībvalstīs. Tomēr tam jānotiek, nepieļaujot medicīnas un veselības aprūpes resursu, tajā skaitā personāla, nelīdzsvarotu sadalījumu ne vien dalībvalstī, bet arī starp dalībvalstīm; tas varētu rasties, piemēram, atšķirīgas atalgojuma sistēmas dēļ;

21. secina, ka veselības pakalpojumu sniegšana pacientiem no citām dalībvalstīm nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt attiecīgās valsts pienākumu un iespējas nodrošināt veselības aprūpi saviem iedzīvotājiem;

22. visumā par vajadzīgu atzīst ieceri izveidot kontaktcentrus, kuru vienīgais uzdevums būs sniegt pacientiem informāciju par viņu tiesībām saņemt pārrobežu veselības aprūpes pakalpojumus, šādā veidā nodrošinot iedzīvotājiem lietderīgu informāciju par viņu tiesībām. Kontaktcentru pienākumu izpilde būtu jānodrošina, izmantojot jau izveidotās struktūras, ja tādas pastāv. Paredzēts, ka šiem kontaktcentriem nebūs juridiskas personas statusa, bet tie būs pacientu informēšanas centri;

Ārstniecības izdevumu atmaksāšana

23. atbalsta ierosinājumu, ka pārrobežu veselības aprūpes gadījumā pacienti atlīdzību var saņemt tikai par tādiem veselības aprūpes pakalpojumiem, kurus kompensē piederības dalībvalsts sociālās nodrošināšanas sistēma. Komiteja atzinīgi vērtē arī Komisijas priekšlikumu par to, lai pacienti, izmantojot pārrobežu veselības aprūpes pakalpojumus, nevarētu gūt papildu finansiālu labumu;

24. norāda, ka attiecīgajam veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējam dalībvalstī jāsaņem atlīdzība par visiem ar ārstniecību saistītajiem faktiskajiem izdevumiem. Piederības dalībvalsts sedz ārstniecības izdevumus tikai tādā apmērā, kāds par identisku vai līdzīgu veselības aprūpi tiktu nodrošināts piederības dalībvalstī, nepārsniedzot saņemtās veselības aprūpes faktiskās izmaksas. Visas pārējās papildu izmaksas sedz pacients;

25. norāda, ka atlīdzības saņemšana praksē bieži vien ir ļoti sarežģīta un tādēļ aicina noteikt, ka dalībvalstīm ir tiesības veikt pasākumus, lai vienkāršotu vai nodrošinātu ārstniecības izdevumu apmaksu. Tās var būt, piemēram, sociālās nodrošināšanas struktūru un medicīnisko pakalpojumu sniedzēju vai arī pašu dalībvalstu vienošanās, kā arī pasākumi, kas ļauj panākt, ka apmaksu veic pats pacients;

26. rosina precizēt iedzīvotāju tiesības, kas noteiktas priekšlikumā direktīvai par pacienta tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē un arī Regulā 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu;

Sadarbība veselības aprūpes jomā

27. aicina priekšlikumā direktīvai iekļaut tikai ar pacientu tiesībām tiešā veidā saistīto jomu tiesisko regulējumu;

28. norāda, ka dalībvalstis izstrādā un pieņem tiesību aktus, kas attiecas uz medikamentiem, un Kopienas tiesību akti nedrīkst apdraudēt augstos pacientu drošības standartus, kurus dalībvalstis noteikušas receptu un medikamentu jomā. Saskaņošanas centieni nedrīkst ierobežot dalībvalstu iespējas regulēt

medikamentu tirgu, lai pacientiem nodrošinātu pēc iespējas augstāku aizsardzības līmeni, kā arī ekonomisko līdzsvaru un medikamentu iegādei piešķirto publisko līdzekļu pārvaldību;

29. atbalsta dalībvalstu pūliņus, kas virzīti uz to, lai veselības aprūpes sistēmās izveidotu tīklus, kuri nodrošinātu sadarbību gadījumos, kad vajadzīga specializēta un sevišķi dārga medicīniskā aprūpe. Sadarbība gadījumos, kad vajadzīga īpaša ārstēšana, radītu pievienoto vērtību un veicinātu inovāciju, kvalitāti un resursu efektīvu izmantošanu. Minēto tīklu darbību tomēr nav jācenšas saskaņot, un uz tiem nav jāattiecinā noteikumi, kas jāievēro īpaši sarežģītos ārstēšanas gadījumos;

30. norāda, ka Komisijas ierosme veidot informācijas un saziņas sistēmas, kuras var izmantot vairākās dalībvalstīs (savstarpējā saderība), nedrīkst kavēt pasākumus, ko šajā jomā jau īsteno dalībvalstis. Atzinīgi jāvērtē fakts, ka Komisijas ierosinātie pasākumi atspoguļo tehnisko attīstību, ievēro personas datu aizsardzības prasības un paredz izstrādāt savstarpējai saderībai vajadzīgos standartus un terminoloģiju;

31. tāpēc uzskata, ka strukturēta un koordinēta Eiropas līmeņa sadarbība pieredzes apmaiņas, zinātnības tālāknodošanas, pētniecības un ārstniecības tehnoloģiju izstrādes jomā var nodrošināt dalībvalstīm būtisku pievienoto vērtību. Tomēr šāda sadarbība nav jāsašķir vai jāregulē;

32. uzskata, ka ticamu datu un kvalitatīvi augstvērtīgas informācijas pieejamībai ir īpaša nozīme. Tomēr datu apkopošanai būtu galvenokārt jāizmanto dalībvalstīs jau pieejamie dati;

Vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšana

33. atgādina, ka daudzās dalībvalstīs veselības aprūpes plānošana, vadība, īstenošana un pilnveidošana notiek vietējā un reģionālajā līmenī, kas ir iedzīvotājiem vistuvākais līmenis, un tāpēc vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga nozīme un īpašas zināšanas veselības aprūpes nodrošināšanā;

34. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības jāiesaista Eiropas Kopienas darbībā un pasākumos;

35. aicina arī dalībvalstis noteikt kārtību vietējo un reģionālo pašvaldību savlaicīgai iesaistīšanai Eiropas tiesību aktu izstrādē veselības aprūpes jomā;

36. uzskata, ka komiteja, kas palīdzēs Komisijai ieviest direktīvu, jāveido, ņemot vērā vietējā un reģionālā līmeņa speciālās zināšanas. Šajā darbā būtu jāiesaista Reģionu komiteja.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

Pirmais apsvērums

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,	ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā <u>152.</u> , 95. <u>un 16.</u> pantu,

P a m a t o j u m s

Kā uzsver ziņotājs atzinuma 2. punktā un kā norādīts Komisija direktīvas priekšlikuma pirmajā apsvērumā, augsta cilvēku veselības aizsardzības līmeņa nodrošināšana saskaņā ar EKDL 152. pantu veido šā direktīvas priekšlikuma politisko leģitimitāti. Turklāt jāuzsver, kas veselības aprūpē liela nozīme ir vispārējas tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumiem, uz kuriem ir atsauce EKDL 16. pantā.

2. grozījums

Pēc 3. apsvēruma iekļaut jaunu apsvērumu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	(3a) <u>ņemot vērā veselības aizsardzības politikas un iekšējā pakalpojumu tirgus atšķirīgos mērķus, konflikta gadījumā prioritāte vienmēr tiek piešķirta veselības aizsardzības politikas mērķiem, jo tiem ir sabiedriska nozīme (piemēram, sabiedrības veselība, sociālās politikas mērķi, sociālās nodrošināšanas sistēmas finansiālais līdzsvars utt.);</u>

3. grozījums

10. apsvērums

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
10) Šajā direktīvā jēdziens “pārrobežu veselības aprūpe” attiecas uz šādiem veselības aprūpes sniegšanas veidiem: — veselības aprūpes izmantošana ārvalstīs (proti, pacients dodas uz citu dalībvalsti, lai ārstētos pie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēja tur); to sauc par “pacientu mobilitāti”; — pārrobežu veselības aprūpes sniegšana (proti, pakalpojuma piegāde no vienas dalībvalsts teritorijas uz citas dalībvalsts teritoriju); piemēram, tālmedicīnas pakalpojumi, diagnosticēšana un receptu izrakstīšana no attāluma, laboratorijas pakalpojumi; — veselības aprūpes sniedzēja pastāvīga uzturēšanās (proti, veselības aprūpes sniedzējs veic uzņēmējdarbību arī citā dalībvalstī) un — personu pagaidu uzturēšanās (proti, medicīnas speciālistu mobilitāte, piemēram, īslaicīga uzturēšanās pacienta dalībvalstī, lai sniegtu pakalpojumus).	(10) Šajā direktīvā jēdziens “pārrobežu veselības aprūpe” attiecas uz šādiem veselības aprūpes sniegšanas veidiem: — veselības aprūpes izmantošana ārvalstīs (proti, pacients dodas uz citu dalībvalsti, lai ārstētos pie veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēja tur); to sauc par “pacientu mobilitāti”; — pārrobežu veselības aprūpes sniegšana (proti, pakalpojuma piegāde no vienas dalībvalsts teritorijas uz citas dalībvalsts teritoriju); piemēram, tālmedicīnas pakalpojumi, diagnosticēšana un receptu izrakstīšana no attāluma, laboratorijas pakalpojumi; — veselības aprūpes sniedzēja pastāvīga uzturēšanās (proti, veselības aprūpes sniedzējs veic uzņēmējdarbību arī citā dalībvalstī) un — personu pagaidu uzturēšanās (proti, medicīnas speciālistu mobilitāte, piemēram, īslaicīga uzturēšanās pacienta dalībvalstī, lai sniegtu pakalpojumus).

P a m a t o j u m s

Komisijas ierosinātajā priekšlikumā trešais ievilkums attiecas uz jautājumu, kas apskatīts Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvā 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū. Lai novērstu dublēšanos un juridisku nenoteiktību, ierosināts svītrot minēto ievilkumu.

Komisijas ierosinātajā priekšlikumā ceturtais ievilkums attiecas uz jautājumu, kas apskatīts 2005. gada 7. septembra Regulā Nr. 2005/36/EK par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Lai novērstu dublēšanos un juridisku nenoteiktību, ierosināts svītrot minēto ievilkumu.

4. grozījums

31. apsvērums

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
(31) Pieejamie pierādījumi liecina, ka, piederības dalībvalsts veselības apdrošināšanas sistēmā piemērojot brīvas aprites principu attiecībā uz veselības aprūpi citā dalībvalstī, netiks ietekmētas dalībvalstu veselības sistēmas vai to sociālā nodrošinājuma sistēmu finansiālā ilgtspēja. Tomēr Eiropas Kopienų Tiesa ir atzinusi, ka starp obligātiem vispārējās nozīmes iemesliem, kas pamato izņēmumu no brīvas pakalpojumu aprites principa piemērošanas, var būt arī potenciāls nopietns sociālā nodrošinājuma sistēmas finansiālā līdzsvara apdraudējums vai mērķis saglabāt līdzsvarotu visiem pieejamu medicīnas un stacionāro aprūpi. Eiropas Kopienų Tiesa ir atzinusi arī to, ka slimnīcu skaits, to ģeogrāfiskais sadalījums, organizatoriskā uzbūve, aprīkojums un telpas vai pat to piedāvāto medicīnas pakalpojumu veids ir jautājumi, attiecībā uz kuriem jāparedz plānošanas iespēja. Šai direktīvai jāizveido iepriekšēju atļauju sistēma tādas stacionārās aprūpes izmaksu segšanai, kas saņemta citā dalībvalstī, ja izpildīti šādi nosacījumi: gadījumā, ja aprūpe būtu sniegta minētās dalībvalsts teritorijā, tās izmaksas būtu uzņēmusies minētās valsts sociālā nodrošinājuma sistēma, un pēc šīs direktīvas īstenošanas pacientu aizplūšana ļoti nelabvēlīgi ietekmētu vai varētu ļoti nelabvēlīgi ietekmēt sociālā nodrošinājuma sistēmas finansiālo līdzsvaru un/vai ļoti nelabvēlīgi ietekmētu vai varētu ļoti nelabvēlīgi ietekmēt slimnīcu nozarē veikto plānošanu un racionalizāciju, kas saistīta ar slimnīcu atslogošanu, stacionārās aprūpes līdzsvarošanu un loģistikas un finanšu resursu izšķērdēšanas novēršanu, visiem pieejamu līdzsvarotu medicīnas un stacionāro pakalpojumu vai līdzsvarotas ārstniecības jaudas un kompetences saglabāšanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Precīzam paredzamās pacientu aizplūšanas ietekmes novērtējumam nepieciešamas sarežģītas aplēses un aprēķini, tādēļ direktīva ļauj iepriekšēju atļauju sistēmu piemērot arī tad, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka sociālā nodrošinājuma sistēma tiks ļoti nelabvēlīgi ietekmēta. Tam jāattiecas arī uz gadījumiem, kad jau pastāv iepriekšējas atļaujas sistēmas, kas ir saskaņā ar 8. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.	(31) Pieejamie pierādījumi liecina, ka, piederības dalībvalsts veselības apdrošināšanas sistēmā piemērojot brīvas aprites principu attiecībā uz veselības aprūpi citā dalībvalstī, netiks ietekmētas dalībvalstu veselības sistēmas vai to sociālā nodrošinājuma sistēmu finansiālā ilgtspēja. Tomēr Eiropas Kopienų Tiesa ir atzinusi, ka starp obligātiem vispārējās nozīmes iemesliem, kas pamato izņēmumu no brīvas pakalpojumu aprites principa piemērošanas, var būt arī potenciāls nopietns sociālā nodrošinājuma sistēmas finansiālā līdzsvara apdraudējums vai mērķis saglabāt līdzsvarotu visiem pieejamu medicīnas un stacionāro aprūpi. Eiropas Kopienų Tiesa ir atzinusi arī to, ka slimnīcu skaits, to ģeogrāfiskais sadalījums, organizatoriskā uzbūve, aprīkojums un telpas vai pat to piedāvāto medicīnas pakalpojumu veids ir jautājumi, attiecībā uz kuriem jāparedz plānošanas iespēja. Šai direktīvai jāizveido iepriekšēju atļauju sistēma tādas stacionārās aprūpes izmaksu segšanai, kas saņemta citā dalībvalstī, ja izpildīti šādi nosacījumi: gadījumā, ja aprūpe būtu sniegta minētās dalībvalsts teritorijā, tās izmaksas būtu uzņēmusies minētās valsts sociālā nodrošinājuma sistēma, un pēc šīs direktīvas īstenošanas pacientu aizplūšana ļoti nelabvēlīgi ietekmētu vai varētu ļoti nelabvēlīgi ietekmēt sociālā nodrošinājuma sistēmas finansiālo līdzsvaru un/vai ļoti nelabvēlīgi ietekmētu vai varētu ļoti nelabvēlīgi ietekmēt slimnīcu nozarē veikto plānošanu un racionalizāciju, kas saistīta ar slimnīcu atslogošanu, stacionārās aprūpes līdzsvarošanu un loģistikas un finanšu resursu izšķērdēšanas novēršanu, visiem pieejamu līdzsvarotu medicīnas un stacionāro pakalpojumu vai līdzsvarotas ārstniecības jaudas un kompetences saglabāšanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Precīzam paredzamās pacientu aizplūšanas ietekmes novērtējumam nepieciešamas sarežģītas aplēses un aprēķini, tādēļ direktīva ļauj iepriekšēju atļauju sistēmu piemērot arī tad, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka sociālā nodrošinājuma sistēma tiks ļoti nelabvēlīgi ietekmēta. Tam jāattiecas arī uz gadījumiem, kad jau pastāv iepriekšējas atļaujas sistēmas, kas ir saskaņā ar 8. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Iepriekšēju atļauju sistēma ir vajadzīga, lai garantētu pārrobežu pacientiem, ka viņi saņems medicīniskās aprūpes pakalpojumus un ka viņu mītnes valsts sociālā nodrošinājuma sistēma viņiem segs izdevumus. Minētā iepriekšējo atļauju sistēma atbilst Eiropas Kopienų Tiesas judikatūrai.

P a m a t o j u m s

- 1) Kas ir “pieejamie pierādījumi” par brīvas aprītes principu piemērošanu saistībā ar veselības aprūpes izmantošanu citā dalībvalstī? Jebkurā gadījumā nedrīkstētu radīt iespaidu, ka direktīvas priekšlikuma mērķis ir veicināt pacientu brīvu pārvietošanos.
- 2) Grozījuma otrā daļa ir pašsaprotama.

5. grozījums

1. pants — Mērķis

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ar direktīvu izveido visaptverošu regulējumu drošas, ļoti kvalitatīvas un efektīvas pārrobežu veselības aprūpes sniegšanai.	Ar direktīvu izveido visaptverošu regulējumu <u>par piekļuvi drošai, ļoti kvalitatīvai un efektīvai drošas, ļoti kvalitatīvas un efektīvas pārrobežu veselības aprūpes sniegšanai, ievērojot dalībvalstu atbildību par veselības aprūpes un medicīnas pakalpojumu organizēšanu un sniegšanu.</u>

P a m a t o j u m s

Jau ievadā skaidri jānorāda, ka priekšlikumā direktīvai ir atzīta dalībvalstu ekskluzīvā kompetence veselības aprūpes jomā un Kopienas ieguldījums tikai papildina valstu pasākumus veselības aprūpes jomā.

6. grozījums

2. pants — Darbības joma

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. pants — Darbības joma Šī direktīva attiecas uz jebkādu veselības aprūpi neatkarīgi no veida, kā tā ir organizēta, sniegta vai finansēta, un no tā, vai aprūpe ir sniegta publiskajā vai privātajā sektorā.	2. pants — Darbības joma Šī direktīva attiecas uz <u>individuālu pacientu piekļuvi pārrobežu jebkādu</u> veselības aprūpei neatkarīgi no veida, kā tā ir organizēta, sniegta vai finansēta, un no tā, vai aprūpe ir sniegta publiskajā vai privātajā sektorā.

P a m a t o j u m s

Pašsaprotams.

7. grozījums

4. pants — Definīcijas (b apakšpunkts)

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
4. pants — Definīcijas b) “pārrobežu veselības aprūpe” ir veselības aprūpe, ko sniedz citā dalībvalstī nevis tajā, kurā pacients ir apdrošināts, vai veselības aprūpe, ko sniedz citā dalībvalstī nevis tajā, kurā veselības aprūpes sniedzējs pastāvīgi dzīvo, ir reģistrēts vai veic uzņēmējdarbību;	4. pants — Definīcijas b) “pārrobežu veselības aprūpe” ir veselības aprūpe, ko sniedz citā dalībvalstī nevis tajā, kurā pacients ir apdrošināts, vai veselības aprūpe, ko sniedz citā dalībvalstī nevis tajā, kurā veselības aprūpes sniedzējs pastāvīgi dzīvo, ir reģistrēts vai veic uzņēmējdarbību;

P a m a t o j u m s

Noteicošā nav pakalpojumu sniedzēja valsts, bet gan valsts, kurā pacients ir apdrošināts.

8. grozījums

4. pants — Definīcijas (d apakšpunkts)

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
4. pants — Definīcijas	4. pants — Definīcijas
d) "veselības nozares darbinieks" ir ārsts vai vispārējās aprūpes māsa vai zobārsts, vai vecmāte, vai farmaceits Direktīvas 2005/36/EK nozīmē, vai cits veselības aprūpes nozares darbinieks, kas saskaņā ar Direktīvas 2005/36/EK 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu darbojas reglamentētā profesijā;	d) "veselības nozares darbinieks" ir ārsts praktizējošs ārsts vai vispārējās aprūpes māsa vai zobārsts, vai vecmāte, vai farmaceits Direktīvas 2005/36/EK nozīmē, vai cits veselības aprūpes nozares darbinieks, kas saskaņā ar Direktīvas 2005/36/EK 3. panta 1. punkta a) apakšpunktu darbojas reglamentētā profesijā.

Pamatojums

Jānorāda atsauce "praktizējošs ārsts", jo vairākās dalībvalstīs, arī Spānijā, nav nepieciešams īpašs pēcdiploma akadēmiskais tituls "medicīnas doktors", lai praktizētu medicīnas jomā.

9. grozījums

5. pants — Ārstniecības dalībvalsts iestāžu atbildība

Grozīt virsrakstu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
5. pants — Ārstniecības dalībvalsts iestāžu atbildība	5. pants — Ārstniecības dalībvalstu iestāžu atbildība

Pamatojums

5. pantā ir runa par tās valsts atbildību, kurā pacients ir apdrošināts.

10. grozījums

5. pants — Ārstniecības dalībvalsts iestāžu atbildība

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
5. pants — Ārstniecības dalībvalsts iestāžu atbildība	5. pants — Ārstniecības dalībvalstu iestāžu atbildība
1. Par veselības aprūpes organizēšanu un sniegšanu ir atbildīgas ārstniecības dalībvalstis. Šādos apstākļos un, ievērojot universāluma, kvalitatīvas veselības aprūpes pieejamības, taisnīguma un solidaritātes principu, savā teritorijā sniegtajai veselības aprūpei tās nosaka skaidrus kvalitātes un drošības standartus un nodrošina to, lai	1. Par veselības aprūpes organizēšanu un sniegšanu ir atbildīgas ārstniecības dalībvalstis. Šādos apstākļos un, kas ievērojot universāluma, kvalitatīvas veselības aprūpes pieejamības, taisnīguma un solidaritātes principu, savā teritorijā sniegtajai veselības aprūpei tās nosaka skaidrus kvalitātes un drošības standartus un nodrošina to, lai <u>nodrošina to, ka</u>
a) pastāv mehānismi, ar kuriem uzrauga, lai veselības aprūpes sniedzēji spēj pildīt šos standartus, ievērojot starptautisko medicīnas zinātņu un plaši atzītu labu medicīnas praksi;	a) pastāv mehānismi, ar kuriem uzrauga, lai veselības aprūpes sniedzēji spēj pildīt šos standartus, ievērojot starptautisko medicīnas zinātņu un plaši atzītu labu medicīnas praksi;
b) praksē regulāri uzrauga to, kā veselības aprūpes sniedzēji piemēro šādus standartus, un gadījumā, ja attiecīgie standarti nav ievēroti, veic korigējošus pasākumus, ievērojot medicīnas zinātņu un veselības tehnoloģijas jaunākos sasniegumus;	b) praksē regulāri uzrauga to, kā veselības aprūpes sniedzēji piemēro šādus standartus, un gadījumā, ja attiecīgie standarti nav ievēroti, veic korigējošus pasākumus, ievērojot medicīnas zinātņu un veselības tehnoloģijas jaunākos sasniegumus;

c) veselības aprūpes sniedzēji sniedz visu nepieciešamo informāciju, lai pacienti varētu izdarīt informētu izvēli, jo īpaši par sniegtās veselības aprūpes pieejamību, cenām un rezultātiem, un informāciju par pieejamo apdrošināšanu vai citiem personīgas vai kolektīvas aizsardzības veidiem attiecībā uz profesionālo atbildību; d) pacientiem ir iespējas iesniegt sūdzību un ir pieejami aizsardzības līdzekļi un kompensācija gadījumā, ja sniegtās veselības aprūpes dēļ tiem nodarīts kaitējums; e) to teritorijā sniegtai ārstniecībai atbilstoši riska veidam un apmēram ir profesionālās atbildības apdrošināšanas sistēmas vai garantija, vai cits līdzvērtīgs vai pamatā līdzīgs mehānisms ar tādu pašu mērķi; f) privātuma pamattiesības attiecībā uz personas datu apstrādi aizsargā saskaņā ar valsts pasākumiem, ar ko īsteno Kopienas noteikumus par personas datu aizsardzību, jo īpaši Direktīvu 95/46/EK un 2002/58/EK; g) pacienti no citām dalībvalstīm bauda tādu pašu attieksmi kā pacienti no pašu dalībvalsts, proti, tiek aizsargāti arī pret diskrimināciju saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem un ārstniecības dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem.	e) veselības aprūpes sniedzēji sniedz visu nepieciešamo informāciju, lai pacienti varētu izdarīt informētu izvēli, jo īpaši par sniegtās veselības aprūpes pieejamību, cenām un rezultātiem, un informāciju par pieejamo apdrošināšanu vai citiem personīgas vai kolektīvas aizsardzības veidiem attiecībā uz profesionālo atbildību; d) pacientiem ir iespējas iesniegt sūdzību un ir pieejami aizsardzības līdzekļi un kompensācija gadījumā, ja sniegtās veselības aprūpes dēļ tiem nodarīts kaitējums; e) to teritorijā sniegtai ārstniecībai atbilstoši riska veidam un apmēram ir profesionālās atbildības apdrošināšanas sistēmas vai garantija, vai cits līdzvērtīgs vai pamatā līdzīgs mehānisms ar tādu pašu mērķi; a) f) privātuma pamattiesības attiecībā uz personas datu apstrādi aizsargā saskaņā ar valsts pasākumiem, ar ko īsteno Kopienas noteikumus par personas datu aizsardzību, jo īpaši Direktīvu 95/46/EK un 2002/58/EK; b) g) pacienti no citām dalībvalstīm bauda tādu pašu attieksmi kā pacienti no pašu dalībvalsts, proti, tiek aizsargāti arī pret diskrimināciju saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem un ārstniecības dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem.
2. Visos pasākumos, ko dalībvalstis veic, lai īstenotu šo pantu, ievēro noteikumus, kas iekļauti Direktīvā 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un Direktīvā 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū.	2. Visos pasākumos, ko dalībvalstis veic, lai īstenotu šo pantu, ievēro noteikumus, kas iekļauti Direktīvā 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un Direktīvā 2000/31/EK par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū.
3. Lai vienkāršotu 1. punkta īstenošanu, Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm un ievērojot mērķi par augstu veselības aizsardzības līmeni, izstrādā vadlīnijas, kas ir nepieciešamas, lai vienkāršotu pārrobežu veselības aprūpes sniegšanu.	3. Lai vienkāršotu 1. punkta īstenošanu, Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm un ievērojot mērķi par augstu veselības aizsardzības līmeni, izstrādā vadlīnijas, kas ir nepieciešamas, lai vienkāršotu pārrobežu veselības aprūpes sniegšanu.

P a m a t o j u m s

Arī 5. pantā ir runa par pacientu piederības dalībvalsts pienākumiem. Priekšlikums šādi grozīt 5. pantu galvenokārt pamatojams ar to, ka veselības aprūpes un medicīnas pakalpojumu organizēšana un sniegšana ir ekskluzīvā dalībvalstu kompetencē (skatīt EKDL 152. pantu). Priekšlikums, ka dalībvalstu veselības aprūpes sistēmās jāievēro virkne prasību, piemēram, jāievieš kvalitātes standarti vai kontroles sistēmas, ir Komisijas iejaukšanās valstu veselības aprūpes sistēmās un tāād EKDL 152. panta pārkāpums.

11. grozījums

6. panta 1. un 2. punkts

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
6. pants — Veselības aprūpe citā dalībvalstī 1. Ievērojot šīs direktīvas noteikumus, jo īpaši 7., 8., un 9. pantu, piederības dalībvalsts nodrošina to, ka apdrošinātām personām, kas dodas uz citu dalībvalsti, lai tur saņemtu veselības aprūpi, vai kuras vēlas saņemt veselības aprūpi citā dalībvalstī, neliedz šādu iespēju, ja par attiecīgo ārstniecības veidu apdrošinātajai personai ir tiesības saņemt	6. pants — Veselības aprūpe citā dalībvalstī 1. Ievērojot šīs direktīvas noteikumus, jo īpaši 7., 8., un 9. pantu, piederības dalībvalsts nodrošina to, ka apdrošinātām personām, kas dodas uz citu dalībvalsti, lai tur saņemtu veselības aprūpi, vai kuras vēlas saņemt veselības aprūpi citā dalībvalstī, neliedz šādu iespēju., ja par Par attiecīgo ārstniecības veidu apdrošinātajai personai ir

izdevumu atlīdzību, kas paredzēta piederības dalībvalsts tiesību aktos. Piederības dalībvalsts apdrošinātajai personai atlīdzina izdevumus, ko tai būtu maksājusi valsts sociālā nodrošinājuma sistēma, ja identiska vai līdzīga veselības aprūpe būtu sniegta tās teritorijā. Jebkurā gadījumā piederības dalībvalsts ziņā ir noteikt to, kuru veselības aprūpi apmaksā, un tas nav atkarīgs no tā, kur to sniedz.

2. Arī izmaksas par veselības aprūpi, kas sniegta citā dalībvalstī, piederības dalībvalstij saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem ir jāatlīdzina vismaz tādā apmērā, kāds par identisku vai līdzīgu veselības aprūpi tiktu nodrošināts piederības dalībvalstī, nepārsniedzot saņemtās veselības aprūpes faktiskās izmaksas.

tiesības saņemt izdevumu atlīdzību, kas paredzēta piederības dalībvalsts tiesību aktos. Turklāt aprūpe būtu jānodrošina gadījumā, ja piederības dalībvalsts nespēj to nodrošināt bez nepamatotas kavēšanās. Piederības dalībvalsts atbildīgā iestāde apdrošinātajai personai atlīdzina izdevumus, ko tai būtu maksājusi valsts sociālā nodrošinājuma vai veselības aprūpes sistēma, ja identiska vai līdzīga veselības aprūpe būtu sniegta tās teritorijā. Jebkurā gadījumā piederības dalībvalsts ziņā ir noteikt to, kuru veselības aprūpi apmaksā, un tas nav atkarīgs no tā, kur to sniedz.

2. Arī izmaksas par veselības aprūpi, kas sniegta citā dalībvalstī, piederības dalībvalstij atbildīgajai iestādei saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem ir jāatlīdzina vismaz tādā apmērā, kāds par identisku vai līdzīgu veselības aprūpi tiktu nodrošināts piederības dalībvalstī, nepārsniedzot saņemtās veselības aprūpes faktiskās izmaksas.

Pamatojums

Direktīvas priekšlikuma mērķis ir precizēt pacienta tiesības saskaņā ar Eiropas Kopienų tiesas nolēmumiem.

Jēdziens “bez nepamatotas kavēšanās” ir izmantots EKT nolēmumos (piemēram, *Watts* un *Inizan* lietā), un tāpēc tas būtu jāizmanto direktīvas priekšlikumā. Tiesa ir noteikusi: ja dalībvalsts, kurā pacients dzīvo un kurā atrodas apdrošinātās personas apdrošināšanas sabiedrība, nespēj bez nepamatotas kavēšanās nodrošināt nepieciešamo aprūpi, tā būtu jāgarantē citā dalībvalstī. Interpretējot jēdzienu “nepamatota kavēšanās”, jāņem vērā ārstnieciskie apsvērumi katrā atsevišķā gadījumā.

Otrs grozījums precizē, ka nevis dalībvalstis, bet sociālās apdrošināšanas iestāde(s) atbild par izmaksu atlīdzināšanu, un jāatlīdzina ne tika izmaksas, ko sedz veselības apdrošināšanas sistēma, bet arī izmaksas, ko sedz valsts finansētās veselības aprūpes sistēmas.

12. grozījums

6. pants Pievienot 3. un 4. punktu

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
6. pants — Veselības aprūpe citā dalībvalstī 1. Ievērojot šīs direktīvas noteikumus, jo īpaši 7., 8., un 9. pantu, piederības dalībvalsts nodrošina to, ka apdrošinātām personām, kas dodas uz citu dalībvalsti, lai tur saņemtu veselības aprūpi, vai kuras vēlas saņemt veselības aprūpi citā dalībvalstī, neliedz šādu iespēju, ja par attiecīgo ārstniecības veidu apdrošinātajai personai ir tiesības saņemt izdevumu atlīdzību, kas paredzēta piederības dalībvalsts tiesību aktos. Piederības dalībvalsts apdrošinātajai personai atlīdzina izdevumus, ko tai būtu maksājusi valsts sociālā nodrošinājuma sistēma, ja identiska vai līdzīga veselības aprūpe būtu sniegta tās teritorijā. Jebkurā gadījumā piederības dalībvalsts ziņā ir noteikt to, kuru veselības aprūpi apmaksā, un tas nav atkarīgs no tā, kur to sniedz.	6. pants — Veselības aprūpe citā dalībvalstī 1. Ievērojot šīs direktīvas noteikumus, jo īpaši 7., 8., un 9. pantu, piederības dalībvalsts nodrošina to, ka apdrošinātām personām, kas dodas uz citu dalībvalsti, lai tur saņemtu veselības aprūpi, vai kuras vēlas saņemt veselības aprūpi citā dalībvalstī, neliedz šādu iespēju, ja par attiecīgo ārstniecības veidu apdrošinātajai personai ir tiesības saņemt izdevumu atlīdzību, kas paredzēta piederības dalībvalsts tiesību aktos. Piederības dalībvalsts apdrošinātajai personai atlīdzina izdevumus, ko tai būtu maksājusi valsts sociālā nodrošinājuma sistēma, ja identiska vai līdzīga veselības aprūpe būtu sniegta tās teritorijā. Jebkurā gadījumā piederības dalībvalsts ziņā ir noteikt to, kuru veselības aprūpi apmaksā, un tas nav atkarīgs no tā, kur to sniedz.

2. Arī izmaksas par veselības aprūpi, kas sniegta citā dalībvalstī, piederības dalībvalstij saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem ir jāatlīdzina vismaz tādā apmērā, kāds par identisku vai līdzīgu veselības aprūpi tiktu nodrošināts piederības dalībvalstī, nepārsniedzot saņemtās veselības aprūpes faktiskās izmaksas.

3. Pacientam, kas vēlas saņemt veselības aprūpi citā dalībvalstī, piederības dalībvalsts var noteikt tādu pašus nosacījumus, atbilstības kritērijus un reglamentējošas vai administratīvas formalitātes attiecībā uz veselības aprūpes saņemšanu un veselības izmaksu atlīdzināšanu, kādus tā būtu uzlikusi gadījumā, ja identiska vai līdzīga veselības aprūpe būtu sniegta tās teritorijā, ar noteikumu, ka tie nav diskriminējoši un nav personu brīvas pārvietošanās šķērslis.

4. Dalībvalstīm ir mehānisms, kā aprēķina izdevumus, ko apdrošinātajai personai par citā dalībvalstī sniegtu veselības aprūpi atlīdzina valsts sociālā nodrošinājuma sistēma. Šā mehānisma pamatā ir taisnīgi un nediskriminējoši kritēriji, kas ir iepriekš zināmi, un izmaksas saskaņā ar šo mehānismu atlīdzina vismaz tādā apmērā, kāds par identisku vai līdzīgu veselības aprūpi tiktu nodrošināts piederības dalībvalstī.

5. Pacientiem, kas dodas uz citu dalībvalsti, lai tur saņemtu veselības aprūpi, vai vēlas saņemt veselības aprūpi citā dalībvalstī, saskaņā ar valsts pasākumiem, ar ko īsteno Kopienas noteikumus par personas datu aizsardzību, jo īpaši Direktīvām 95/46/EK un 2002/58/EK, ir tiesības piekļūt savai slimības vēsturei.

2. Arī izmaksas par veselības aprūpi, kas sniegta citā dalībvalstī, piederības dalībvalstij saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem ir jāatlīdzina vismaz tādā apmērā, kāds par identisku vai līdzīgu veselības aprūpi tiktu nodrošināts piederības dalībvalstī, nepārsniedzot saņemtās veselības aprūpes faktiskās izmaksas.

3. Ārstniecības pakalpojumu sniedzējiem jāsaņem atlīdzība par visām ar ārstēšanu saistītajām faktiskajām izmaksām (kopējām izmaksām).

4. Dalībvalstis var veikt pasākumus, lai vienkāršotu un nodrošinātu ārstniecības izdevumu apmaksu.

3-5. Pacientam, kas vēlas saņemt veselības aprūpi citā dalībvalstī, piederības dalībvalsts var noteikt tādu pašus nosacījumus, atbilstības kritērijus un reglamentējošas vai administratīvas formalitātes attiecībā uz veselības aprūpes saņemšanu un veselības izmaksu atlīdzināšanu, kādus tā būtu uzlikusi gadījumā, ja identiska vai līdzīga veselības aprūpe būtu sniegta tās teritorijā, ar noteikumu, ka tie nav diskriminējoši un nav personu brīvas pārvietošanās šķērslis.

4-6. Dalībvalstīm ir mehānisms, kā aprēķina izdevumus, ko apdrošinātajai personai par citā dalībvalstī sniegtu veselības aprūpi atlīdzina valsts sociālā nodrošinājuma sistēma. Šā mehānisma pamatā ir taisnīgi un nediskriminējoši kritēriji, kas ir iepriekš zināmi, un izmaksas saskaņā ar šo mehānismu atlīdzina vismaz tādā apmērā, kāds par identisku vai līdzīgu veselības aprūpi tiktu nodrošināts piederības dalībvalstī.

5-7. Pacientiem, kas dodas uz citu dalībvalsti, lai tur saņemtu veselības aprūpi, vai vēlas saņemt veselības aprūpi citā dalībvalstī, saskaņā ar valsts pasākumiem, ar ko īsteno Kopienas noteikumus par personas datu aizsardzību, jo īpaši Direktīvām 95/46/EK un 2002/58/EK, ir tiesības piekļūt savai slimības vēsturei.

Pamatojums

Jautājumi par finansiālu kompensāciju ārstniecības dalībvalstij un par maksājumu praktiskiem aspektiem direktīvas priekšlikumā nav apskatīti. Tādēļ direktīvas 6. pantā iekļauts jauns punkts (3. punkts), lai nodrošinātu ārstniecības dalībvalsts sistēmas darbības spējas un finanšu stabilitāti, panākot, ka ārstniecības dalībvalstij tiek atmaksāti visi ar ārstniecības pakalpojumiem saistītie izdevumi, un minot atzinuma 24. punktā iekļauto prasību. Jaunajā 4. punktā paredzētas dalībvalstu tiesības noteikt, kādā veidā atlīdzināmas ārstniecības izmaksas vai nodrošināma faktisko izdevumu atlīdzība.

13. grozījums

8. pants — Stacionārā un specializētā aprūpe

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Visos jautājumos, kas saistīti ar citā dalībvalstī sniegtas veselības aprūpes izdevumu atlīdzību saskaņā ar šo direktīvu, stacionārā aprūpe ir:	1. Visos jautājumos, kas saistīti ar citā dalībvalstī sniegtas veselības aprūpes izdevumu atlīdzību saskaņā ar šo direktīvu, stacionārā aprūpe ir
a) veselības aprūpe, kurai nepieciešama attiecīgā pacienta uzturēšanās aprūpes sniegšanas vietā vismaz vienu nakti;	a) veselības aprūpe, kurai nepieciešama attiecīgā pacienta uzturēšanās aprūpes sniegšanas vietā vismaz vienu nakti;
b) īpašā sarakstā norādīta veselības aprūpe, kurai nav nepieciešama attiecīgā pacienta uzturēšanās aprūpes sniegšanas vietā vismaz vienu nakti. Šajā sarakstā iekļauj tikai:	b) īpašā sarakstā norādīta veselības aprūpe, kurai nav nepieciešama attiecīgā pacienta uzturēšanās aprūpes sniegšanas vietā vismaz vienu nakti. Šajā sarakstā <u>var iekļaut iekļauj tikai:</u>

- veselības aprūpi, kuras sniegšanai nepieciešama ārkārtīgi specializēta un dārga medicīnas infrastruktūra un aprīkojums; vai
- veselības aprūpe, kurā ietilpst ārstniecība, kas rada konkrētu risku pacientam un sabiedrībai.
2. Komisija sagatavo šo sarakstu un var to regulāri atjaunināt. Pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 19. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.
3. Piederības dalībvalsts var izveidot iepriekšēju atļauju sistēmu, lai segtu citā dalībvalstī sniegtas stacionārās aprūpes izmaksas no valsts sociālā nodrošinājuma sistēmas, ja izpildīti šādi nosacījumi:
- gadījumā, ja veselības aprūpe būtu sniegta minētās dalībvalsts teritorijā, tās izmaksas būtu uzņēmusies minētās dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēma; un
 - sistēmas uzdevums ir risināt problēmas, kas rodas, kad pēc šā panta īstenošanas notiek pacientu aizplūšana, un novērst ļoti nelabvēlīgu ietekmi vai iespējami ļoti nelabvēlīgu ietekmi uz
 - dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas finansiālo līdzsvaru un/vai
 - slimnīcu nozarē veikto plānošanu un racionalizāciju, kas saistīta ar slimnīcu atslogošanu, stacionārās aprūpes līdzsvarošanu un loģistikas un finanšu resursu izšķērdēšanas novēršanu, visiem pieejamu līdzsvarotu medicīnas un stacionāro pakalpojumu vai līdzsvarotas ārstniecības jaudas un kompetences saglabāšanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā.
4. Iepriekšējās atļaujas sistēma jāattiecinā vienīgi uz tiem aspektiem, kas ir nepieciešami un samērīgi, lai izvairītos no šādas ietekmes, un tā nedrīkst būt patvaļīgi diskriminējoša.
5. Dalībvalsts dara zināmu atklātībā visu attiecīgo informāciju par iepriekšējās atļaujas sistēmām, kas ir izveidotas saskaņā ar 3. punkta noteikumiem.
- veselības aprūpi, kuras sniegšanai nepieciešama ārkārtīgi specializēta un dārga medicīnas infrastruktūra un aprīkojums; vai
- veselības aprūpe, kurā ietilpst ārstniecība, kas rada konkrētu risku pacientam un sabiedrībai.
- c) cita veida aprūpi, ko, nemot vērā slimības īpatnības, lietderīgāk sniegt slimnīcā.
2. Komisija Visas dalībvalstis sagatavo šādu ~~šo~~ sarakstu un vajadzības gadījumā var to regulāri atjaunina, lai tas atbilstu situācijai attiecīgās valsts vai dažos gadījumos vietējo un reģionālo pašvaldību veselības aprūpes sektorā. atjaunināt. Pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 19. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.
3. Piederības dalībvalstis ir iespēja ~~var~~ izveidot iepriekšēju atļauju vispārēju ~~iepriekšēju atļauju~~ sanemšanai, lai segtu citā dalībvalstī sniegtas stacionārās aprūpes izmaksas no valsts sociālā nodrošinājuma sistēmas, ja dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēma sedz attiecīgo veselības aprūpi, ja izpildīti šādi nosacījumi:
- gadījumā, ja veselības aprūpe būtu sniegta minētās dalībvalsts teritorijā, tās izmaksas būtu uzņēmusies minētās dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēma; un
 - sistēmas uzdevums ir risināt problēmas, kas rodas, kad pēc šā panta īstenošanas notiek pacientu aizplūšana, un novērst ļoti nelabvēlīgu ietekmi vai iespējami ļoti nelabvēlīgu ietekmi uz
 - dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas finansiālo līdzsvaru un/vai
 - slimnīcu nozarē veikto plānošanu un racionalizāciju, kas saistīta ar slimnīcu atslogošanu, stacionārās aprūpes līdzsvarošanu un loģistikas un finanšu resursu izšķērdēšanas novēršanu, visiem pieejamu līdzsvarotu medicīnas un stacionāro pakalpojumu vai līdzsvarotas ārstniecības jaudas un kompetences saglabāšanu attiecīgās dalībvalsts teritorijā.
4. Iepriekšējās atļaujas sistēma jāattiecinā vienīgi uz tiem aspektiem, kas ir nepieciešami un samērīgi, lai izvairītos no šādas ietekmes, un tā nedrīkst būt patvaļīgi diskriminējoša.
4. Iepriekšējās atļaujas sistēma jāattiecinā vienīgi uz tiem aspektiem, kas ir nepieciešami un samērīgi, lai aizsargātu pacientu tiesības un nodrošinātu stacionārās aprūpes plānošanu un finansēšanu, un tā nedrīkst būt patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis. Resursu nepietiekamības gadījumā ārstniecības dalībvalstīm ir tiesības atteikties pieņemt pacientus.
5. Plānotu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana nedrīkst negatīvi ietekmēt attiecīgās dalībvalsts spēju un pienākumu nodrošināt savu iedzīvotāju veselības aprūpi.
- 5.6. Dalībvalsts dara zināmu atklātībā visu attiecīgo informāciju par iepriekšējās atļaujas sistēmām, kas ir izveidotas saskaņā ar 3. punkta noteikumiem.

P a m a t o j u m s

ES nav iespējams izveidot kopīgu un visaptverošu sarakstu ar stacionārās aprūpes gadījumiem, jo veselības aprūpe dažādās dalībvalstīs ir organizēta atšķirīgi.

Noteikumi par iepriekšējām atļaujām (8. panta 3. punkts) ir pretrunā EKDL 152. pantam. Pašlaik pacienti no citām ES dalībvalstīm ir tikai neliela daļa no kopējā pacientu skaita veselības aprūpes sistēmā. Pēc direktīvas stāšanās spēkā pacientu mobilitāte tomēr varētu palielināties, īpaši tas sakāms par robežreģioniem un atsevišķiem veselības aprūpes veidiem, piemēram, plānveida ķirurģiju.

Tāpēc iesakām vispārējo sistēmu, kas ļautu saņemt iepriekšēju atļauju stacionārai aprūpei, veidot tā, lai dalībvalstis varētu izmantot vadības un plānošanas mehānismus visā to veselības aprūpes sistēmā. Tādējādi ārstniecības dalībvalstīm būs lielāka drošība par to, ka tās saņems samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem, jo pacienti piederības dalībvalstī būs saņēmuši atļauju izmantot medicīnas pakalpojumus.

Turklāt iepriekšēju atļauju sistēma ļautu panākt, ka pacienti saņem atbilstošus ārstniecības pakalpojumus un pacientu ārstēšana ir droša un lietderīga. Tādējādi izdotos panākt, ka pacienti, kas ārstējas citā ES dalībvalstī, jūtas droši, un būtu iespēja atbalstīt lietderīgu rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu.

Jānorāda arī, ka resursu nepietiekamības gadījumā ārstniecības dalībvalstij ir tiesības atteikties pieņemt pacientu. Šāds noteikums ir noteikti jāparedz, lai dalībvalstis varētu plānot un vadīt savas veselības aprūpes sistēmas.

14. grozījums

12. pants — Pārrobežu veselības aprūpes kontaktpunkti dalībvalstīs

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Dalībvalstis izraugās valsts pārrobežu aprūpes kontaktpunktus un paziņo Komisijai to nosaukumus un kontaktinformāciju.	1. Dalībvalstis izraugās valsts pārrobežu aprūpes kontaktpunktus un paziņo Komisijai to nosaukumus un kontaktinformāciju.
2. Piederības dalībvalsts kontaktpunkts ciešā sadarbībā ar citām kompetentām valsts iestādēm un ar citu dalībvalstu kontaktpunktiem, jo īpaši ar ārstniecības dalībvalsts kontaktpunktu, un ar Komisiju:	2. Piederības dalībvalsts kontaktpunkts <u>cieši sadarbojas</u> ciešā sadarbībā ar citām kompetentām valsts iestādēm, <u>lai</u> un ar citu dalībvalstu kontaktpunktiem, jo īpaši ar ārstniecības dalībvalsts kontaktpunktu, un ar Komisiju:
a) pacientiem sniedz un izplata informāciju, jo īpaši par to tiesībām, kas saistītas ar pārrobežu veselības aprūpi, un kvalitātes un drošības garantijām, par personas datu aizsardzību, par sūdzību procedūrām un par aizsardzības līdzekļiem, kas pieejami attiecībā uz citā dalībvalstī sniegtu aprūpi, un par piemērojamiem noteikumiem;	a) pacientiem sniedz un izplata informāciju, jo īpaši par to <u>pacientus informē par viņu</u> tiesībām, kas saistītas ar pārrobežu veselības aprūpi, un kvalitātes un drošības garantijām, par personas datu aizsardzību, par sūdzību procedūrām un par aizsardzības līdzekļiem, kas pieejami attiecībā uz citā dalībvalstī sniegtu aprūpi, un par piemērojamiem noteikumiem;
b) pacientiem palīdz aizsargāt to tiesības un meklēt piemērotu aizsardzības līdzekli gadījumā, ja citā dalībvalstī sniegta veselības aprūpe izraisa kaitējumu; valsts kontaktpunkts jo īpaši informē pacientus par iespējām noregulēt strīdus, palīdzēt noteikt konkrētajam gadījumam atbilstošo strīda ārpustiesas izšķiršanas mehānismu un pacientiem vajadzības gadījumā palīdzētu uzraudzīt attiecīgā strīda gaitu;	b) pacientiem palīdz aizsargāt to tiesības un meklēt piemērotu aizsardzības līdzekli gadījumā, ja citā dalībvalstī sniegta veselības aprūpe izraisa kaitējumu; valsts kontaktpunkts jo īpaši informē pacientus par iespējām noregulēt strīdus, palīdzēt noteikt konkrētajam gadījumam atbilstošo strīda ārpustiesas izšķiršanas mehānismu un pacientiem vajadzības gadījumā palīdzētu uzraudzīt attiecīgā strīda gaitu;
c) vāc detalizētu informāciju par valsts struktūrām, kas nodrošina strīdu izšķiršanu ārpustiesas ceļā, un veicina sadarbību ar šīm struktūrām;	c) vāc detalizētu informāciju par valsts struktūrām, kas nodrošina strīdu izšķiršanu ārpustiesas ceļā, un veicina sadarbību ar šīm struktūrām;
d) vienkāršo starptautisku strīdu ārpustiesas izšķiršanas mehānismu izveidi attiecībā uz strīdiem, kas rodas pārrobežu veselības aprūpē.	d) vienkāršo starptautisku strīdu ārpustiesas izšķiršanas mehānismu izveidi attiecībā uz strīdiem, kas rodas pārrobežu veselības aprūpē.
3. Komisija saskaņā ar 19. panta 2. punktā noteikto procedūru nosaka:	3. Komisija saskaņā ar 19. panta 2. punktā noteikto procedūru nosaka:
a) pasākumus, kas nepieciešami šajā pantā minētās valsts kontaktpunktu grupas pārvaldībai;	a) pasākumus, kas nepieciešami šajā pantā minētās valsts kontaktpunktu grupas pārvaldībai;
b) to datu veidu, ko grupa vāc un ar ko apmainās;	b) to datu veidu, ko grupa vāc un ar ko apmainās;
c) vadlīnijas par informāciju, ko pacientiem sniedz saskaņā ar šā panta 2. punkta a) apakšpunktu.	c) vadlīnijas par informāciju, ko pacientiem sniedz saskaņā ar šā panta 2. punkta a) apakšpunktu.

P a m a t o j u m s

Pacientiem ir svarīgi saņemt vajadzīgo informāciju par ārstniecības iespējām citās ES dalībvalstīs. Direktīvas noteikumi, kas paredz, ka dalībvalstīm jāsniedz informācija, tomēr ir pārāk tālejoši, un jāreķinās ar to, ka šādi noteikumi ir ļoti grūti izpildāmi. Nav arī skaidrs, kā tieši Komisija izprot tiesisko pienākumu noteikt "strīda ārpustiesas izšķiršanas mehānismu". Tādēļ dalībvalstu kontaktpunktu nozīme un pilnvaras ir jāprecizē.

15. grozījums

15. pants — Eiropas references tīkli

Svītrot

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstis vienkāršo veselības aprūpes sniedzējiem paredzētu Eiropas references tīklu izveidi. Šie tīkli ir vienmēr pieejami veselības aprūpes sniedzējiem, kas vēlas tajos piedalīties, ja minētie veselības aprūpes sniedzēji izpilda visus prasītos nosacījumus un kritērijus.	Dalībvalstis vienkāršo veselības aprūpes sniedzējiem paredzētu Eiropas references tīklu izveidi. Šie tīkli ir vienmēr pieejami veselības aprūpes sniedzējiem, kas vēlas tajos piedalīties, ja minētie veselības aprūpes sniedzēji izpilda visus prasītos nosacījumus un kritērijus.
2. Eiropas references tīklu mērķis ir:	2. Eiropas references tīklu mērķis ir:
a) palīdzēt labāk īstenot Eiropas sadarbības potenciālu attiecībā uz ļoti specializētu veselības aprūpi pacientiem un veselības aprūpes sistēmām, ko var gūt no inovācijām medicīnas zinātnē un veselības nozares tehnoloģijā;	a) palīdzēt labāk īstenot Eiropas sadarbības potenciālu attiecībā uz ļoti specializētu veselības aprūpi pacientiem un veselības aprūpes sistēmām, ko var gūt no inovācijām medicīnas zinātnē un veselības nozares tehnoloģijā;
b) palīdzēt labāk veicināt ļoti kvalitatīvas un rentablas veselības aprūpes pieejamību visiem pacientiem, kuru veselības stāvoklis ir tāds, ka vajadzīgs īpašs resursu un zināšanu apvienojums;	b) palīdzēt labāk veicināt ļoti kvalitatīvas un rentablas veselības aprūpes pieejamību visiem pacientiem, kuru veselības stāvoklis ir tāds, ka vajadzīgs īpašs resursu un zināšanu apvienojums;
c) maksimāli nodrošināt resursu rentablu izmantošanu, tos pēc iespējas apvienojot;	c) maksimāli nodrošināt resursu rentablu izmantošanu, tos pēc iespējas apvienojot;
d) palīdzēt zināšanu apmaiņā un nodrošināt mācības veselības nozares darbiniekiem;	d) palīdzēt zināšanu apmaiņā un nodrošināt mācības veselības nozares darbiniekiem;
e) noteikt kvalitātes un drošības kritērijus un palīdzēt sadarbības tīklā un ārpus tā gūt, un nodot tālāk labāko praksi;	e) noteikt kvalitātes un drošības kritērijus un palīdzēt sadarbības tīklā un ārpus tā gūt, un nodot tālāk labāko praksi;
f) palīdzēt dalībvalstīm, kurās ir maz pacientu ar konkrēto veselības stāvokli vai trūkst tehnoloģijas, vai zināšanu, lai sniegt visu labākās kvalitātes specializētu pakalpojumu klāstu.	f) palīdzēt dalībvalstīm, kurās ir maz pacientu ar konkrēto veselības stāvokli vai trūkst tehnoloģijas, vai zināšanu, lai sniegt visu labākās kvalitātes specializētu pakalpojumu klāstu.
3. Komisija pieņem	3. Komisija pieņem
a) sarakstu ar īpašiem kritērijiem un nosacījumiem, kas Eiropas references tīklam ir jāievēro, tostarp arī ar nosacījumiem un kritērijiem, kuri jāizpilda veselības aprūpes sniedzējiem, kas vēlas iesaistīties Eiropas references tīklos, lai jo īpaši nodrošinātu to, ka	a) sarakstu ar īpašiem kritērijiem un nosacījumiem, kas Eiropas references tīklam ir jāievēro, tostarp arī ar nosacījumiem un kritērijiem, kuri jāizpilda veselības aprūpes sniedzējiem, kas vēlas iesaistīties Eiropas references tīklos, lai jo īpaši nodrošinātu to, ka
i) Eiropas references tīkliem ir pienācīga jauda noteikt diagnozi, uzraudzīt un pārvaldīt pacientus, vajadzības gadījumā sniedzot labu rezultātu pierādījumus;	i) Eiropas references tīkliem ir pienācīga jauda noteikt diagnozi, uzraudzīt un pārvaldīt pacientus, vajadzības gadījumā sniedzot labu rezultātu pierādījumus;
ii) ir pienācīga jauda un darbības sniegt attiecīgos pakalpojumus un saglabāt sniegto pakalpojumu kvalitāti;	ii) ir pienācīga jauda un darbības sniegt attiecīgos pakalpojumus un saglabāt sniegto pakalpojumu kvalitāti;
iii) ir jauda sniegt ekspertu konsultācijas, diagnozes vai diagnožu apstiprinājumu, sagatavot un ievērot labas prakses vadlīnijas un īstenot uz rezultātu vērstus pasākumus un kvalitātes kontroli;	iii) ir jauda sniegt ekspertu konsultācijas, diagnozes vai diagnožu apstiprinājumu, sagatavot un ievērot labas prakses vadlīnijas un īstenot uz rezultātu vērstus pasākumus un kvalitātes kontroli;

iv) tie spēj nodrošināt daudznozaru pieeju;	iv) tie spēj nodrošināt daudznozaru pieeju;
v) nodrošina augsta līmeņa zināšanas un pieredzi, kas pamatotas ar publikācijām, fondiem vai goda nosaukumiem, pasākumiem mācīšanas un mācību jomā;	v) nodrošina augsta līmeņa zināšanas un pieredzi, kas pamatotas ar publikācijām, fondiem vai goda nosaukumiem, pasākumiem mācīšanas un mācību jomā;
vi) sniedz ievērojamu ieguldījumu pētniecībā;	vi) sniedz ievērojamu ieguldījumu pētniecībā;
vii) ir iesaistīti epidemioloģiskās uzraudzības darbā, piemēram, reģistru darbībā;	vii) ir iesaistīti epidemioloģiskās uzraudzības darbā, piemēram, reģistru darbībā;
viii) tiem ir cieši sakari un sadarbība ar citiem ekspertu centriem un sadarbības tīkliem valsts un starptautiskā mērogā un sadarbības veidošanas spējas;	viii) tiem ir cieši sakari un sadarbība ar citiem ekspertu centriem un sadarbības tīkliem valsts un starptautiskā mērogā un sadarbības veidošanas spējas;
ix) ir cieši sakari un sadarbība ar pacientu apvienībām, ja tādas pastāv;	ix) ir cieši sakari un sadarbība ar pacientu apvienībām, ja tādas pastāv;
b) Eiropas references tīklu izveides procedūru.	b) Eiropas references tīklu izveides procedūru.
4. Šā panta 3. punktā minētos pasākumus, kas paredzēti šīs direktīvas nebūtisko elementu grozīšanai, papildinot to, pieņem saskaņā ar 19. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.	4. Šā panta 3. punktā minētos pasākumus, kas paredzēti šīs direktīvas nebūtisko elementu grozīšanai, papildinot to, pieņem saskaņā ar 19. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

P a m a t o j u m s

Pārrobežu sadarbība ES ir atbalstāma, jo tā rada pievienoto vērtību dalībvalstīs. Tomēr sadarbība ļoti specializētas aprūpes un jaunas veselības aprūpes tehnikas pārvaldības jomā nav jāreglamentē ar īpašu direktīvu, jo tas nozīmētu, ka dalībvalstīm noteikts tiesisks pienākums sadarboties. Tādēļ svītrotie noteikumi neatbilst 1. pantā minētajiem mērķiem.

16. grozījums

17. pants — Sadarbība jaunās tehnoloģijas pārvaldē veselības jomā

Svītrot

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Dalībvalstis vienkāršo sadarbības tīkla izveidi un darbību, kurā apvienotas valsts iestādes un struktūras, kas atbild par veselības tehnoloģijas novērtējumu.	1. Dalībvalstis vienkāršo sadarbības tīkla izveidi un darbību, kurā apvienotas valsts iestādes un struktūras, kas atbild par veselības tehnoloģijas novērtējumu.
2. Veselības tehnoloģijas novērtējuma sadarbības tīkla mērķis ir:	2. Veselības tehnoloģijas novērtējuma sadarbības tīkla mērķis ir:
a) atbalstīt sadarbību starp valsts iestādēm un struktūrām;	a) atbalstīt sadarbību starp valsts iestādēm un struktūrām;
b) atbalstīt objektīvas, uzticamas, laikus sagatavotas, pārredzamas un tālāk nododamās informācijas sniegšanu par veselības tehnoloģijas efektivitāti īsā un ilgā laikā un valsts iestādēm un struktūrām nodrošināt efektīvu šādas informācijas apmaiņas iespēju.	b) atbalstīt objektīvas, uzticamas, laikus sagatavotas, pārredzamas un tālāk nododamās informācijas sniegšanu par veselības tehnoloģijas efektivitāti īsā un ilgā laikā un valsts iestādēm un struktūrām nodrošināt efektīvu šādas informācijas apmaiņas iespēju.
3. Dalībvalstis izraugās iestādes un struktūras, kas piedalās 1. punktā minētajā sadarbības tīklā, un paziņo Komisijai šo iestāžu un struktūru kontaktinformāciju.	3. Dalībvalstis izraugās iestādes un struktūras, kas piedalās 1. punktā minētajā sadarbības tīklā, un paziņo Komisijai šo iestāžu un struktūru kontaktinformāciju.
4. Komisija saskaņā ar 19. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu un pārvaldītu šo sadarbības tīklu, un nosaka, ar kādu informāciju jāapmainās.	4. Komisija saskaņā ar 19. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem pasākumus, kas vajadzīgi, lai izveidotu un pārvaldītu šo sadarbības tīklu, un nosaka, ar kādu informāciju jāapmainās.

P a m a t o j u m s

Pārrobežu sadarbība ES ir atbalstāma, jo tā rada pievienoto vērtību dalībvalstīs. Tomēr sadarbība ļoti specializētas aprūpes un jaunas veselības aprūpes tehnikas pārvaldības jomā nav jāreglamentē ar īpašu direktīvu, jo tas nozīmētu, ka dalībvalstīm noteikts tiesisks pienākums sadarboties. Tādēļ svītrotie noteikumi neatbilst 1. pantā minētajiem mērķiem.

17. grozījums

18. panta 1. punkts — Statistikas un uzraudzības datu vākšana

Grozīt

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Uzraudzības vajadzībām dalībvalstis vāc nepieciešamos statistikas un citus papildu datus par pārrobežu veselības aprūpes sniegšanu, par sniegto aprūpi, tās sniedzējiem un pacientiem, izmaksām un rezultātiem. Tās šādus datus vāc, izmantojot savas veselības aprūpes datu vākšanas vispārējās sistēmas un saskaņā ar dalībvalsts un Kopienas tiesību aktiem par statistikas sagatavošanu un par personas datu aizsardzību.	1. Uzraudzības vajadzībām dalībvalstis vāc nepieciešamos statistikas un citus papildu datus par pārrobežu veselības aprūpes sniegšanu, par sniegto aprūpi, tās sniedzējiem un pacientiem, izmaksām un rezultātiem. Tās šādus datus vāc, izmantojot <u>tikai</u> savas veselības aprūpes datu vākšanas vispārējās sistēmas un saskaņā ar dalībvalsts un Kopienas tiesību aktiem par statistikas sagatavošanu un par personas datu aizsardzību.

P a m a t o j u m s

Datu vākšana un apmaiņa pārrobežu līmenī vērtējama atzinīgi, bet tikai tad, ja tiek apkopoti un nodoti tālāk jau savākti dati. Jaunu datu vākšana var būt saistīta ar augstām izmaksām. Jaunu datu vākšanai patērētajam laikam jābūt samērojamam ar savākto datu lietderību.

Briselē, 2009. gada 12. februārī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs
Luc VAN DEN BRANDE

Abonementa cenas 2009. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 000 gadā (*)
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 100 mēnesī (*)
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, papīra formātā + CD-ROM, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 700 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 70 mēnesī
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 400 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 40 mēnesī
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 500 gadā
<i>ES Oficiālā Vēstneša</i> pielikums (S sērija) – <i>Publiskā iepirkuma līgumu konkursi</i> , CD-ROM, 2 izdevumi nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 360 gadā (= EUR 30 mēnesī)
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , C sērija – <i>Konkursi</i>	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

(*) Atsevišķi drukātie eksemplāri:

1 līdz 32 lappuses:	EUR 6
33 līdz 64 lappuses:	EUR 12
vairāk nekā 64 lappuses:	cena pēc pieprasījuma

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnija *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu CD-ROM formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Publikāciju biroja maksas izdevumi ir pieejami pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>